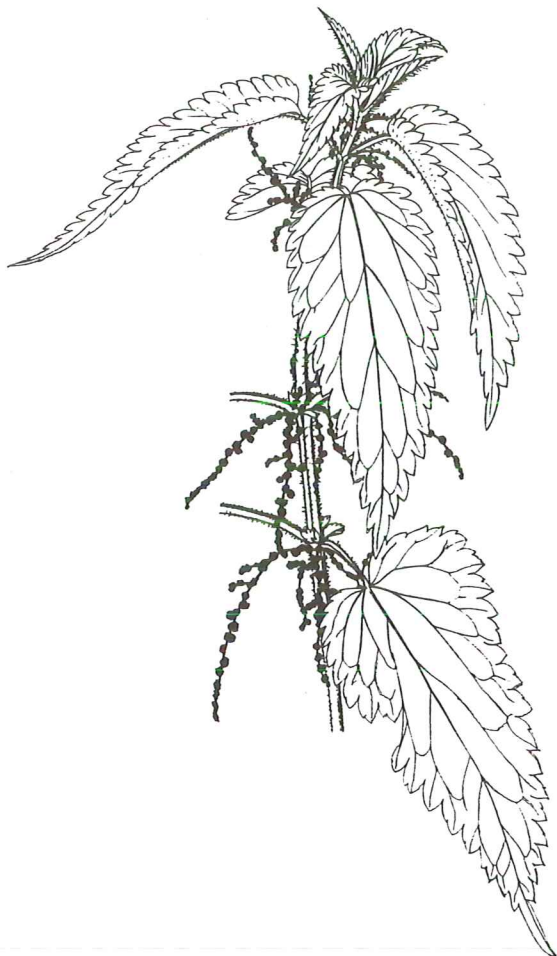

Lunds Botaniska Förening

Medlemsblad 1997:3

LUNDS BOTANISKA FÖRENING 1997

Adress: Botaniska Museet, Östra Vallgatan 18, 223 61 Lund
Postgiro: 8 35 22 - 3

Styrelse

Ordförande: Sven Snogerup, Trumpetaregränd 9, 222 39 Lund;
tel arb: 046-222 89 77, hem: 046-12 37 55

Vice ordförande: Leif Sigbo, Bjäregatan 3, 286 31 Örskälljunga;
tel: 0435-522 32

Protokollsekreterare: Alf Porenus, Betesvägen 2, 240 10 Dalby;
tel: 046-20 11 94

Programsekreterare: Torbjörn Tyler och Marie Widén.

Kassör: Åke Andersson, Östra Hyllievägen 22, 216 21 Malmö;
tel: 040-15 63 07

Övriga ledamöter: Henrik Johansson, Göran Mattiasson, Kjell-Arne Olsson,
Åke Svensson, Torbjörn Tyler, Marie Widén

Funktionärer

Sexmästare: Per Lassen, Botaniska Museet, Ö. Vallgatan 18,
223 61 Lund; tel: 046-222 89 77

Medlemsregistrator, arkivarie och distributör: Britt Snogerup,
Botaniska Museet, Ö. Vallgatan 18, 223 61 Lund; tel: 046-222 89 65

Revisorer: Lennart Engstrand och Ragnar Ericson

Revisorsuppleanter: Linus Svensson och Bengt Bentzer

LUNDS BOTANISKA FÖRENINGENS MEDLEMSBLAD

Redaktör och ansvarig utgivare: Kjell-Arne Olsson, Lövens väg 38,
291 94 Kristianstad; tel: 044-22 60 24

Omslagsbilden

Brännässla, *Urtica dioica*, är en av de arter som
dominerar på den näringsrika ön Lybeck i
Krageholmssjön.

Där inget annat nämns är illustrationerna i detta
nummer av Medlemsbladet hämtade ur Hess,
Ladholt, Hirzel *Flora der Schweiz* 1972.

Information från Projekt Skånes Flora

Inventeringsläger i Höör, 5 - 10 juli 1998

Du som deltog på inventeringslägret 1995 kommer kanske ihåg hur vi bodde mitt ute i skogen och hur vi på avstånd kunde höra vargarna yla i de månskensljusa sommarnätterna. Nu har ni alla chans att få uppleva denna säregna stämning i vår skånska natur! Nu, liksom då, bor vi på Skogsvårdsstyrelsens kursgård Ullstorp som ligger strax norr om Skånes Djurpark i Höörs kommun.

1995 inventerade vi borta på Söderåsen, men nu kommer vi att röra oss i den omedelbara närheten av kursgården och inventera inom de ekonomiska kartbladen 3D 1a Hallaröd, 3D 1b Frostavallen, 3D 1c Karlarp, 3D 2a Skankhult och 3D 2b N. Rörum. Alla dessa rutor finns på den topografiska kartan Kristianstad 3D SV. Denna trakt erbjuder en omväxlande och småskalig natur där inte minst de många basaltkuppen ger upphov till en rik och varierad flora.

Kursgården Ullstorp är en modern anläggning med 2-4-bäddsrum, kök för självhushåll och flera samlingsrum. Liksom tidigare är inventerar vi i smågrupper under dagarna. Du som ännu inte inventerat så mycket, kommer då att ha möjlighet att följa med en mera erfaren inventerare. På kvällarna träffas vi och diskuterar dagens fynd och får hjälp med svårbestämda växter.

Under alla inventeringsläger har vi gjort många spännande fynd och det har alltid varit lärorikt och trevligt att inventera tillsammans. Inte minst för dig som inte är van inventerare och kanske haft svårt att komma igång med den ruta du har bokat, kan ett inventeringsläger bli en introduktion till och ett avstamp för eget inventeringsarbete. Under en inventeringsvecka kommer din växtkännedom att öka och du kommer att bli säkrare på inventeringsmetodiken.

Då antalet platser på kursgården är begränsat, gör du klokt i att anmäla dig till sommarens inventeringsläger så snart som möjligt. Du är välkommen även om du inte har möjlighet att vara med alla dagarna. Anmälan gör du till Kjell-Arne Olsson, Lövens väg 38, 291 94 Kristianstad, tel. 044-22 60 24.

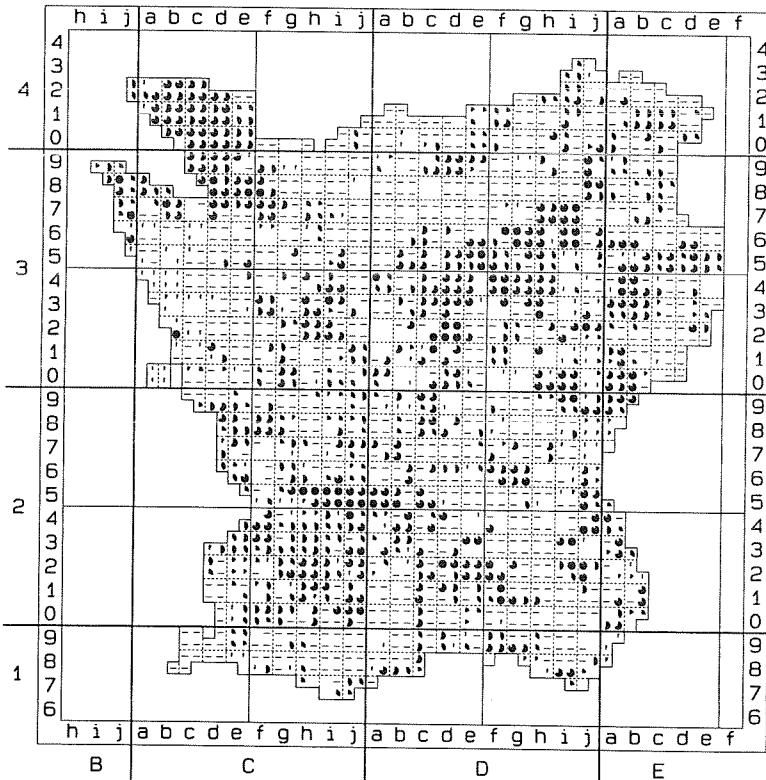
Fortsatta resestipendier för inventering av Skånes Flora!

För att stimulera bokning av nya rutor och den fortsatta inventeringen i Skåne, utlyste LBF ett antal resestipendier 1997. Möjligheten att söka sådana stipendier kommer även att finnas 1998. Ett stipendium på högst 2000 kronor per inventeringsruta kan beviljas. I första hand vänder sig stipendierna till de som bokar nya inventeringsrutor inom kartblad som idag står obokade och som kommer att ha avsevärda resekostnader förenade med inventeringsarbetet. Den beviljade summan kommer att utbetalas så snart inventeringsrapporter och belägg lämnats in under hösten 1998 och vi utifrån dessa kan se att inventeringsarbetet fullgjorts på acceptabelt sätt. Så ta en titt på kartan över bokiningsläget på sidan 47. Nog hittar du någon ruta du gärna skulle vilja börja inventera när grönskan åter börjar spira! Ansökan, bokning och eventuella förfrågningar ställer du till Kjell-Arne.

Antalet olika taxa per ruta

För närvarande är drygt 380 000 växtfynd inmatade i Projekt Skånes Floras databas. På nedanstående karta kan du se ur dessa fynd fördelar sig på de olika inventeringsrutorna. Denna karta ger även en uppfattning om hur många rutor som börjar bli klara. När kan då en ruta anses vara färdiginventerad? På denna fråga är det svårt att ge något entydigt svar. I en fattig urbergsruta eller i en renodlad jordbruksruta på slätten kan det kännas trögt långt innan man kommer upp i 400 olika arter, medan man i en rik och/eller omväxlande ruta utan större besvär kan få ihop 500 eller flera arter. Här kan de söklistor som är möjliga att ta fram ge dig en utmärkt vägledning.

Om du jämför kartan över olika taxa med kartan över bokningsläget på sidan 47 ger nedanstående karta ett alltför blekt intryck. Detta beror naturligtvis på två saker: antingen har inventeringen av rutan inte kommit igång eller så har de inventeringsrapporter som gjorts inte lämnats in för inmatning. Ta och kontrollera på kartan hur läget är med de/den ruta du har bokat och fundera ut ett bra sätt att få "klockan" att gå. Det börjat bli hög tid nu...

Karta över antal olika taxa per ruta

Streck - obokad ruta

Övriga - antal olika arter i "minuter" x 10

Ex. 30 min (½ varv) = 300 olika taxa

60 min (1 varv) = 600 olika taxa eller mer

Brev till Medlemsbladet

Grustag och kulturpåverkan

Jag läste med intresse häromdagen redaktörens och Åke Svenssons Herminium-artikel i 1997:2 av vårt medlemsblad. Emellertid fäster jag mig vid att Ni i förbifarten skriver att arten aldrig växer 'i de kraftigt kulturpåverkade "rikkärr och fuktängar" som ibland utvecklas i gamla grustag och som utgör en viktig reträttplats för flera andra orkidéarter'.

Det kan nog vara riktigt att H. m. inte finns på någon sådan lokal i Skåne. (Jag har dock sett den i ett grustag vid Bredsätra på Öland och också på skalgrus i Bohuslän, där jag också misstänker att man en gång haft en viss täktverksamhet.)

Det är dock inte dessa förekomster som gör att jag reagerar, utan nedvärderingen av gamla grustag, som jag anar i formuleringen "kraftigt kulturpåverkade". Jag har sedan länge (t ex Regnell 1982) med alltför liten framgång ofta påpekat att man skulle se grustag som en värdefull resurs i högre grad och vill gärna göra ett försök att ta upp frågan igen. Jag tänker då främst på grustag i kalktrakter, och när det gäller Herminium på de ganska få ställen där tåkten nått ner mot grundvattnet.

Jag menar att det inte beror på kraftig kulturpåverkan att Herminium inte finns i grustag i Skåne, utan att den snarare mycket väl skulle trivas på en del sådana lokaler om kulturpåverkan vore kraftigare. Man har alltså i alltför liten grad vinnlagt sig om att organisera bete (eller slätter) i dem. Herminium hatar skuggande trängsel och det är det som blir problemet för den, när marken inte hävdas. Utgångsläget har ju många gånger varit förträffligt - en äldre liten grustäkt som inte utsatts för den moderna efterbehandlingsens matjordsåterföring var ju en näringsfattig miljö som under många år erbjöd goda kolonisationsmöjligheter och svag konkurrens. Men produktionen var givetvis i början alltför låg för att vara ekonomiskt intressant. Det är väl därför vi inte ser fler exempel på betade f d täkter. Och när produktionen så småningom ökade, har man i regel låtit det växa som det ville, d v s vedväxterna eller högvuxna örter och gräs har småningom fått övertaget. En del andra orkidéarter klarar ju begynnande igenväxning bättre och stora förekomster av kärrknipprot, Johannesnycklar och annat är ju mycket riktigt kända från olika täkter i Skåne. Men de arterna antyder endast lokalernas potential; utan hävd försvinner också de efterhand.

En parallell erbjuder t ex förekomsten av Herminium vid Lyngsjö. Den växer inte på en täktbotten, men på den f d sjöbottnen, som blottats efter sänkningen för länge sedan. Genom att arealen naturligt kom att inkorporeras i betesmark, säkrades hävden och lokalen uppfattas säkert av de flesta som fullt "naturlig" kulturstyrd vegetation. Att betet numera enligt Er artikel är otillräckligt hårt, är ju däremot högst beklagligt och blir på sikt säkert ödesdigert för Herminium.

Problematiken är egentligen densamma i de torrare grustagens miljöer. Även där skulle hävd många gånger ge en lång kolonisationsfas och en möjlighet för kulturstyrd men naturnära vegetation att stabilisera sig, och inte bara, som nu, för enstaka element i torrängsfloran att invadera för att sedan småningom konkurreras ut. Att sådana lokaler inte kan ersätta de mera ursprungliga som hävdats i generationer är en självklarhet, men för många arter skulle ett utökad antal lokaler otvivelaktigt ha stort värde.

Gösta Regnell
Winstrupsgratan 10
222 22 Lund

Litteratur

Regnell, G. 1980: Naturvårdsundersökning kring Lyngsjön i Kristianstads län. *Meddelanden från Växtekologiska institutionen, Lunds universitet*. 42.

Regnell, G. 1982: Kalkfuktängar i södra Sverige. Naturvårdsvärden och skötselproblem. *Meddelanden från Växtekologiska institutionen, Lunds universitet*. 48.

Svar till Gösta Regnell

Att vi i vår artikel om honungsblomster skriver att arten aldrig växer i gamla grustag beror på att vi aldrig sett arten växa så i Skåne. Att den inte växer på detta vis i Skåne ser vi som ytterligare en omständighet som kan vara negativ för dess framtid hos oss. I formuleringen "kraftigt kulturpåverkade" vill vi verkligen inte nedvärdera gamla grustag. Formuleringen är möjligen slarvig men syftar endast på det sätt dessa lokaler en gång i tiden kommit till. Vi känner väl till ett antal gamla grustag som har en mycket värdefull flora och som i högsta grad är värda att vårda och skydda. För oss som oftast exkurerar i den nordöstra delen av landskapet är exempelvis det gamla grustaget vid Rinkaby ett inbjudande exkursionsmål. För att lyfta fram denna lokal, och även biotopen som sådan, planeras en artikel om detta grustag i ett kommande nummer av Medlemsbladet. (Nästa år är det 50 år sedan Gunvor Wideholt gjorde denna fantasiska floralokal känd genom sin uppsats i Botaniska Notiser om *Floran i Fjällkinge, Gustav Adolf och Rinkaby socknar*). I Regnells påpekande att många av våra gamla grustag är en värdefull naturresurs som dock behöver en ändamålsenlig skötsel och hävd, vill vi till fullo instämma.

Kjell-Arne Olsson och Åke Svensson

Insådda och inplanterade växter

Tack för genomgången av "Akut hotade arter, hotkategori 1" och "Sårbara arter, hotkategori 2" i LBF Medlemsblad 1997:1 sid 2-40. Till min förfaran har insådd och utplantering av hotade växter tilltagit. Frånsett kommande problem att skilja vilda från inplanterade, så tycker jag att det är högst oetiskt att försöka "rädda" hotade växter genom att plantera eller så in dem. Det är inte bra att naturen görs till en trädgård. Man får gärna söka rädda det som finns kvar på de platser där det finns något att rädda, men att konstgjort sprida växter som en del av mänskligheten mest på grund av ekonomiska intressen förstört det är kosmetika och konstgjord ändring och att acceptera istället för att angripa roten till det onda.

En av de första gångerna jag stötte på det när det gäller växter var den helt förkastliga utplanteringen av ängssilja, *Silau silaus*. Nu har det spritt sig till följande arter: tistelsnyltrot, *Orobanche reticulata*, sid 13; väggört, *Parietaria officinalis*, sid 13; åkerros, *Rosa agrestis*, sid 15; fältmocken, *Senecio integrifolius*, sid 17; klätt, *Agrostemma githago*, sid 20; rosenlök, *Allium carinatum*, sid 20 och fler är väl att vänta.....

Från utlandet hörs om försök att odla och så ut bl a orkidéer. Det är väl bara en tidsfråga innan vi får se sådant i våra rikkärr.

Att "rädda" hotade arter på detta konstlade vis är inte unikt för växter: det finns t ex med snabbare och mer förödande konsekvenser inom fågelvärlden. Vit stork och kondor i Kalifornien är sådana projekt som det är tillåtet att angripa, men andra "projekt" anses mer legitima, t ex pilgrimsfalk i Sverige. Även om spridningstakten ökas och deltagarna får mycket massmediaexponering som "hjältar" skulle pilgrimsfalken ändå ha spritts naturligt, även om det gått långsammare.

Bland växter är kanske åkerrosen som exempel mest kontroversiellt. Det är naturligtvis väldigt berömvärt att den upptäckts och att grustäckten stoppats, men busken är stor och risken att den förstörs av ras och stenar liten. Även utan detta är det som jag ser det helt förkastligt att sätta ut sticklingar i omgivningen för att på detta konstgjorda vis försöka "rädda" arten. Det finns Botaniska Trädgårdar för sådana ändamål.

Anders Jönsson
Basungränd 1A
224 68 Lund

Svar med anledning av Anders Jönssons inlägg

Insådd och inplantering av växter är sedan länge en "het potatis". Även om många arter speciellt i kulturlandskapet hamnat där de är på grund av att någon, vid något tillfälle, velat att växter ska vara just där.

Lyckligtvis är den tiden i stort sett förbi när naturvärden främst agerade åskådare till att växtlokaler spolierades och arter försvann. Många arter har idag blivit så sällsynta genom människans försorg, slarv eller okunskap att enda sättet att behålla arterna är i flera fall konstgjord andning under en kortare eller längre period. Ur ett etiskt perspektiv så är det egentligen en självklarhet att försöka att ställa till rätta efter att något blivit fel eller att någon behöver hjälp. - Om man hittar en människa som blivit nerslagen, eller skadat sig så försöker man hjälpa eller kalla på hjälp. Man ställer sig i vart fall inte bredvid och väntar på att vederbörande ska antingen kvickna till och resa på sig eller dö. Om man ändrar perspektivet till en art istället så blir helt plötsligt det självklara tillvägagångssättet kontroversiellt. Vari ligger den grundläggande etiska skillnaden? Visst finns det skillnader, i nyanser men inte fundamentalt.

Personligen är jag själv inblandad i flera "återplanteringsprojekt" och tycker att vid rätta förutsättningar och under kontrollerade former så är förstärkningar av populationer enbart av godo. För den skull inte sagt att alla inplanteringar är bra, tvärtom de flesta som görs är bara till elände och hör hemma inom kategorin floraförfalskning. Det finns många exempel på "förbättringar" av naturen, allt från spektakulära arter som inte ställer till någon större skada som flugtrumpet och skunkkalla, till pester som blekbalsamin och jätteloka.

Det är av yttersta vikt att alla inplanteringar sker under kontrollerade former och att det görs en noggrann dokumentation, så att det i efterhand går att följa vad som gjorts. Att lyckas med en inplantering av en akut hotad art är ofta svårt på grund av att artens genetiska variation ofta är liten (svårt med nya anpassningar), lämpliga livsmiljöer saknas ofta och många arter är svårödlade. Därför är de flesta inplanteringsprojekt rätt kostsamma och blir bara en utväg man använder när inget annat hjälper. Flera projekt på växtsidan har haft lycklig utgång som t ex kärmycklar på Gotland och brunkulla i Jämtland. Förhoppningsvis kommer även ängssiljan och kanske flikståndsens i Skåne att lyckas på lite sikt.

Man ska kanske inte glömma att det även finns arter som måste planteras årligen för att överleva och som alltid krävt detta. Åkergräsen klätt och råglösta med flera arter i allmogeåkerprojektet är exempel på detta.

Kort summerat så är detta med inplantering inget självklart och enkelt från vilket håll man än tittar på det och jag tror inte att vi kan vara utan det. Men det gäller att hantera hela problematiken med förnuft och en ordentlig portion eftertänksamhet.

Mora Aronsson, ArtDatabanken

Blomskådare på nätet

1 september 1997 startade jag en liten e-postgrupp, "blom-net", för att snabbt kunna sprida information om fynd av intressanta kärlväxter i Norden.

Ryktet spred sig, och i slutet av oktober hade 35 personer anmält intresse, främst svenskar, men även några norrmän.

Listan är öppen för alla botanister. Främst är den tänkt som en tipslista för udda arter, hittills har det mest rört sig om ruderaler. Men man skulle även kunna informera om exempelvis taxonomiska nyheter.

All post går via mig, som sammanställer och skickar ut informationen till samtliga listmedlemmar. Detta för att hålla trafiken på en kontrollerbar nivå, vissa "fria" listor har en tendens att explodera i brev. Listan startade ju sent på växtsäsongen, så hittills har bara 7 utskick gjorts. Om du är intresserad av att vara med, skriv till mig, se e-postadress nedan.

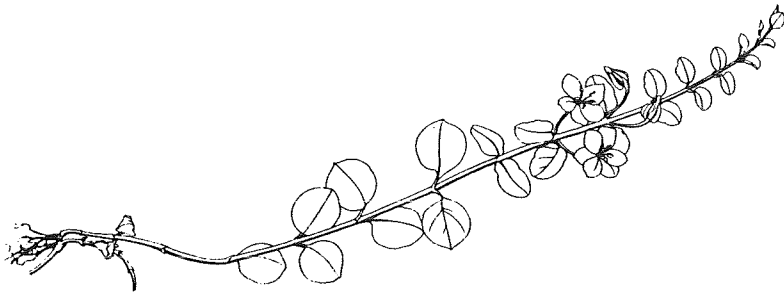
Som en utveckling av blom-net har jag även snickrat ihop några hemsidor som går under namnet "Klubb 2000", (en travesti på fågelskådarklubben Club 300). På dessa sidor finns alla blom-netutskick som gjorts samlade. Andra underavdelningar innehåller exkursionsrapporter, krysslistor, "mystery plant", länkar till andra botanik-hemsidor mm.

Så om du har tillgång till Internet, ta en titt på:

<http://www.pheromone.ekol.lu.se/klubb2000/index.html>

Erling Jirle, Måsvägen 10 B, 227 33 Lund, 046-12 80 66

E-post: Erling.Jirle@zooekol.lu.se

Penningblad, *Lysimachia nummularia*

Bidrag till Medlemsbladet

Hur ser du på insådd och utplantering av hotade växter? Floravård eller floraförfälskning? Fatta pennan och skriv om detta eller något annat du tycker passar in i vårt Medlemsblad! Nästa nummer av Medlemsbladet beräknas komma ut i maj 1998. Välkommen med ditt bidrag! Detta behöver jag ha från dig senast den siste mars.

Kjell-Arne

Växter på ön Lybeck

Kjell-Arne Olsson

Lybeck är en ö som ser ut som ett litet grönt hjärta på brunblå spegel från luften.

Lybeck är en ö som ser ut som en stor grön bulle när den pöser upp föröver på Krageholmssjön.

Lybeck är en ö som ser ut som en djungel inuti, med grönt akvarieljus över manshöga ormbunkar under skyhöga almkronor, med marken täppt av mossa, med bleklila drivor av månviol orörliga i fuktvärmen.

Orden är Bertil Widerbergs och med dessa ger han en både poetisk och personlig bild av ön Lybeck i Krageholmssjön efter ett besök under slutet av 1970-talet. Och visst har Lybeck en smått trolsk och hemlighetsfull klang hos många svenska botanister; en plats man hört talas och läst om men aldrig trott att man skulle få möjlighet att besöka. Greve Magnus Brahe på Krageholm donerade 1927 Lybeck till Skånes Naturvårdsförbund och ön är sedan dess naturreservat med ett allmänt beträdnadsförbud.

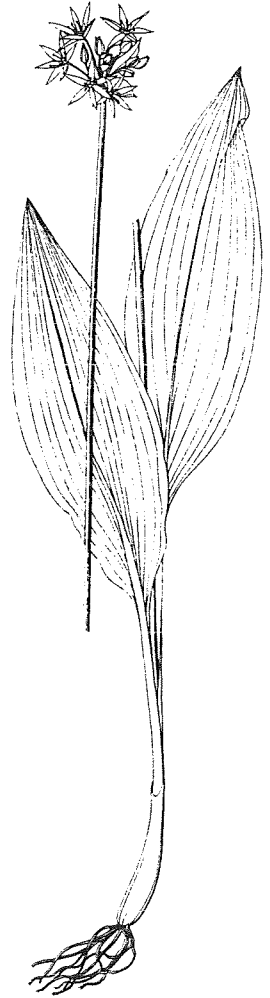
Min spänning och förväntan är stor när jag tillsammans med några floraväktarvänner närmar mig ön på pingstafons morgon 1997. Men något har hänt. Bertil W.s bild som jag bär inom mig stämmer inte. Lybeck ser inte längre ut som en stor pösande grön bulle. Almarna, vars bladverk gav ön dess gröna akvarieljus, står kaia och döda. Som höga, vitnande träskelett reser de sig mot himmeln. Denna bild känner jag däremot igen från annat håll. Så ser Örups almskog ut sedan lång tid tillbaka. Nu har alltså almsjukan även slagit till mot Lybeck och på ett fåtal år förvandlat en stor del av ön till en jättestor glänta. När vi stigit i land kan jag dock andas ut. Fortfarande höjer sig strutbräken manshög över ett stort område på den norra delen av ön, fortfarande blandar sig månviolens söta vällukt med den fräna doften av ramslök. Men finns munkhättan fortfarande kvar?

Lybeck är en klassisk botanisk lokal som förundrat besökande botanister genom den otroliga växtkraft som utvecklats här. Johan Leche besökte Lybeck 1744 och nämner ramslök, *Allium ursinum*, och månviol, *Lunaria rediviva*, från ön. I Elias Fries *Novitiae Florae Sueciae*, 1823, tillkommer strutbräken, *Matteuccia struthiopteris*, och fläckig munkhätta, *Arum maculatum*. Under sommaren 1846 reser N. J. Andersson genom Skåne och Halland och kommer till "ön Lybeck, märkvärdig för en vegetation, som i sin ovanliga yppighet bär pregeln af sitt sydländska ursprung". Förutom strutbräken, "gifvande ett, om ock aflägsset begrepp om tropikländernas trädartade ormbunkar", och ramslök nämner han skogsbingel, *Mercurialis perennis*, gulplister, *Lamiastrum galeobdolon*, och lundslok, *Melica uniflora*, som dominerar i vegetationen. På ett fuktigt ställe invid stranden finner han jättestarr, *Carex riparia*. I Gosselmans avhandling *Stirpes rariores Territorii Ystadiensis* från 1851 tillkommer ytterligare några arter från Lybeck: snärjmåra, *Galium aparine*, hålnunneört, *Corydalis cava*, tandrot, *Dentaria bulbifera*, röda vinbär, *Ribes rubrum*, och brännässla, *Urtica dioica*. Många av de nämnda arterna förekommer än i dag mycket rikligt och är de som tillsammans med rariteter som luden johannesört, *Hypericum hirsutum*, och fläckig lungört, *Pulmonaria officinalis*, gjort ön så känd i botaniska kretsar.

1919 har Svenska Botaniska Föreningen en exkursion till Skåne och den 15 juni besöker föreningen Lybeck under ledning av professor Rutger Sernander. I exkursionsrapporten lämnas en redogörelse för vegetationsförhållandena och här finns en växtförteckning som upptar drygt 60 arter. Det största utrymmet upptas emellertid av en diskussion om *Arum* kan vara en ursprunglig vild växt på Lybeck.

Elias Fries betraktade troligen *Arum*-förekomsten på Lybeck som spontan, medan både Lilja och Areschoug i sina skånska florer några decennier senare menar att även denna förekomst troligen har sitt ursprung i gammal odling. Under sitt besök på Lybeck kan Sernander konstatera att *Arum* växer fullt naturligt och med samma följeväxter som där den säkert växer vild. I *Arums* allmänna utbredning finner han inte något som skulle göra en spontan förekomst i södra Skåne speciellt märkvärdig. Dock blir Sernanders slutsats att även om vissa omständigheter tyder på att *Arum* kan vara ursprunglig finns det andra, och lika tungt vägande, omständigheter som tyder på att den är en kulturflykting eller att den blivit direkt inplanterad. Att växten bevisligen tidigare odlats i Krageholms slottspark ser han som en särskilt besvärande omständighet (även om den naturligtvis kan ha hämtats dit från Lybeck). Senare har exempelvis både Weimarck och Widerberg framhållit att det en gång i tiden funnits en parkanläggning på ön. En karta från början av 1700-talet visar tydligt på en sådan anläggning. Sedan detta faktum blev känt har väl alla betraktat *Arum*-förekomsten på Lybeck som förvildad. I detta sammanhang kan man naturligtvis undra om även de tre dominerande växterna på ön, strutbråken, månviol och ramslök, kan ha sitt ursprung i den gamla parkanläggningen.

En märklig omständighet kring *Arum*-förekomsten på Lybeck dök upp för några år sedan. Efter genomgång av insamlat material av släktet *Arum* kunde den danske botanisten Henry Nielsen visa att den i Danmark inhemska arten munkhätta, *Arum alpinum*, samlats på Lybeck. *A. alpinum* växer vild närmast på Bornholm. På Botaniska Museet i Lund finns 12 ark av *A. alpinum* samlade mellan 1883 och 1925. Även den snarlika arten fläckig munkhätta, *A. maculatum*, har samlats från Lybeck. I Lund finns 6 ark som är tagna mellan 1823 och 1963. Alla övriga kollektioner av *Arum* från Skåne visade sig tillhöra den sistnämnda arten. I de flesta fall den form av fläckig munkhätta som saknar fläckar på bladen.

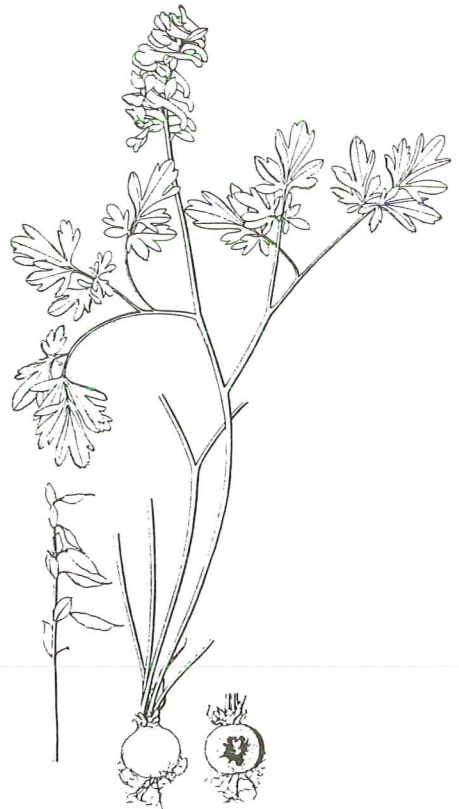

Ramslök, *Allium ursinum*

Vårens exkursion till Lybeck hade två syften: Att försöka återfinna någon av *Arum*-arterna och att inventera ön för Projekt Skånes Flora. Genom en tät undervegetation av i första hand strutbräken, månviol, skogsbingel, ramslök och spirande brännässlor vadade vi sakta mot den strandnära plats på öns sydöstra del där *Arum* senast setts till. Genom sin bitvis svärgenomträngliga vegetation med nedfallna träd ger Lybeck lätt intryck av att vara större än sina knappa 4 hektar. Till sist fann vi den förfallna informationsskylten som var den angivna utgångspunkten för lokalen. Det var här som ett antal exemplar av *Arum* (ovisst vilken art) senast sågs i början av 1980-talet och det var på denna plats Sernander uppskattade att det växte över 150 individ på några hundra kvadratmeter. Tidigare ska den ha vuxit över ett större område och Sernander beklagar att "*det är säkerligen växtsamlares plundringar, som bragt Arum så nära undergången*". Trots ett intensivt och målmedvetet sökande; några exemplar av *Arum* lyckades vi aldrig finna. Sedan almarna dött är den forna *Arum*-lokalen en solöppen plats, säkert betydligt torrare nu än tidigare. Ramslöken slokade redan med gulfläckade blad i det påtvingade solgasset.

Även om vi inte fann någon *Arum*, återfann vi många av de växter som tidigare antecknats från Lybeck. Vi lyckades även finna ett antal lundväxter som inte tidigare noterats t. ex. sydlundarv, *Stellaria nemorum* ssp. *glochidisperma*, gulsippa, *Anemone ranunculoides*, svalört, *Ranunculus ficaria* ssp. *bulbilifera*, lundviol, *Viola reichenbachiana* och vårlök, *Gagea lutea*. Däremot lyste de båda rariteterna *luden johannesört*, *Hypericum hirsutum*, och fläckig lungört, *Pulmonaria officinalis*, med sin frånvaro. Att dessa inte kunde återfinnas är en smula märkligt då de nya öppna förhållandena som numera råder borde passa dessa två arter väl.

En höstdag i början av oktober återvände jag själv till Lybeck för att komplettera vårens inventering. Stora delar av strutbräkenbestånden låg bruna på marken som en följd av höstens första frostnätter. Månviolen höll på att vissna och av ramslöken fanns inte ett spår. Nu var det brännässla som var dominerande och påträngande nära över stora delar av ön. Lundgräsen hade vi helt missat i våras. Lundslok, *Melica uniflora*, och lundgröe, *Poa nemoralis*, var nu lätta att finna och en ensam vippa av ljusgrön hundäxing,

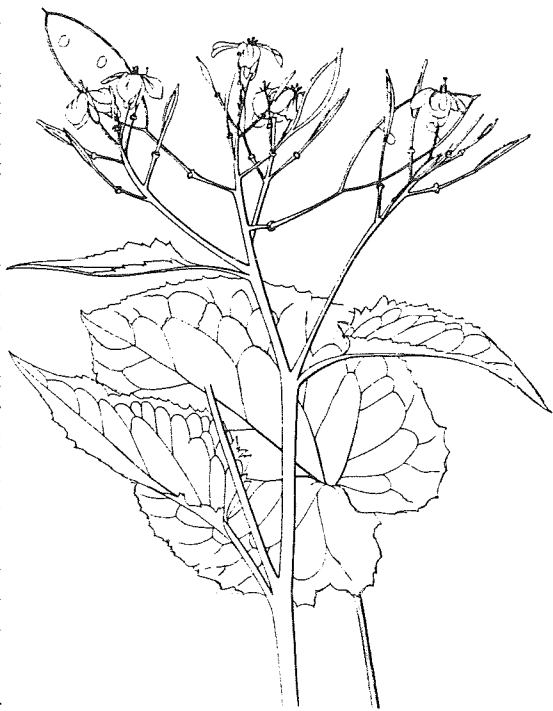

Hålnunneört, *Corydalis cava*

Dactylis glomerata ssp. *lobata*, föll mig till sist i ögonen. Däremot såg jag inte ett spår av vare sig långsvingel, *Festuca gigantea*, eller lundelm, *Roegneria canina*, två gräs som annars inte brukar vara särskilt anonyma. Det frapperade mig hur fattig ön är på gräs, både vad gäller frekvens och artantal. Kanske är övrig vegetation alltför påflugen och hänsynslös för deras trivsel. Det som dock förvånade mig mest var alla de kulturgynnade arter, ogräs om man vill ta ordet i sin mun på en plats som denna, som jag fann denna höstdag: tre arter molke, *Sonchus* spp., fyra arter mållor, *Chenopodium* spp., åkerbinda, *Fallopia convolvulus*, trampört, *Polygonum aviculare*, pilört, *P. lapathifolium* ssp. *pallidum*, åkerviol, *Viola arvensis*, och nattskatta, *Solanum nigrum*, är några exempel på växter som jag knappast hade väntat mig att finna på denna "urskogsö". Till och med ett så "modernt" ogräs som bägarnattskatta, *S. physalifolium*, hade letat sig hit ut. En kraftig tomatplanta, *S. esculentum*, fann jag också; kanske ett visitkort från vårens exkursion? Mängden av ettåriga, kulturgynnade arter kan troligen sättas i samband med de senaste årens stora förändringar på ön; stora delar ger idag intryck av att vara ett hygge. Förhållandet kan emellertid även till viss del bero på att dessa arter tidigare inte uppmärksammats. De flesta som besökt Lybeck för botaniska studier har säkert gjort detta på vår och försommar.

Almsjukan har lett till att mer än hälften av de stora träden på Lybeck nu är döda. Detta är självfallet en drastisk förändring som lång tid framöver kommer att påverka vegetationsförhållandena på Lybeck. Ön har även tidigare varit utsatt för stora förändringar. I början av 1900-talet högg man ner alla bokar på Lybeck. I dessa häckade nämligen så stora mängder råkor att denna åtgärd ansågs nödvändig för att skydda åkrarna kring Krageholm. Råkorna hade trängt ut en stor koloni av häger som i sin tur ersatt en skarvkoloni. Även dessa händelser måste ha påverkat växtligheten på ett genomgripande sätt. Alla almar är idag inte döda. Det finns ganska gott om småträd och sly. Är det dessa som i framtiden ska höja sina kronor mot skyn och ge tillbaka Lybeck dess gröna akvarieljus? Eller är det någon annan som är villig att ta över?

Ett varmt tack till Carlos Piekkari för båttransporter till och från Lybeck!

Mänviol, *Lunaria rediviva*

Tabell över växter funna på ön Lybeck 1997 resp. 1919

Art	1997	1919	Övrigt
<i>Athyrium filix-femina</i> , majbräken	+	-	
<i>Matteuccia struthiopteris</i> , strutbräken	+	+	dominerande i norr
<i>Dryopteris carthusiana</i> , skogsbräken	+	-	
<i>D. filix-mas</i> , träjon	+	+	
<i>Thelypteris palustris</i> , kärrbräken	-	+	
<i>Populus tremula</i> , asp	+	-	
<i>Salix cinerea</i> , gråvide	+	+	
<i>Alnus glutinosa</i> , klipbal	+	+	
<i>Carpinus betulus</i> , avenbok	+	+	
<i>Corylus avellana</i> , hassel	+	+	
<i>Fagus sylvatica</i> , bok	+	+	
<i>Quercus robur</i> , ek	+	+	
<i>Ulmus glabra</i> , alm	+	+	endast ungräd 1997
<i>Humulus lupulus</i> , humle	+	+	
<i>Urtica dioica</i> var. <i>dioica</i> , brännässla	+	+	
<i>Fallopia convolvulus</i> , åkerbinda	+	-	
<i>Polygonum aviculare</i> , trampört	+	-	
<i>P. lapathifolium</i> ssp. <i>pallidum</i> , pilört	+	-	
<i>Rumex hydrolapathum</i> , vattenskräppa	+	-	
<i>R. obtusifolius</i> , tomtskräppa	+	-	
<i>C. album</i> , svinmålla	+	-	
<i>C. suecicum</i> , svenskmålla	+	-	1 ex.
<i>C. polyspermum</i> , fiskmålla	+	-	1 ex. på sandstrand
<i>C. rubrum</i> , rödmålla	+	-	1 ex. på sandstrand
<i>Moehringia trinervia</i> , skogsnarv	+	-	
<i>Silene dioica</i> , rödblära	+	+	
<i>Myosoton aquatica</i> , sprödärv	-	-	enl. Grönvall 1858
<i>Stellaria media</i> , våtarv	+	-	
<i>S. nemorum</i> ssp. <i>glochidisperma</i> , sydlundärv	+	-	
<i>Anemone nemorosa</i> , vitsippa	+	+	
<i>A. ranunculoides</i> , gulsippa	+	-	fåtalig
<i>Caltha palustris</i> , kabbleka	-	+	
<i>Ranunculus aquatilis</i> coll., vattenmöja coll.	+	-	1 ex på strand
<i>R. ficaria</i> ssp. <i>bulbilifera</i> , svalört	+	-	
<i>R. repens</i> , revsmörblomma	+	-	
<i>R. sceleratus</i> , tiggarranunkel	+	-	fåtalig på strand
<i>Corydalis cava</i> , hålnunneört	+	-	
<i>Alliaria petiolata</i> , löktrav	+	+	
<i>Dentaria bulbifera</i> , tandrot	+	+	
<i>Lunaria rediviva</i> , månviol	+	+	
<i>Crataegus</i> sp., hagtors-art	-	+	
<i>C. laevigata</i> , rundhagtorn	+	-	
<i>C. curvisepala</i> ssp. <i>lindmanii</i> x <i>C. laevigata</i> , korallhagtorn x rundhagtorn	+	-	prel. bestämd
<i>Ribes rubrum</i> coll., röda vinbär	+	-	
<i>R. uva-crispa</i> , krusbär	+	-	
<i>Filipendula ulmaria</i> , älgräs	+	-	

Art	1997	1919	Övrigt
<i>Geum urbanum</i> , nejlikrot	+	+	
<i>Prunus avium</i> , sötkörsbär	+	-	
<i>Rosa</i> sp., ros-art	-	+	
<i>R. canina</i> ssp. <i>dumetorum</i> , hårig stenros	+	-	prel. bestämd
<i>Rubus caesius</i> , blåhallon	+	+	
<i>R. idaeus</i> , hallon	+	+	
<i>Sorbus aucuparia</i> , rönn	+	-	
<i>Geranium pusillum</i> , sparnäva	+	-	1 ex.
<i>G. robertianum</i> , stinknäva	+	+	
<i>Mercurialis perennis</i> , skogsbingel	+	+	
<i>Evonymus europaeus</i> , benved	-	+	
<i>Tilia cordata</i> , lind	+	+	
<i>Hypericum hirsutum</i> , luden johannesört	-	+	
<i>Viola arvensis</i> , åkerviol	+	-	flertal ex
<i>V. reichenbachiana</i> , lundviol	+	-	fåtalig i väster
<i>Lythrum salicaria</i> , fackelblomster	+	-	
<i>Circaea lutetiana</i> , stor häxört	+	+	
<i>Epilobium hirsutum</i> , rosendunört	+	-	
<i>E. montanum</i> , bergdunört	+	+	
<i>E. palustre</i> , kärrdunört	+	-	
<i>E. roseum</i> , grendunört	+	-	1 ex.
<i>E. tetragonum</i> , kantdunört	+	-	1 ex.
<i>Aegopodium podagraria</i> , kirskaål	+	+	
<i>Lysimachia thyrsoiflora</i> , topplösa	-	+	
<i>L. vulgaris</i> , videört	+	-	
<i>Fraxinus excelsior</i> , ask	+	+	
<i>Galium aparine</i> , snärjmåra	+	+	
<i>G. palustre</i> , vattenmåra/stor vattenmåra	+	-	
<i>Anchusa officinalis</i> , oxtunga	+	-	1 ex.
<i>Myosotis scorpioides</i> , äkta förgätmigej	+	-	
<i>M. silvatica</i> , skogsförgätmigej	+	+	
<i>Pulmonaria obscura</i> , lungört	-	+	
<i>P. officinalis</i> , fläckig lungört	-	+	
<i>Galeopsis</i> sp., dân-art	+	-	
<i>Lamium galeobdolon</i> , gulplister	+	+	
<i>Lamium purpureum</i> , rödplister	+	-	
<i>Lycopus europaeus</i> , strandklo	+	+	
<i>Mentha aquatica</i> , vattenmynta	+	-	
<i>Scutellaria galericulata</i> , frossört	+	-	
<i>Stachys palustis</i> , knölsyska	+	+	
<i>Stachys sylvatica</i> , stinksyska	+	+	
<i>Solanum esculentum</i> , tomat	+	-	1 ex.
<i>S. dulcamara</i> , besksöta	+	+	
<i>S. nigrum</i> , nattskatta	+	-	några få ex.
<i>S. physalifolium</i> , bägarnattskatta	+	-	1 kraftigt ex.
<i>Lathraea squamaria</i> , vätteros	+	+	
<i>Scrophularia nodosa</i> , flenört	+	-	
<i>Veronica beccabunga</i> , bäckveronika	-	+	
<i>Sambucus nigra</i> , fläder	+	+	

Art	1997	1919	Övrigt
<i>S. racemosa</i> , druvfläder	+	-	
<i>Adoxa moschatellina</i> , desmeknopp	+	+	
<i>Valeriana sambucifolia</i> , lädervänderot/revig vänderot	+	-	
<i>Arctium nemorosum</i> , lundkardborre	+	-	även enl. Areschoug 1881
<i>Carduus crispus</i> , krustistel	+	+	
<i>Cirsium arvense</i> , åkertistel	+	-	några få ex. vid strand
<i>C. vulgare</i> , vägtistel	+	-	flertal ex
<i>Eupatorium cannabinum</i> , hampflokel	+	+	
<i>Senecio vulgaris</i> , korsört	+	-	
<i>Sonchus arvensis</i> , åkermolke	+	-	
<i>S. asper</i> , svinmolke	+	-	
<i>S. oleraceus</i> , kålmolke	+	-	
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i> , ogräsmaskrosor	+	-	
<i>Tussilago farfara</i> , hästhov	+	-	
<i>Polygonatum multiflorum</i> , storrams	+	+	
<i>Allium ursinum</i> , ramslök	+	+	
<i>Gagea lutea</i> , vårlök	+	-	
<i>Iris pseudacorus</i> , svärdsiljja	+	+	
<i>Arum alpinum</i> , munkhätta	-	-	belägg i LD 1883-1925
<i>A. maculatum</i> , fläckig munkhätta	-	+	
<i>Carex acuta</i> , vasstarr	+	+	
<i>C. elata</i> , bunkestarr	+	-	
<i>C. pseudocyperus</i> , slokestarr	+	-	
<i>C. riparia</i> , jättestarr	+	+	
<i>Schoenoplectus lacustris</i> , säv	+	-	
<i>Dactylis glomerata</i> ssp. <i>lobata</i> , ljusgrön hundäxing	+	-	
<i>Festuca gigantea</i> , långsvingel	-	+	
<i>Melica uniflora</i> , lundslok	+	+	
<i>Phalaris arundinacea</i> f. <i>arundinacea</i> , rörflen	+	+	
<i>Phragmites australis</i> , vass	+	+	
<i>Poa annua</i> , vitgröe	+	-	
<i>P. nemoralis</i> , lundgröe	+	+	
<i>Roegneria canina</i> , lundelm	-	+	

Litteratur

- Gertz, O. 1926: Zoocecidier från ön Lybeck, *Bot. Notiser* 1926: 404-406
- Sernander, R. 1919: Exkursionen till Skåne juni 1919, *Svensk Bot. Tidskr.* 1920: 102-111.
- Widerberg, B. 1979: Lybeck - "urskogs"-ön som varit fransk park, *Skånes Natur, Skånes Naturvårdsförbunds Årsskrift* 66: 77-85.

Om rödklöver i Skåne

Per Lassen

1. Stjälk upprätt, rak men krökt nära basen, oftast hög (≥ 30 cm) och grov ($\geq 2,5$ mm), nertill kal eller tilltryckt gleshårig 2.
- Stjälk utbredd eller uppstigande, spenslig (≤ 40 cm hög och $\leq 2,5$ mm tjock), nertill hårig eller kal 3.
2. Stjälkhår utspärrade d. var. *americanum*
- Stjälkhår tilltryckta c. var. *sativum*
3. Stjälk nertill kal (sällan tilltryckt hårig), ogrenad eller med få korta grenar; blommor oftast kraftigt röda a. var. *pratense*
- Stjälk nertill utspärrat hårig, ofta med långa grenar; blommor vanligen vita eller skära b. var. *maritimum*

a. var. *pratense*.

Stjälkar slanka (1-2,5 mm), utbredda, bågformigt uppstigande, vanligen mindre än 25 cm långa, enkla eller med få korta grenar; övre stamavsnitt tilltryckt håriga, nedre oftast kala. Nedre och mellersta stjälekblads småblad omvänt äggrunda, de övre stjälekbladens \pm brett elliptiska till rombiska. Blommor vanligen ganska intensivt rödvioletta (men ljusa eller vita former har dragit uppmärksamheten till sig och ofta blivit samlade).

Framför allt i betesmark.

Nära kusten (mera sällan i inlandet) finner man exemplar med mer hår på stjälken (även nertill) och/eller \pm utstående stjälekår, men annars lika var. *pratense*. Sådana plantor, som är betydligt oftare samlade än var. *maritimum*, tolkar jag som mellanformer till den senare. Mellanformer till var. *sativum* förekommer också, men inte särskilt ymnigt.

b. var. *maritimum* Zabel, Arch. Freunde Naturg. Mecklenb. 13:31 (1859).

Beskriven från Nordtyskland. Synonym: var. *villosum* Wahlb., Fl. Gothob. 1:73 (1820). Beskriven från "Domsö" (=Donsö) i Göteborgs skärgård. Ett äldre namn, men tyvärr redan tidigare använt av DeCandolle i en annan bemärkelse.

Stjälkar slanka (vanligen under 2 mm nertill) utbredda eller uppstigande, till 35? cm långa (utländska exemplar även längre), med \pm utstående grenar; alla stamavsnitt håriga, åtminstone de nedre med utstående hår. Nedre stjälekblads småblad omvänt brett äggrunda (? , oftast inte bevarade), mellersta och övre stjälekbladens \pm smalt elliptiska till rombiska. Blommor vanligen skära till vita.

Växer nära havet, men närmare detaljer tills vidare okända.

Sällan samlad i Skåne (förbisedd?): Maglarp, Stavstensudde 1965, Söderberg; Väsby 1964, Rickman. I LD dessutom belagd från **D** Brn, **N** Vf, **S** Sk, **Bl**, **Öl**, **Klm**.

Hittills har jag sett mycket lite material av "typisk var. *maritimum*" utanför Norden och bara från södra östersjökusten: Rügen, Usedom, Swinemünde. Mellanformer dessutom så långt bort som från Nordsjön och Biskabayukten.

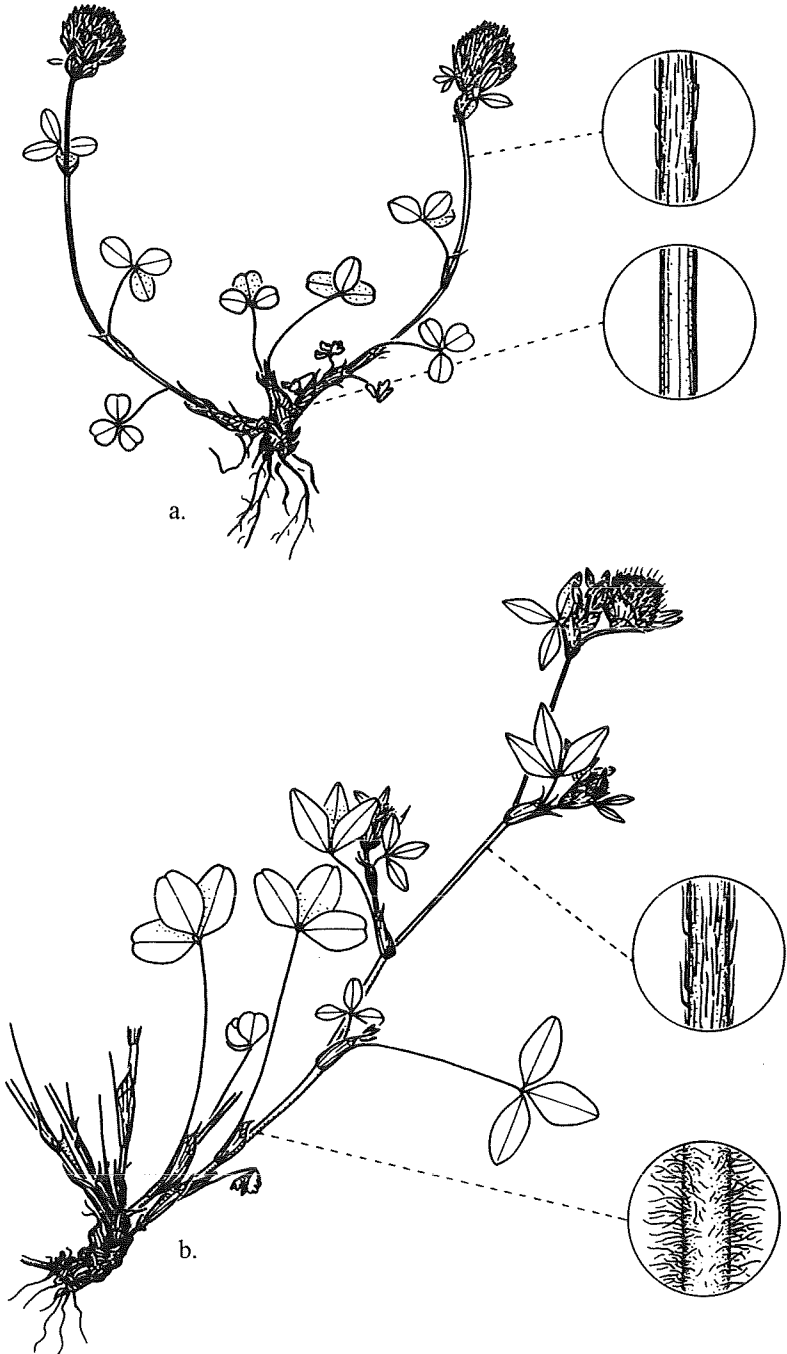

Fig 1. a. var. *pratense* b. var. *maritimum*

c. var. *sativum* Schreber in Sturm, Deutschl. Fl. 15, t. 12 (1804). Nomenklatur inte helt uppklarad.

Stjälkar styva, ganska grova (vanligen 2-5 mm nertill), upprätta, men närmast basen ofta krökta, vanligen 25-50(-??) cm långa, enkla eller med uppåtriktade grenar; övre stamavsnitt tilltryckt håriga, mellersta och nedre (nästan) kala. Nedre och mellersta stjälekblads småblad äggrunda till elliptiska, de övre stjälekbladens elliptiska till omvänt lansettlika, spetsiga. Blommor av varierande färg, rödvioletta till vanligen ganska blekt skära.

Odlad, kvarstående och förvildad, kan bli långvarigt etablerad på vägkanter och i diverse gräsmark.

Eftersom varietetsbeteckningen avser en hel grupp av förädlade sorter, är naturligtvis variationen stor. Dessutom ger plantor som har vuxit i åkrar eller på annan näringsrik mark ett annat intryck än förvildade exemplar på t ex en mager grusplan. Men även de senare har, tills man trampar på den, ± upprätt stjälek som är styvare än hos var. *pratense*.

d. var. *americanum* C. O. Harz, Bot. Centralbl. 45:106 (1891). Beskriven från ospecificerat odlat material.

Stjälkar styva, ganska grova (2-5 mm), upprätta, raka eller närmast basen krökta, vanligen 25-50(-??) cm långa, enkla eller med få uppåtriktade grenar; övre och ibland mellersta stamavsnitt utspärrat håriga (särskilt vid lederna), de nedre kala. Nedre och mellersta stjälekblads småblad äggrunda till elliptiska, de övre stjälekbladens elliptiska till omvänt lansettlika, spetsiga. Blommor vanligen djupt rödvioletta.

Förr odlad, kvarstående och förvildad, troligen också adventiv. Från Skåne är den belagd i LD under perioden 1871-1927.

Trots namnet är var. *americanum* inte ursprungligen från Amerika utan från (C - SÖ) Europa, men som foderväxt populariserad genom påverkan och import från det stora landet i väster. Enligt Harz introducerad till Sydtyskland 1883, men sådana tider kan man inte uttala sig om med säkerhet; vi har äldre nordiskt material i LD (*Sk* 1871, *Upl* 1880). Däremot stämmer det tydligen att varietetens användning i Norden och Europa minskat efter 1910; de senaste svenska fynden i LD är från ruderatmark (*Bh* 1952, 1954). I andra delar av världen har man fortsatt använda den, materialet från Asien och Nordamerika (i C och LD) är till helt övervägande del var. *americanum*, även moderna insamlingar (1960- till 1990-talet).

Variation. Mängden hår på stjälken växlar mycket. Mellanformer till var. *sativum* är (d v s var) vanliga, redan Hartz nämner dem.

Diskussion och reservationer

1. Variationen i Norden skiljer sig från den i övriga Europa på flera sätt. Den senare är mycket stor och långt ifrån utredd. Därför vill jag inte ge de nordiska enheterna någon hög rang, men de förtjänar att uppmärksammas, vilket är lättast om man har namn som "handtag". Därför har jag som praktisk kompromiss valt att använda varietets- istället för underartsrang. För behandlingen av klöversläktet i *Flora Hellenica* har jag även tittat på grekisk rödklöver. I Grekland är arten vittspridd och förekommer

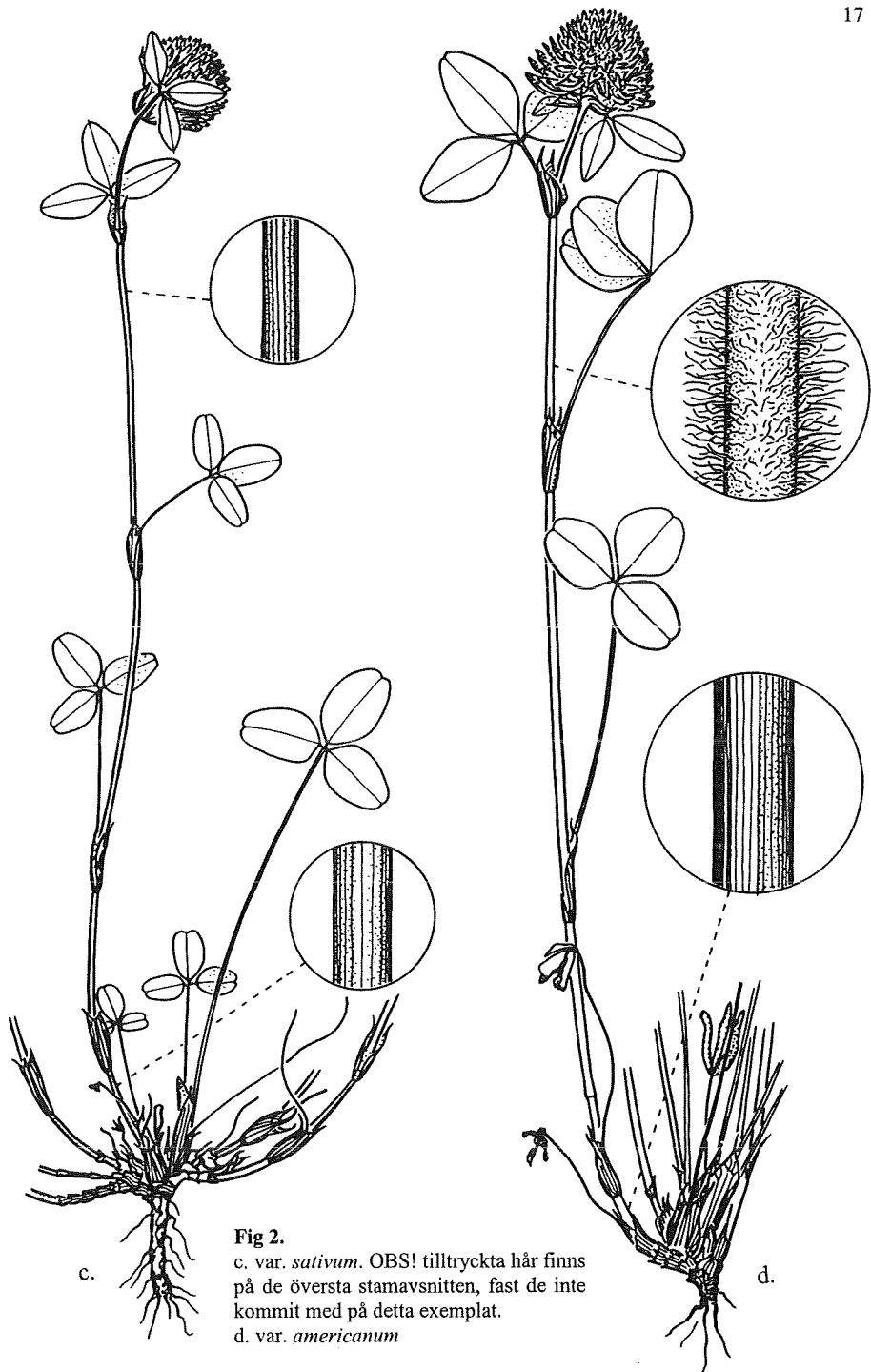

Fig 2.

c. var. *sativum*. OBS! tilltryckta hår finns på de översta stamavsnitten, fast de inte kommit med på detta exemplat.

d. var. *americanum*

från nära havets nivå till över 2000 m höjd. Variationen är helt naturligt stor, men mindre än både i Norden och Centraleuropa, dessutom ganska kontinuerlig. För *Flora Hellenica* har jag hittills inte kunnat urskilja några enheter under artnivå värda att sätta namn på.

2. "Vår nordiska vildform" kallas här provisoriskt var. *pratense*, fast jag inte vet om det verkligen är fråga om typvarietet. Typen för arten ligger i Clifford-herbariet i London och jag har ännu inte hunnit studera den; kanske hör den till de mellaneuropeiska vildformer som mer liknar vår var. *sativum*? I så fall måste namnskicket ändras.

3. Var. *pratense* som den här beskrivs är framför allt en betesmarksform. Slåttermarksformer vet jag ingenting alls om. I den mån de finns i Skåne komplicerar de naturligtvis bilden ytterligare.

4. Det underlättar mycket att jag i detta skånska sammanhang inte behöver ta hänsyn till bergsformer. Sådana finns beskrivna i ganska stort antal från Alperna och Sydeuropa, både som arter och varieteter. Hur många man egentligen kan urskilja och deras förhållande till våra nordiska fjällrödklövrar är mycket oklart.

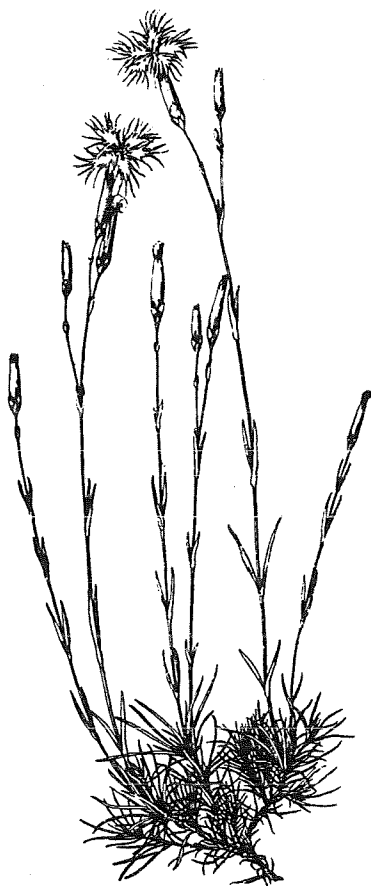
5. Avvikande utseende har exemplar som ibland kallats "var. *parviflorum*". Det är inte en systematisk enhet, utan en återkommande monstrositet, som tar sig uttryck i skaftade blommor, små blomkronor (knappt längre än fodertänderna) etc. Sådana exemplar har jag sett bland var. *maritimum*, *americanum* och *sativum*.

Illustrationerna till denna uppsats är tecknade av Monika Osterkamp, Lund.

Sandnejlika, *Dianthus arenarius*, i Skåne

Kjell-Arne Olsson

Välluktande fält emellan Kristianstad och Åhus berättades allmänt givas om sommartiden på de sandfulla betesmarker, som lågo föga över ½ mil ifrån Åhus. Folket sade, att denna ljuvliga lukt märkes förnämligast vid midsommarstiden och helst om aftnar och morgnar....Då vi kommo på orten, funno vi all denna lukten härröra av blommorna på en nejlika, som vi aldrig sett upp i landet, men råkade den sedermera här i Skåne på alla sandfält och besynnerligen ibland flygsanden så allmänt som det gemenaste ogräs. Så mötte Linné sandnejlikan under sin skånska resa i maj 1749. Han ger en ingående och målande beskrivning av dess utseende: *Denna ört får en djup rot och mycket stjälkar, som ligga på jorden, men bladen äro ganska korta och stjälkarna föga längre än blomhylstren, och lukten märkes endast om morgon och afton....Roten på denna lilla skånska nejlikan var utanpå rödbrun. De många stjälkar, med vilka hon täcktes, voro ej längre än ett finger och bestodo av två eller högst tre leder. Bladen, som mest täcka vid roten, voro lineararia och ej större än barret på enträdet. Blommorne voro sönderskurne uti små rimsor liksom fjädrar, till färgen vita och sällan mittuti något grå. Linné ser i sandnejlikan en framtida prydnadsväxt och ger även odlingsråd till trädgårdsmästarna, som med henne vilja garnera sina sängar.*

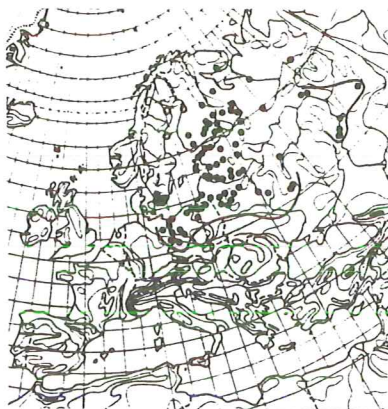
Sandnejlika, *Dianthus arenarius*

Vid tiden för Linnés Skånska resa var sandnejlikan inte någon okänd växt för vetenskapen. Under en botanisk resa genom de dåvarande östdanska provinserna hade Fuiren och Sperling redan 1623 noterat den på en lokal "före Sölvesborg" och 1744 anger Leche i *Primitas Florae Scanicae* sandnejlikan från några lokaler i västra Skåne.

Linnés skildring ger för handen att sandnejlikan då var en vanlig växt i de skånska sandområdena. Fortfarande finns den på åtskilliga lokaler framförallt i de östra delarna av landskapet. Under den pågående inventeringen av skånes flora har

sandnejlikan noterats i 51 inventeringsrutor á 2,5 x 2,5 kilometer. På många av dessa lokaler förekommer den ganska sparsamt men på platser som exempelvis Vitemölle strandbackar och Rinkaby skjutfält täcks alljämt stora arealer på försommaren av sandnejlikans vita, väldoftande kuddar. I västra Skåne förefaller dessvärre sandnejlikan ha försvunnit från ett flertal lokaler under 1900-talet, troligen som en följd av exploatering och uppodling. Sandnejlikan är en ljus- och värmeälskande växt som man kan finna på marker med sandigt och kalkrikt underlag. Den är en karaktärsart för den östskånska sandstappen, men växer även på stäppartade torrängar, sandhedar och i glesa tallskogar.

Arten *Dianthus arenarius* har en utbredning som är inskränkt till de nordöstra delarna av Europa. Växten delas upp i 4 underarter varav en endast finns i norra Ukraina och en annan i Vitryssland och Ukraina. Den mest vittspridda underarten, ssp. *borussicus*, finns i ett brett stråk från de östra delarna av Tyskland till de södra och östra delarna av Finland. Vår skånska sandnejlika är nominatunderarten ssp. *arenarius* och då den numera är utgången från vardera en lokal i Halland och Blekinge är växten således en exklusiv skånsk endem. Ssp. *arenarius* skiljer sig från övriga underarter genom att stjälkarna är ogrenade eller endast svagt grenade och sällan över 20 cm långa.

Sandnejlika, *Dianthus arenarius*,
utbredning i Europa enl. Hultén 1986

I *Rödlistade växter i Sverige 1995* är sandnejlikan klassad som sällsynt, hotkategori 3. Då utbredningen av vår underart är mycket inskränkt har den i ett europeiskt perspektiv ett högt skyddsvärde. Sandnejlikan finns således förtecknad i EU:s habitatsdirektiv bil. 2, vilket innebär att vi i Sverige och inte minst i Skåne har ett speciellt ansvar att skydda och övervaka den. Genom att även sandstappen som biotop finns med i EU:s habitatsdirektiv ser framtiden ljus ut för vår sandnejlika. Länsstyrelsen i Skåne bedriver ett målmedvetet arbete för att skydda och utöka arealen sandstapp. Bl. a. kommer man från länsstyrelsens sida att söka medel ur EU:s miljöfond för att bedriva arbetet som ett Life-projekt. Allt detta arbete gagnar självfallet även sandnejlikan. I följande lista finns alla lokaler som rapporterats till Projekt Skånes Flora under 1990-talet förtecknade. Känner du till ytterligare aktuella lokaler för sandnejlika? Alla uppgifter tages tacksamt emot och är värdefulla i det fortsatta arbetet att bevara denna klenod i vår skånska natur.

Litteratur

- ArtDatabanken 1995: *Rödlistade växter i Sverige 1995*. Sveriges Lantbruksuniversitet.
Hultén, E. & Fries, M. 1986: *Atlas of North European Vascular Plants*.
Ingelög, T. m fl (red) 1993: *Floravård i jordbrukslandskapet. Skyddsvärda växter*. Lund.

Lokaler för sandnejlika, *Dianthus arenarius*, i Skåne 1990-97

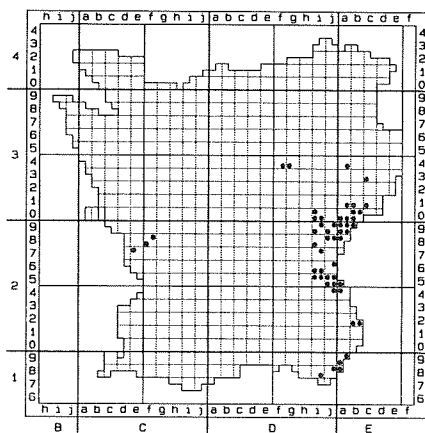
- 1D8i1028 Löderup, 900 m V Meditationsplatsen, torräng på sydslänt *
- 1D8j3342 Borrby, 200 m NV Mälarhusens strandbad, sandig vägkant *
- 1E8a4902 Borrby, 2 km NNO Mälarhusens strandbad, sandig mark vid strand *
- 1E9a1207 Borrby, Kyls strand, 150 m SSV restaurangen, sandig mark vid havsstrand *
- 1E9a3531 Ö. Hoby, Norrekås innanför Långeören, sandgräshed *
- 2C7e4102 Hofterup, Järavallen, 600 m N golfklubhus, torräng invid golfbana *
- 2C8f0415 V. Karaby, Karaby backar, torrbacke *
- 2C8f3345 Norrvinge, 1,8 km NO Dagstorps kyrka, betad torrbacke *

Kiviks marknadsplats:

- 2D4j4949 Vitaby, Kiviks marknadsplats, SO, sandhed
- 2D5j0148 Vitaby, Kiviks marknadsplats, O-slänten, torr sandmark
- 2D5j0246 Vitaby, Kiviks marknadsplats, platån, torr sandmark
- 2E4a4902 Vitaby, 100 m O Kiviks kapell, sandgräshed
- 2E5a0000 Vitaby, mellan Kivik och Vitemölla, torr sandhed *
- 2D5i4040 Brösarp, Bengtemölla, sandig betad rasmark *
- 2D5i4235 Brösarp, Kungslandet, sandig betesmark
- 4335, 4236
- 4237, 4238
- 4334
- 2D5i4436 Brösarp, SO Träffpunkt Piraten, sandig betesmark *

Brösarps norra backar:

- 2D5i4530 Brösarp, 1000 m N Brösarps kyrka, gräsbevuxen kulle
- 2D5i4533 Brösarp, 1000 m N Brösarps kyrka, sandig betesmark
- 2D5i4614 Brösarp, Brösarps norra backar, N P-plats, sandig betesmark
- 2D5i4628 Brösarp, 1100 m NNV Brösarps kyrka, torr betad gräsmark
- 2D5i4631 Brösarp, 1100 m N Brösarps kyrka, på kulle
- 2D5i4818 Brösarp, Brösarps norra backar, sandigt hästbete
- 2D6i0025 Ravlunda, 1700 m NNV Brösarps kyrka, sandig betesmark
- 2D6i0122 Ravlunda, 1700 m NV Brösarps kyrka, torr sandig betesmark

Karta över lokaler för sandnejlika, *Dianthus arenarius*, i Skåne 1990-1997

Triangeln Vitemölla-Ravlunda-Haväng:

- 2D5j0741 Vitaby, Vitemölle strandbackar, torr sandmark
- 2D5j0941 Vitaby, Vitemölle strandbackar, torr sandmark
- 2D5j1341 Vitaby, Vitemölle strandbackar, torr sandmark,
- 2D5j1824 Ravlunda, 200 m O Ångdala vandrarhem, grässlånt
- 2D5j1830 Ravlunda, SO Havängs sommarby, sandig betesmark
- 2D5j1842 Vitaby, vid Klammersbäcks utflöde, sanddyner vid havet
- 2D5j2719 Ravlunda, 1 km ONO Ravlunda kyrka, torräng
- 2D5j2720 Ravlunda, 1100 m ONO Ravlunda kyrka, torräng
- 2D5j2721 Ravlunda, 1200 m ONO Ravlunda kyrka, torräng
- 2D5j2816 Ravlunda, 900 m NO Ravlunda kyrka, sandig betesmark
- 2D5j3038 Ravlunda, Haväng, Lindgrens backar, sandig betesmark
- 2D5j3136 Ravlunda, Haväng, Lindgrens backar, sandig slutting
- 2D5j3139 Ravlunda, Haväng, Lindgrens backar, sandmark
- 2D5j3438 Ravlunda, 100 m NV Verkaåns utlopp, torräng vid strand *
- 2D5j3503 Ravlunda, Kungsmölle, sandstämp i slutting *
- 2D5j4537 Ravlunda, Ravlunda skjutfält, sandig betad slutting *

2D6j4442 Maglehem, 350 m S Rigeläge, kulturpåverkad sandhed

*

2D7i4932 Degeberga, strax N Dämmemölla, sandig betesmark

*

Söndre klack:

2D8i0618 Degeberga, S. Solhålev. 30, sandig mark på tomt

2D8i0621 Degeberga, Söndre klack, sandig betad kulle

2D8i1121 Degeberga, Söndre klack, torr betad backe

2D8j3418 Vittskövle, strax S fotbollsplanen, torr sandig betesmark

*

På och i anslutning till Vittskövle driva:

2D8j3629 Vittskövle, 200 m NNO Prästlönebostället, sydvänd sanddyn

2D8j3726 Vittskövle, 300 m NV Prästlönebostället, sanddyn

2D8j3730 Vittskövle, Vittskövle driva, sanddyn

2D8j3830 Vittskövle, Vittskövle driva, sanddyn

2D8j3922 Vittskövle, 200 m SO Källslund, vid markväg i tallskog

2D8j3926 Vittskövle, Källslund, tallskog

2D8j3931 Vittskövle, 500 m NNO Prästlönebostället, sanddyn

*

2D9i0220 Vittskövle, 750 m N Järnvägstorpet, sandig slänt vid järnväg

*

2D9i3136 Everöd, strax NV Servicehemmet, torr sandig mark

*

2D9i3141 Everöd, 500 m VSV Furulund, torr sandig betesmark

*

2D9i3335 Everöd, 1100 m VNV Furuhuset, banvall

*

2D9i3738 Everöd, 1000 m NV Furulund, sandstjäpp

*

SO Lyngbygård:

2D9j0211 Vittskövle, 800 m V Stänkeryggen, gles tallskog

2D9j0511 Vittskövle, 850 m VNV Stänkeryggen, i skogskant

2D9j0513 Vittskövle, 700 m V Norra Tolegård, sandkullar i betesmark

2D9j0613 Vittskövle, 750 m VNV Stänkeryggen, torr sandig betesmark

2D9j0614 Everöd, 800 m NV Stänkeryggen, stäppartad torräng

2D9j0615 Everöd, 600 m NV Stänkeryggen, betesmark

2D9j0617 Everöd, 450 m NNV Stänkeryggen, sandig betesmark

2D9j0618 Everöd, 400 m NNV Stänkeryggen, sandig betesmark

2D9j0619 Everöd, 400 m N Stänkeryggen, torr sandig kulle

2D9j0715 Everöd, 650 m NV Stänkeryggen, betesmark

2D9j0720 Everöd, 500 m N Stänkeryggen, ohävdad gräsmark

2D9j0812 Everöd, 1 km VNV Stänkeryggen, torr betad gräsmark

2D9j0815 Everöd, 800 m NV Stänkeryggen, sandiga ohävdade kullar

2D9j0911 Everöd, 850 m NO Brodala, betesmark

2D9j0912 Everöd, 900 m NO Brodala, betesmark

2D9j1012 Everöd, 1050 m NV Stänkeryggen, torr betesmark

2D9j1614 Everöd, 950 m SO Bäcksro, betesmark

*

2D9j2415 Everöd, 700 m O (ONO) Bäcksro, torr kulle i betesmark

2D9j4835 Köpinge, 300 m NO Tuvesholm, sandtag i tallplantering

2D9j4935 Köpinge, 400 m NO Tuvesholm, sluttning i betesmark

*

Tobisvik:

2E2b0426 Simrishamn, strax S Tobisvik friluftsbad, sandfält vid havet

2E2b1123 Simrishamn, Tobisvik, N campingen, sandfält vid havet

2E2b1124 Simrishamn, Tobisvik, N campingen, sandfält vid havet

2E2b1322 Gladsax, Tobisvik, N campingen, sandfält vid havet

2E2b1622 Simrishamn, 300 m SV Vårhallarna, sandfält vid havet

*

Åhus-Nyehusen:

2E8a2911 Åhus, Nyehusen, 250 m N vattenverk, i inhägnad

2E8a3413 Åhus, Gropahålet, sanddyn

2E9a0021 Åhus, O Alvägen 200 m S Rönnöws väg, få ex på lavrik torrbacke med små tallar

2E9a0208 Åhus, NO västra bron vid Yngsjö, torr betad slänt

2E9a1318 Åhus, 400 m NO Tofta gård, sandig gräsmark

2E9a1927 Åhus, 500 m SO Linda gård, ohävdad sandhed

2E9a2327 Åhus, 450 m VNV Stora Eken, torr gräshed

2E9a3248 Åhus, 1400 m OSO Ratkegården, sandmark

2E9b3300 Åhus, Södra vägens förlängning, strandhed

3E0b0907 Åhus, 175 m NV fd station, sandgräshed

3E0b1104 Åhus, Musketörögatan, V järnväg, sandstjäpp

3E0b1106 Åhus, 50 m NO järnvägsrioadukten, sandgräshed

3E0b1309 Åhus, 150 m V Folkets park, torr gräsmark

*

3D0i0136 Köpinge, 700 m OSO Furunäs, sandig vägkant

3D0i0236 Lyngsjö, 700 m OSO Furunäs, torr betad sandbacke

*

3D0i0513 Lyngsjö, SV Lyngsjö gård, sandstjäpp

*

3D0i1033 Lyngsjö, 550 m VNV Fritorp, torr naturbetesmark

3D0i1134 Lyngsjö, 550 m NV Fritorp, torr naturbetesmark

*

Everöds flygplats:

3D0i1427 Lyngsjö, Everöds flygplats, torr sandmark

3D0i1625 Lyngsjö, Everöds flygplats, torr gräsmark

- 3D0i1724 Lyngsjö, 400 m S Rosengården, torr ohävdad sandmark
 3D0i1826 Lyngsjö, 400 m SSO Rosengården, torr ohävdad sandmark
 *
- 3D0i1536 Köpinge, 900 m SSO Sägmöllan, torr sandig backe
 *
- 3D0i1542 Köpinge, 600 m S Gringelstad, sandig vägsrän
 *
- 3D0i1730 Lyngsjö, 1 km N Furunäs, skogsvägren
 *
- 3D0i2002 Lyngsjö, 300 m NO Ängadal, torr sandig backe
 *
- 3D0i2509 Lyngsjö, 400 m O Bäcklunda, sandig gräsbacke
 3D0i2609 Lyngsjö, 400 m O Bäcklunda, igenväxande torrbacke
 *
- 3D4f0749 Vinslöv, 50 m ONO Bymöllan, kalkhaltig torrbacke
 3D4g0800 Vinslöv, 1150 m SV Ljungdala, stäppartad vegetation
 *

Äileköpinge-Ripa sandar:

- 2E9a4610 Åhus, 800 m NV vägskälet i Ripa, ängsmark
 3E0a0627 Åhus, Ripa övningsfält, sandstappsfragment
 3E0a1i16 Åhus, i00 m Ö Äileköpinge gård, torr gräsmark
 3E0a1219 Åhus, invid Gröna hög, täckt i gles tallskog
 *

Horna fure:

- 3E0b2502 Åhus, 800 m SSO Skogstorpet, banvall
 3E0b2507 Åhus, 1100 m SO Skogstorpet, gles torr tallskog
 3E0b3102 Åhus, jvg 2,5 km N Åhus kyrka, banvall
 3E0b3217 Åhus, 1,8 km O(OSO) Skogstorpet, gles tallskog
 3E0b3318 Åhus, 1,9 km O Skogstorpet, gles tallskog
 3E0b3414 Åhus, 1550 m ONO Skogstorpet, gles tallskog
 3E0b3416 Åhus, 1,7 km ONO Skogstorpet, tallskog
 3E0b3417 Åhus, 1,7 km ONO Skogstorpet, gles tallskog
 3E0b3811 Åhus, 700 m N skjutbana, vägkant
 3E0b3901 Åhus, 650 m NNO Skogstorpet, vägkant
 3E0b3909 Åhus, 700 m N skjutbana, vägkant
 3E0b4404 Åhus, Horna fure, vägkant i tallskog
 *

Rinkaby skjutfält:

- 3E0b3323 Åhus, 2,4 km O Skogstorpet, torr gräsmark
 3E0b3422 Åhus, Rinkaby skjutfält, gles tallskog
 3E0b3423 Åhus, Rinkaby skjutfält, gles tallskog
 3E0b3428 Åhus, Rinkaby skjutfält, sandig betad mark
 3E0b3519 Åhus, Rinkaby skjutfält, gles tallskog
 3E0b3620 Åhus, Rinkaby skjutfält, gles tallskog
 3E0b3623 Åhus, Rinkaby skjutfält, torr gräsmark
 3E0b3627 Åhus, Rinkaby skjutfält, sandig gles tallskog

- 3E0b3723 Åhus, Rinkaby skjutfält, torr gräsmark
 3E0b3830 Åhus, Rinkaby skjutfält, betad sandås
 3E0b4018 Åhus, Rinkaby skjutfält, gles tallskog
 3E0b4021 Åhus, Rinkaby skjutfält, sandig kulle
 3E0b4118 Åhus, Rinkaby skjutfält, gles tallskog
 3E0b4120 Åhus, Rinkaby skjutfält, torr gräsmark
 3E0b4121 Åhus, Rinkaby skjutfält, på torr gräsmark
 3E0b4125 Åhus, Rinkaby skjutfält, sandig betad mark
 3E0b4419 Rinkaby, Rinkaby skjutfält, torr sandig betesmark
 3E0b4434 Trolle-Ljungby, Rinkaby skjutfält, torr sandig betesmark
 3E0b4516 Rinkaby, Rinkaby skjutfält, torr gräsmark
 3E0b4521 Åhus, Rinkaby skjutfält, torr sandig betesmark
 3E0b4623 Åhus, Rinkaby skjutfält, sandig betad mark
 3E0b4713 Rinkaby, Rinkaby skjutfält, torr gräsmark
 3E0b4814 Rinkaby, Rinkaby skjutfält, torr sandhed
 3E0b4913 Rinkaby, Rinkaby skjutfält, torr sandhed
 3E0b4918 Rinkaby, Rinkaby skjutfält, torr sandig mark
 3E1a0947 Rinkaby, Rinkaby skjutfält i SV, sandig betesmark
 3E1a0748 Rinkaby, 600 m NO Rörbäckagården, torr betesmark
 3E1a1147 Rinkaby, 1,35 km SSO Rinkaby kyrka, sandig torr betesmark
 3E1b2305 Rinkaby, Rinkaby grustag, sandig mark i gammilt grustag
 3E1b0600 Rinkaby, Rinkaby skjutfält, torr betesmark
 3E1b0807 Rinkaby, Rinkaby skjutfält, torr betesmark
 *

V Landön:

- 3E1c0810 Trolle-Ljungby, 750 m SSV Rosagården, torr betad gräsmark
 3E1c0910 Trolle-Ljungby, 650 m SSV Rosagården, torr gräshed
 3E1c0911 Trolle-Ljungby, 600 m SSV Rosagården, torr gräshed
 3E1c0918 Trolle-Ljungby, 500 m SSO Bjärågården, torr sandig betesmark
 3E1c1113 Trolle-Ljungby, 350 m SSV Rosagården, torr gräshed
 3E1c1114 Trolle-Ljungby, 350 m S Rosagården, torr gräshed
 3E1c1120 Trolle-Ljungby, 400 m OSO Bjärågården, torr sandig betesmark
 3E1c1213 Tr.-Ljungby, 300 m SSV Rosagården, torr gräshed
 3E1c1214 Trolle-Ljungby, 250 m S Rosagården, torr gräshed
 3E1c1315 Tr.-Ljungby, 250 m SSO Rosagården, torr gräshed
 *
- 3E3c2203 Kiaby, Kjugekull, O-delen av toppen, torräng
 *
- 3E4a2143 Österslöv, S Lövhall, 2,5 km NNO kyrkan, gravhög i granplantering

Varför besöker så få botanister Alnarp, när det finns så mycket att se?

Mats Gustafsson

Alnarp, beläget mitt emellan Lund och Malmö, strax söder om Lomma, tillhör sedan tjugo år tillbaka SLU (Sveriges Lantbruksuniversitet). Hit har SLU förlagt sin utbildning av studenter med inriktning mot trädgård, nämligen hortonomer, trädgårdsingenjörer, landskapsarkitekter, landskapsingenjörer och lantmästare. Inom området finns förutom undervisningslokaler också en underbar och välskött park, demonstrationsanläggningar av lignoser och blomväxter, landskapslaboratorium och försöksmark. När man vandrar i parken blir man lite nyfiken på hur den kom till och det är inte utan att man känner lite av historiens vingslag, då Alnarp har gamla anor som jordegendom och utbildningscentrum.

En kort historik

Redan år 1145 omnämnes Alnarp som ett herresäte med jordegdomar. Alnethorp respektive Alnedorp, som egendomen då benämndes, förblev i dansk ägo till Roskildefreden 1658 och därefter i svensk statlig ägo som kungsgård och landshövdingboställe. Under perioden 1858 till 1882 förvandlades kungsgården till Alnarps lantbruksinstitut. Det var en dynamisk period med omfattande driftsomläggningar och nybyggnationer - exempelvis lades grunden till "Slottet" i april 1859, en hovbeslagarskola inrättades 1864, en trädgårdsskola 1876 och en mejeriutbildning startades 1883. År 1918 blev undervisningen på de högre kurserna mer högskolemässig och lektorstjänsterna ändrades till professurer. År 1977 bildades Sveriges Lantbruksuniversitet och undervisning, försöksverksamhet och forskning inom trädgårds- och landskapsområdet förlades även i fortsättningen till Alnarp.

Parken

Runt Slottet ligger parken, vars areal, bruk och betydelse har skiftat under Alnarps långa historia (Gunnarsson 1996). Allan Gunnarsson sammanfattar utvecklingen av parken på följande sätt: Kartorna (fem stycken som avbildas i artikeln) "*visar skogens/parkens areal och innehållsmässiga förändring över tiden, med speciell inriktning mot de idag lundartade delarna, som är rester av den gamla skottskogen*". "*Under merparten av tiden 1665 (och troligen långt tidigare) till 1830-talets början, är det troligt att parken var en skottskog, som dels producerade ris, ved och visst varit, dels gräs som i huvudsak slogs och torkades till hö. Parken bör således ha varit halvöppen och luckig och dominerad av en ljusföredragande flora av ängs- och brynkarakär*". Bruket av skottskog är mycket gammalt och den förnygrades genom stubb- eller rotskott, då träden avverkades innan de uppnådde sin maximala höjd och grovlek. "*Fram till 1856 reducerades ytan främst genom avverkning och uppodling i*

periferin. Efter Institutets tillkomst minskade skogsarealen främst genom att de yttre gränserna definierades och genom att skogen urholkades för att ge plats för gräsytor, hortikulturella växter, odlingar och byggnader. Samtidigt försköts Alnarps verksamhetscentrum åt syväst, mot och in i parken. Så har skogens yta reducerats ryckvis och gradvis samtidigt som de kvarvarande partierna har tätat och åldrats mot lund- och i viss mån naturskogskaraktär“.

I dag förekommer en mer eller mindre naturlig lundvegetation sydväst, söder och sydost om Slottet (se kartan) och ett landskapslaboratorium har anlagts väster om järnvägen, där man försöker återskapa ett produktivt lövträdsområde på jordbruksmark. I parken finns en mängd vackra odlade träd och buskar och man kan med fördel plocka fram Klaus Vollbrechts guide (1996) och njuta av alla sevärigheterna. Det har vi inte tid med nu för vi skulle ju ägna oss åt de vilda växter, som finns i Alnarp.

Tidigare växtfynd

Visserligen har landskapsarkitekterna upprättat noggranna kartor över förekomsten av framför allt odlade, vedartade prydnadsträd och buskar, men såvitt jag känner till finns det inte någon inventering av eller lista på de vilda eller förvildade växter som förekommer inom Alnarpsområdet. Däremot har flera berömda botanister och växtintresserade personer uppenbarligen exkurerat i parken. Tyler (1996) har i Skåne-Flora-arkivet och i botanisk litteratur undersökt primärfynd, det vill säga tidpunkt och plats för den första existerande uppgifterna, av “skånska“ arter. I Alnarp har många tidiga insamlingar av nu allmänt odlade och förvildade trädgårdsväxter gjorts, närmare bestämt 24 primärfynd, varav tysklönn (*Acer pseudoplatanus*) från år 1835 och vattenpest (*Elodea canadensis*) 1881 är de intressantaste. År 1921 fann A. Nilsson vingloka (*Smyrniium perfoliatum*) i området och den är numera vitt spridd i Alnarp. Likaledes har fibblorna *Hieracium sterrocladum* och *H. parallelisquameum*, som ursprungligen samlades 1922 respektive 1946, återfunnits av Torbjörn Tyler.

Inventering av växterna inom campus området

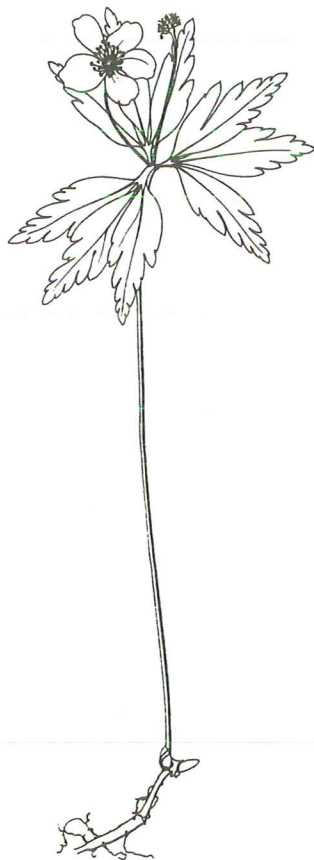
Eftersom jag ansåg att det var en stor brist att inte känna till vilka vilda arter som förekommer inom campusområdet tog jag på mig att under 1997 genomföra en inventering. Framför allt såg jag fram emot att få lära känna floran i lundområdena söder om Slottet. Sedan april månad har jag därför under ett par timmar i veckan noterat alla vilda och förvildade växter som jag träffat på och här finns många spännande arter. Dessutom har Torbjörn Tyler under juni månad gjort en del anteckningar om floran i Alnarpsparken och framför allt avseende svårbestämda *Hieracium*-arter. Det inventerade området framgår av kartan och omfattar i grova drag 1 1/2 kvadratkilometer.

Botanisk rundvandring

Låt mig vara er guide under ett par timmars rundvandring och stanna till vid några intressanta växtplatser. Om ni kommer från Åkarp så stanna till i korsningen av Åkarps- och Lommavägen (på kartan markerat med 1). Vägslänten, cirka 200 m öster om Alnarpsgården, har en intressant flora, där jag under sommaren förutom en mängd vanliga vägsläntsarter bland annat har noterat kornvallmo, rödkämpar, blåeld, blåklint, vädtklint, vägvårda och den ståfliga, men alltmer sällsynta, skånefibblan.

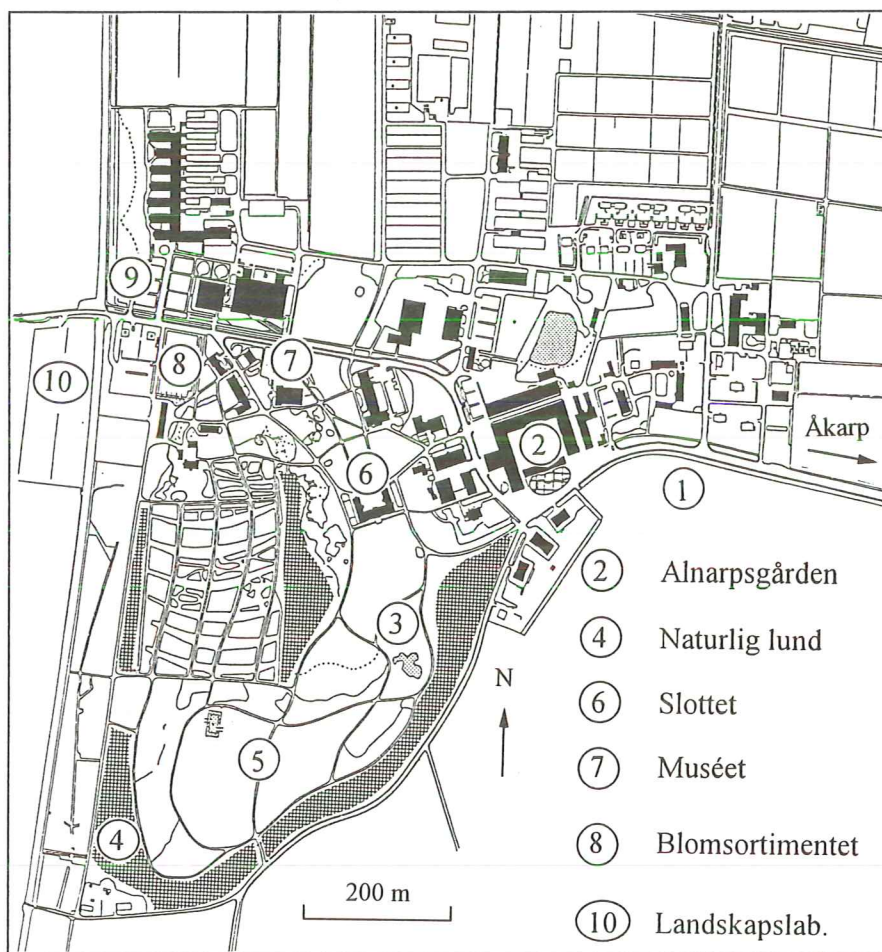
Passa på att besöka Alnarpsgården (2), som är ett kulturminnesmärke och som har blivit fantastiskt fint efter totalrenoveringen. Biblioteket, som tillsammans med landskapsarkitekterna är "inhysingar" i den gamla ladugården, har en mycket intressant samling av "träböcker".

Strax sydväst om Alnarpsgården finns den östra ingången till parken. Följ den södra stigen cirka 250 meter och då ser ni en damm (3) på höger sida. Bland ruggar av gul svärdsblomma, mannagräs, svalting, vass och älgört finner man också vatten- och bäckveronika, vattenmärke, gäddnate och brunstarr. I en liten trädriddå som omger dammen växer pigg- och skogsstarr, tvåblad och blåhallon. Om man går tillbaka till gången så finns söder därom ett ganska smalt och långsträckt lundområde, som ursprungligen utgjordes av skottskog, men som numera är ett naturskogsområde med bok som dominant och med inslag av bland annat avenbok, benved, skogstry och måbär. I den sydvästra delen (4) är vårfloran fantastisk - ett färgsprakande portpurri av arter - bland skogsbingel och ett hav av vitsippa finner man vårlök, svalört, gulsippa, desmeknopp, smånunneört, hålnunneört och lungört. Försommar- och sommaraspekten består av för oss skåningar vanliga arter som buskstjärnblomma, skogsnarv, majsmörblomma, skogsviol, skogsförgätmigej, stinknäva, stinksyska, häckvicker, skogssallat, skogs- och ramslök, men med inslag av "riklunds" arter som skogsskräppa, myska, lundviol, nässel- och hässleklocka, nästrot, som finns på flera ställen, enstaka exemplar av Sankt Pers nycklar och skogsknipprot, samt gräs som lundgröe, hässlebrodd, ljusgrön hundäxing, lundelm, långsvingel, lundslok och långsvingel.

Gulsippa, *Anemone ranunculoides*

Om man följer mittgången norrut mot Slottet så når man efter ett hundratal meter mycket gamla och knotiga ekar (5). Här finns på båda sidor om gången artrika ängar, som egentligen inte är ursprungliga utan här har det för länge sedan skett insädd av en del "ängsarter". Idag är ängarna helt naturaliserade och eftersom de slås regelbundet finner man mängder av arter såväl om våren, som om sommaren och hösten. För att inte göra uppräknigen för lång inskränker jag mig till att nämna lungört, smörbollor, mandelblom, höstskallra, penningblad, brudbröd, trådklöver, småborre, bockrot, daggekåpor som glatt-, späd-, sammets- och ängsdaggekåpa, backlök, rikligt med tvåblad, samt gullhavre, kamäxing och blekstarr.

Karta över det inventerade området i Alnarp. Siffrorna betecknar exkursionsmål, som omnämnes i texten.

Några botaniskt intressanta platser utanför parken

Låt oss nu lämna parken och bege oss norrut till korsningen av landsvägen och järnvägen. Via Slottet (6) kan man ta sig dit på många olika sätt, men jag skulle vilja rekommendera att gå via lantbruksmuseet (7) och blomstersortimentet (8). I lantbruksmuseet finns en permanent utställning av gamla jordbruksredskap och maskiner, men det är bara öppet om man beställer tid. I planteringar och gångar runt museet kan man efter lite letande se arter som bergbräsma, trådveronika, vildpersilja, och fläckbladig lungört, som troligen från början är inplanterad, men som har etablerat sig och ökat i antal.

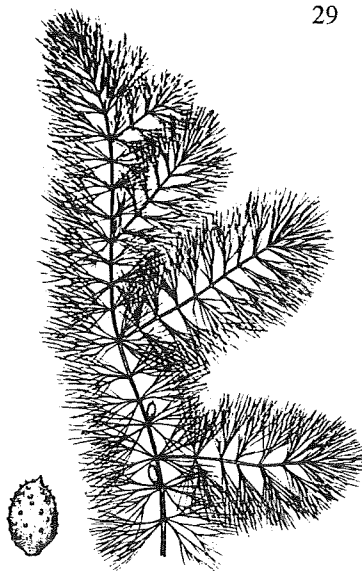
Blomstersortimentet är speciellt imponerande och vackert under högsommaren och hösten. Då har man hunnit att plantera ut alla ettåriga växter och dessutom blommor många av de färggranna perenna växterna. Sortimentet skyddas av avenbokhäckar och i eller intill dessa skall man hålla utkik efter väggört, paddfot och hundrova.

När man nått järnvägs korsningen (9) kan man följa cykelstigen mot Lomma och samtidigt hålla kik på de arter som växer på den gamla banvallen. Numera trafikeras spåret bara av ett eller annat godståg, men det är långt gångna planer på att låta pågatåg trafikera banan mellan Malmö och Lomma-Kävlinge. I en slänt med öppen jord intill järnvägsövergången finns jungfrukam och sträv kardvädd. När man promenerar utmed cykelstigen kan man på banvallen bland annat se vårarv, grusbräcka, vår- och backförgätmigej, hundtunga, duv- och skuggnäva, spik-, råg- och kornvallmo samt många, många andra arter. På den västra sidan av korsningen växer den gamla nyttoväxten färgreseda tillsammans med hamnsenap och åkerkulla.

Nästa mål för vårt botaniserande är landskapslaboratoriet (10), som ligger 50 meter väst om järnvägen utmed stora landsvägen och som sträcker sig söderut. Marken användes från 1930-talet till plantskola som sedan lades ner. Fram till 1993 var området vanlig jordbruksmark. År 1993 grävdes en bäck inom området och 1994 planterades lignoser, det vill säga vedartade träd och buskar. Hö från Kungsmarken har spridits i den övre delen av landskapslaboratoriet, men för övrigt är alla icke vedartade växter spontant inkomna och således har inget planterats eller såtts i bäcken och dammarna. I den övre delen, nära staketet som ni får hoppa över, växer just nu ruggar av ogräs som strandfräne, kornvallmo, palsternacka, rödkörvel, kanadabinka, taggsallat, åkerkösa och sandlosta. På den anlagda ängsmarken tjugo meter söder om staketet, där hö från Kungsmarken har spridits, har det etablerat sig arter som duvsvicker, rödkämpar, getvåppling, pimpinell, stallört, höstskallra, stånds, cikoria och prästkrage. Våtmarkerna i form av en bäck och flera dammar är de mest intressanta för här har en spontan, frodig vegetation etablerat sig på mindre än fyra år. Om man följer bäcken till den sydligaste dammen kan man få njuta av en mängd "våtmarksarter" som jolster och korgvide, bredkaveldun, säv, gul svärdsilja, rörflen, stor igelknopp, tiggarranunkel, strandklo och brunskära för att nu nämna några, men också enstaka exemplar av

kantdunört, sumpskräppa, blåståg, långstarr, rävsstarr och de två strandängsarterna havssäv och dvärgarun, den sistnämnda växer massvis på den leriga botten. Bland häger och änder kan man i dammarna fiska upp vårtsärv och krusnate. På de omgivande, leriga slänterna har jag bland annat noterat vitblära, vit sötväppling och ekorkorn. Det skall bli roligt att framledes få följa utvecklingen av vegetationen längs bäcken.

Det finns många arter som jag inte har nämnt på denna lilla rundvandring, men det blir mycket mer spännande om ni får leta upp dem själva. Ni kan ju kontrollera i artlistan vad jag har funnit under ett års inventering och försöka hitta några nya arter. Jag hoppas att ni har blivit lockade att besöka Alnarp. Med eller utan picknick-korg är ni hjärtligt välkomna!

Vårtsärv, *Ceratophyllum submersum*

Hotade arter

Av de 414 registrerade arterna är det tretton som står med på den svenska hotlistan, nämligen:

Kategori 1, akut hotade

Strimfibbla, *Leontodon taraxacoides*

Gräsmatta och grusgång 100 m NV Alnarpsgården.

Väggört, *Parietaria officinalis*

Lantbruksmuséet och blomsortimentet.

Kategori 2, sårbara

Renlosta, *Bromus arvensis*

Åkerkant längs södra vägen mot Skogshusen.
Grusgång norr om blomsortimentet.

Grusnejlika, *Gypsophila muralis*

Kategori 3, sällsynta

Vårtsärv, *Ceratophyllum submersum*

Damm i landskapslaboratoriet.

Vitrapunkel, *Phyteuma spicatum*

Parken söder om Slottet.

Fläckbladig lungört, *Pulmonaria officinalis*

Lantbruksmuséet.

Sumpskräppa, *Rumex palustris*

Bäck och damm i landskapslaboratoriet.

Kategori 4, hänsynskrävande:

Paddfot, <i>Asperugo procumbens</i>	Flerstädes.
Mellanhäxört, <i>Circaea intermedia</i>	Lunden söder om dammen (3).
Riddarsporre, <i>Consolida regalis</i>	Ej brukad odlingslott, 350 m NO Slottet.
Hjärtstilla, <i>Leonurus cardiaca</i>	Jordhög intill banvallen, V Skogshusen.
Sminkrot, <i>Lithospermum arvense</i>	Ej brukad odlingslott, 350 m NO Slottet.

Några andra intressanta arter

Trolldruva, <i>Actaea spicata</i>	Lund 50 m V om Slottet.
Bosyska, <i>Ballota nigra</i>	Flerstädes, bl.a. i häck 200 m O Alnarpsgården.
Härkörvel, <i>Chaerophyllum temulum</i>	Tämligen allmän.
Afrikamålla, <i>Chenopodium schraderianum</i>	Öppen jord i sortimentet, 200 m SV Slottet.
Vinterportlak, <i>Claytonia perfoliata</i>	Gång vid Maskinprovning, 250 m N Slottet.
Stenfrö, <i>Lithospermum officinale</i>	Häck V om Nordiska Genbanken, 350 m NO Slottet.
Rättsvingel, <i>Vulpia myuros</i>	Jordhög i östra delen av Växtskyddsvetenskap, 450 m NV om Slottet.

Litteratur

- Gunnarsson, A. 1996. Parken och tiden. *Alnarp en exposé*, (redaktör I. Ternrud), SLU-Alnarp.
- Tyler, T. 1996. Om invandrare till Skåne efter Linné. *Svensk Bot. Tidskr.* 90: 141-148.
- Vollbrecht, K. 1996. En växtvandring i Alnarps park. *Alnarp en exposé* (redaktör I. Ternrud), SLU-Alnarp.

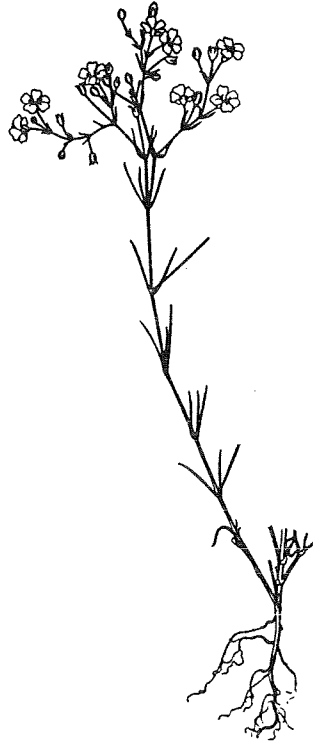
Artlista

Arter markerade med * finns på en nyanlagd äng i övre delen av landskapslaboratoriet, där hö från Kungsmarken har spridits.

<i>Acer campestre</i> , naverlönn	späddaggkåpa
<i>A. platanoides</i> , lönn	<i>A. glabra</i> , glatt daggekåpa
<i>A. pseudoplatanus</i> , tysklönn	<i>A. glaucescens</i> , sammetsdaggekåpa
<i>Achillea millefolium</i> , röllika	<i>A. monticola</i> , betesdaggekåpa
<i>Acorus calamus</i> , kalmus	<i>A. subcrenata</i> , ängsdaggkåpa
<i>Actaea spicata</i> , trolldruva	<i>Alliaria petiolata</i> , löktrav
<i>Adoxa moschatellina</i> , desmeknopp	<i>Alisma plantago-aquatica</i> , svalting
<i>Aegopodium podagraria</i> , kirskål	<i>Allium oleraceum</i> , backlök
<i>Aesculus hippocastanum</i> , hästkastanj	<i>A. scorodoprasum</i> , skogslök
<i>Aethusa cynapium</i> , vildpersilja	<i>A. ursinum</i> , ramslök
<i>Agrimonia eupatoria</i> , småborre	<i>Alnus glutinosa</i> , klibbal
<i>Agrostis capillaris</i> , rödven	<i>Alopecurus pratensis</i> , ängskavle
<i>A. gigantea</i> , storven	<i>Anchusa officinalis</i> , oxtunga
<i>A. stolonifera</i> , krypven	<i>Anemone nemorosa</i> , vitsippa
<i>Alchemilla filicaulis</i> ssp. <i>filicaulis</i> ,	<i>A. ranunculoides</i> , gulsippa

- Anthemis arvensis*, åkerkulla
Anthoxanthum odoratum, vårbrodd
Anthriscus silvestris, hundkäk
Anthyllis vulneraria, getväppling
Apera spica-venti, åkerkösa
Aphanes arvensis, jungfrukam
Aquilegia vulgaris, akleja
Arabidopsis thaliana, grustrav
Arctium minus, liten kardborre
A. tomentosum, ullig kardborre
Arenaria serpyllifolia, sandnarv
Armoracia rusticana, pepparrot
Arrhenatherum elatius, knylhavre
Artemisia vulgaris, gråbo
Asparagus officinalis, sparris
Asperugo procumbens, paddfot
Atriplex patula, vägmålla
A. prostrata, spjutmålla
Avenula pubescens, luddhavre
Ballota nigra, bosyska
Barbarea stricta, strandgyllen
B. vulgaris, sommargyllen
Bellis perennis, tusensköna
Berteroa incana, sandvita
Betula pendula, vartbjörk
B. pubescens, glasbjörk
Bidens tripartita, brunskära
Bolboschoenus maritimus, havssäva
Bromus arvensis, renlost
B. hordeaceus, luddlost
B. sterilis, sandlost
B. tectorum, taklost
Bryonia alba, hundrova
Calystegia sepium, snårvinda
Campanula latifolia, hässleklocka
C. rapunculoides, knökllocka
C. rotundifolia, liten blålocka
C. trachelium, nässelklocka
Capsella bursa-pastoris, lomme
Cardamine hirsuta, bergbäsma
C. pratensis ssp. *pratensis*, ängsbräsma
Carduus crispus, krustistel
Carex acutiformis, brunstarr
C. divulsa, långstarr
C. hirta, grusstarr
C. pallescens, blekstarr
C. spicata, piggstarr
C. sylvatica, skogstarr
C. vulpina, rävstarr
Carpinus betulus, avenbok
Centaurea cyanus, blåklint
C. jacea, rödklint
C. scabiosa, våddklint
Centaureum pulchellum, dvärgarun
Cerastium fontanum, hönsarv
C. glomeratum, knipparv
C. semidecandrum, vårarv
Ceratophyllum submersum, vartsärv
Chaerophyllum temulum, hårkörvel
Chamomilla recutita, kamomill
C. suaveolens, gatkamomill
Chelidonium majus, skelört
Chenopodium album, svinmålla
C. glaucum, blåmålla
C. polyspermum, fiskmålla
C. rubrum, rödmålla
C. schraderianum, afrikamålla
C. suecicum, svenskmålla
Cicerbita macrophylla, parksallat
Cichorium intybus, cikoria
Circaea intermedia, mellanhäxört
Cirsium arvense, åkertistel
C. vulgare, vägtistel
Claytonia perfoliata, vinterportlak
Convolvulus arvensis, åkervinda
Consolida regalis, riddarsporre
Conyza canadensis, kanadabinka
Corydalis cava, hålnunneört
C. intermedia, smånunneört
Corylus avellana, hassel
Crataegus curvisepala, spetshtagorn
C. laevigata, rundthagorn
C. monogyna, trubbhagorn
Crepis biennis, skånefibbla
C. paludosa, kärrfibbla
Cynoglossum officinale, hundtunga
Cynosurus cristatus, kamåxing
Dactylis glomerata ssp. *glomerata*, hundåxing
D. glomerata ssp. *lobata*, ljusgrön hundåxing
Daucus carota, morot
Deschampsia caespitosa, tuvtåtel
Descurainia sophia, stillfrö
Dianthus deltoides, backnejlika
Dipsacus strigosus, sträv kardvädd
Echium vulgare, blåeld
Elymus caninus, lundelm

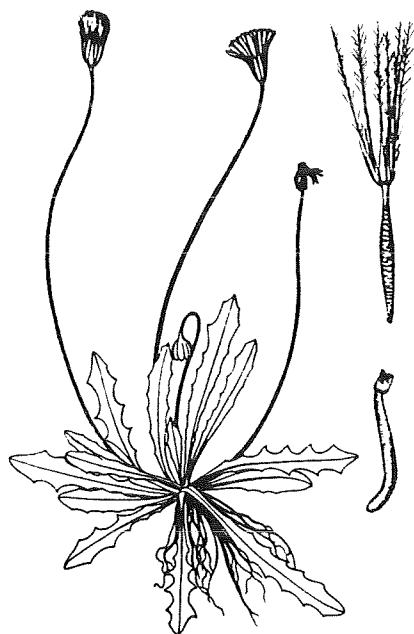
E. repens, kvickrot
Epilobium adenocaulon, amerikansk dunört
E. angustifolium, mjölkört
E. ciliatum, vit dunört
E. hirsutum, rosendunört
E. montanum, bergdunört
E. roseum, grendunört
E. tetragonum, kantdunört
Epipactis helleborine, skogsknipprot
Erodium cicutarium, skatnäva
Erophila verna, nagelört
Erysimum cheiranthoides, åkerkårel
Equisetum arvense, åkerfräken
E. palustre, kärrfräken
E. pratense, ängsfräken
Euphorbia helioscopia, revormstörel
E. peplus, rävtörel
Evonymus europaeus, benved
Fagus sylvatica, bok
Fallopia convolvulus, åkerbinda
Festuca gigantea, långsvingel
F. ovina, fårsvingel
F. pratensis, ängssvingel
F. rubra, rödsvingel
Filago arvensis, vanlig ullört
Filipendula ulmaria, älgört
F. vulgaris, brudbröd
Fragaria x ananassa, jordgubbe
F. vesca, smultron
Fraxinus excelsior, ask
Fumaria officinalis, jordrök
Gagea lutea, vårlök
G. spathacea, lundvårlök
Galeopsis speciosa, hampdån
G. tetrahit, pipdån
Galium aparine, snärjmåra
G. odoratum, myska
G. verum, gulmåra
Geranium columbinum, duvnäva
G. molle, mjuknäva
G. pratense, ängsnäva
G. pusillum, sparvnäva
G. pyrenaicum, skuggnäva
G. robertianum, stinknäva
Geum rivale, humleblomster
G. urbanum, nejlikrot
Glechoma hederacea, jordreva
Glyceria fluitans, mannagräs

Grusnejlika, *Gypsophila muralis*

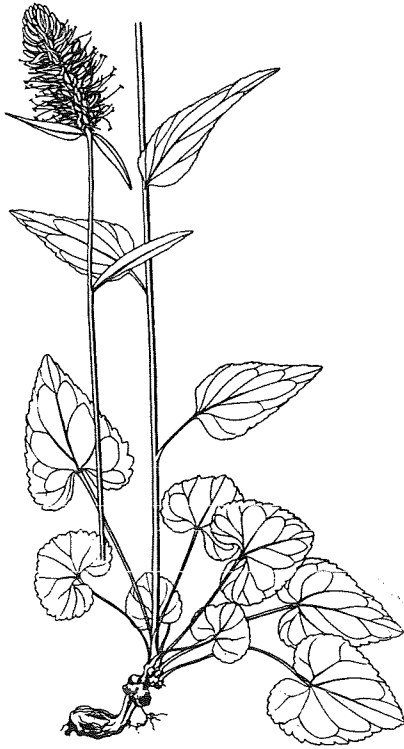
Gypsophila muralis, grusnejlika
Hedera helix, murgröna
Heracleum mantegazzianum, jätteloka
H. sphondylium, björnloka
Hesperis matronalis, hesperis
Hieracium aurantiacum, rödfibbla
H. parallelisquameum
H. pilosella, gråfibbla
H. stereocladum
H. sect. Stiptolepidea, kvastfibbla
Holcus lanatus, luddtåtel
Hordeum jubatum, ekorrkorn
Humulus lupulus, humle
Hypericum maculatum, fyrkantig johannesört
H. perforatum, äkta johannesört
Hypochoeris radicata, rotfibbla
Impatiens parviflora, blekbalsamin
Iris pseudacorus, gul svärdsliilja
Juncus articulatus, ryltåg

J. bufonius, vägtåg
J. gerardii, salttåg
J. inflexus, blåtåg
Knautia arvensis, åkervädd
Lactuca muralis, skogssallat
L. serriola, taggsallat
Lamiasstrum galeobdolon, gulplister
Lamium album, vitplister
L. amplexicaule, mjukplister
L. confertum, mellanplister
L. hybridum, flikplister
L. purpureum, rödplister
Lapsana communis, harkål
Lathraea squamaria, vätteros
Lathyrus latifolius, rosenvial
L. linifolius, gökärt
L. pratensis, gulvial
Lemna minor, andmat
Leontodon autumnalis, höstfibbla
L. taraxacoides, strimfibbla

Strimfibbla, *Leontodon taraxacoides*

Leonurus cardiaca, hjärtstilla
Leucanthemum maximum, jätteprästkraige
L. vulgare, prästkraige
Linaria vulgaris, gulsporre
Listera ovata, tvåblad
Lithospermum arvense, sminkrot
L. officinale, stenfrö
Lolium perenne, engelskt rajgräs
Lonicera periclymenum, vildkaprifol
L. xylosteum, skogstry
Lunaria annua, Judaspenningar
Luzula campestris, knippfryle
Lychnis viscaria, tjärblomster
Lycopus europaeus, strandklo
Lysimachia nummularia, penningblad
L. punctata, praktlysing
Malva moschata, myskmalva
M. sylvestris, rödmalva
Matricaria perforata, baldersbrå
Matteucia struthiopteris, strutbräken
Medicago lupulina, humlelusern
M. x varia, gul- x blålusern
Melica uniflora, lundslok
Melilotus alba, vit sötväppling
M. officinalis, sötväppling
Mercurialis perennis, skogsbingel
Milium effusum, hässlebrodd
Moehringia trinervia, skogsnarv
Myosotis arvensis, åkerförgätmigej
M. ramosissima, backförgätmigej
M. scorpioides, äkta förgätmigej
M. stricta, vårförgätmigej
M. sylvatica, skogsförgätmigej
Neottia nidus-avis, nästrot
Oenothera biennis, nattljus
Ononis arvensis, stallört*
Orchis mascula, St. Pers nycklar
Origanum vulgare, kungsmynta
Papaver argemone, spikvallmo
P. dubium, rågvallmo
P. rhoeas, kornvallmo
Parietaria officinalis, väggört
Paris quadrifolia, ornbär
Pastinaca sativa, palsternacka
Phacelia tanacetifolia, honungsfacelia
Phleum pratense ssp. *pratense*, timotej
P. pratense ssp. *bertolonii*, vildtimotej
Phragmites australis, vass

Vitrapunkel, *Phyteuma spicatum*

Phyteuma spicatum, vitrapunkel
Phytolacca acinos, kermesbär
Pimpinella saxifraga, bockrot
Plantago lanceolata, svartkänmpar
P. major, groblad
P. media, rödkänmpar
Poa annua, vitgröe
P. compressa, berggröe
P. nemoralis, lundgröe
P. palustris, sengröe
P. pratensis, ängsgröe
P. trivialis, kärrgröe
Polemonium caeruleum, blågull
Polygonatum multiflorum, storrams
Polygonum amphibium, vattenpilört
P. aviculare ssp. *aviculare*, stor trampört
P. aviculare ssp. *aequale*, bägartrampört

P. bistorta, stor ormröt
P. lapathifolium ssp. *pallidum*, pilört
P. persicaria, åkerpilört
Populus tremula, asp
Potamogeton crispus, krusnate
P. natans, gäddnate
Potentilla anserina, gåsört
P. reptans, revfingerört
Primula veris, gullviva
Prunella vulgaris, brunört
Prunus avium, sötkörsbär
P. cerasus, surkörsbär
P. padus, hägg
P. spinosa, slån
Pteridium aquilinum, örnbräken
Pulmonaria officinalis, fläckig lungört
P. obscura, lungört
Quercus robur, skogsek
Ranunculus acris, smörblomma
R. auricomus, majsmörblomma
R. bulbosus, knölsmörblomma
R. ficaria, svalört
R. repens, revsmörblomma
R. sceleratus, tiggarranunkel
Reseda luteola, färgreseda
Reynoutria sachalinensis, jätteslide
Rhamnus catharticus, getapel
Rhinanthus serotinus ssp. *serotinus*,
höstskallra*
Ribes alpinum, måbär
R. rubrum, röda vinbär
R. uva-crispa, krusbär
Rorippa sylvestris, strandfräne
Rosa canina, stenros
R. dumalis, nyponros
Rubus caesius, blåhallon
R. idaeus, hallon
R. laciniatus, flikbjörnbär
Rumex acetosa, ängssyra
R. acetosella, bergssyra
R. crispus, krusskräppa
R. longifolius, gårdsskräppa
R. obtusifolius, tomtskräppa
R. palustris, sumpskräppa
R. sanguineus, skogsskräppa
R. thyrsiflorus, stor ängssyra
Sagina procumbens, knutnarv
Salix caprea, sälg

- S. cinerea*, gråvide
S. pentandra, jolster
S. purpurea, rödvide
S. viminalis, korgvide
Sambucus nigra, fläder
S. racemosa, druvfläder
Sanguisorba minor, pimpinell*
Saxifraga granulata, mandelblom
S. tridactylites, grusbräcka
Schoemoplectus lacustris, säv
Scrophularia nodosa, flenört
Sedum acre, gul fetknopp
S. telephium, kärleksört
Senecio jacobaea, stånds
S. vulgaris, korsört
S. viscosus, klibbkorsört
Silene latifolia, vitblära
S. noctiflora, nattglim
S. nutans, backglim
S. vulgaris ssp. *vulgaris*, smällglim
Sinapis alba, vitsenap
S. arvensis, åkersenap
Sisymbrium altissimum, hamnsenap
S. officinale, vägsenap
Sium latifolium, vattenmärke
Smyrnium perfoliatum, vingloka
Solanum dulcamara, besksöta
S. nigrum, nattskatta
Solidago canadensis, kanadensiskt gullris
Sonchus arvensis, åkermolke
S. asper, svinmolke
S. oleraceus, kålmolke
Sorbus aucuparia, rönn
S. intermedia, oxel
Sparganium erectum, stor igelknopp
Spergula arvensis, åkerspärjel
Spergularia rubra, rödnarv
Stachys palustris, knölsyska
S. sylvatica, stinksyska
Stellaria graminea, grässtjärnblomma
S. holostea, buskstjärnblomma
S. media, våtarv
Succisa pratensis, ängsvädd
Symphytum uplandicum, uppländsk vallört
Tanacetum vulgare, renfana
Taraxacum sect. *Ruderalia*, ogräsmaskros
Taxus baccata, idegran
Thlaspi arvense, penningört
Tilia platyphyllos, bohuslind
Torilis japonica, rödkörvel
Tragopogon pratensis ssp. *minor*, småhaverrot
T. pratensis ssp. *pratensis*, ängshaverrot
Trifolium campestre, jordklöver
T. dubium, trädklöver
T. hybridum ssp. *hybridum*, alsikeklöver
T. medium, skogsklöver
T. pratense, rödklöver
T. repens, vitklöver
Trisetum flavescens, gullhavre
Trollius europaeus, smörbollar
Tulipa sylvestris, vildtulpan
Tussilago farfara, hästhov
Typha latifolia, bredkaveldun
Ulmus glabra, alm
Urtica dioica, brännässla
U. urens, etternässla
Valeriana officinalis, läkevänderot
Verbascum thapsus, vanligt kungsljus
Veronica anagallis-aquatica, vattenveronika
V. arvensis, fältveronika
V. beccabunga, bäckveronika
V. chamaedrys, teveronika
V. filiformis, trådveronika
V. hederifolia, murgrönsveronika
V. officinalis, ärenpris
V. persica, trädgårdsveronika
V. serpyllifolia, majveronika
Viburnum opulus, olvon
Vicia angustifolia, sommarvicker
V. cracca, kråkvicker
V. hirsuta, duvvicker
V. sepium, häckvicker
V. tetrasperma, sparvicker
Vinca minor, vintergröna
Viola arvensis, åkerviol
V. arvensis x *tricolor*, åkerviol x styvmorsviol
V. hirta, buskviol
V. odorata, luktvial
V. reichenbachiana, lundviol
V. riviniana, skogsviol
V. tricolor, styvmorsviol
V. x wittrockiana, pensé
Vulpia myuros, råttsvingel

Floran på Eskilstorps holmar

Bengt Örneberg

Från Eskilstorps ångar, som ligger på Skånes sydvästra kust i Vellinge kommun, kan man långt ute i havet skymta några små öar. Dessa består av två yttre öar, varav den ena har ett sjömärke som syns på långt håll. Innanför de två yttersta och största öarna finns tre mindre och slutligen ganska nära land ännu en. Avståndet till land är mellan en och två kilometer men vattnet är grunt och det går bra att vada dit vid normalt vattenstånd.

Holmarna är låga och består mest av fint, lerartat sediment utom på sydspetsarna av de två yttre öarna, där det finns mer sand. Holmarna bildar en marsk med vissa lägre partier, skonor, bevuxna med halofyter.

Floran på Eskilstorps holmar inventerades första gången av Otto Gertz, som gjorde några exkursioner dit sommaren 1934. Gertz fann 59 arter. Femtio år senare var John Kraft och jag där i samband med inventering för *Falsterbohalvöns flora*. Dessa inventeringar med John Kraft vid Skånes sydvästra kust hör till mina finaste minnen. 1995 gjorde jag dessutom ett kort besök i september.

I år tyckte jag att tiden var mogen för en noggrannare inventering. Dels är holmarna numera häckningsplats för skarvar och dels ville jag följa upp floraförändringarna på samma sätt som för Måkläppen, som vi inventerade 1996.

Holmarna har inte varit utsatta för så stora förändringar som Måkläppen men vissa saker har skett, som kan ha betydelse för floran. Det viktigaste är att holmarna inte längre betas av fyrfotadjur (på 1930-talet färbete enligt Gertz) utan av grågäss. Måsfåglar häckar som förut här men dessutom har ett stort antal skarvar de senaste åren häckat på de yttre holmarna.

Lennart Segerbäck och jag besökte holmarna den 1 juli 1997. Vi ville inte störa skarvarna för mycket men uppskattade antalet ungar till minst 300. På de delar av holmarna där bona låg växte ingenting. Vresrosorna från 1984 hade troligen skarvarna använt som bomaterial.

Förändringarna i betet har gjort att för gässen aptitliga växter hålls nere medan bl. a. kvickrot, bitterkrassing, havssäv, mållor samt åkertistel (i sin strandform) (*Elymus repens* ssp. *repens*, *Lepidium latifolium*, *Bolboschoenus maritimus*, *Atriplex* sp., *Chenopodium* sp. och *Cirsium arvense*) har brett ut sig och blivit marktäckande med hög vegetation över stora ytor.

Eskilstorps holmar har inte samma utsatta läge som Måkläppen bl. a. på grund av lågt vattendjup. Förändringar av holmarnas utseende sker därför långsammare.

Längst från land ligger de två största öarna, här kallade holme A och B:

Holme A, södra ytterön, mäter 150 x 150 m och har en stor båk uppsatt på den södra delen. Kring båken och i ett område i norr finns skarvbon. Vi räknade till omkring 50 skarvungar i vardera delområde. Vegetationen på ön domineras av glasört, sodaört, bitterkrassing, strandmalört, kvickrot och vass (*Salicornia europaea*, *Salsola kali*, *Artemisia maritima* och *Phragmites australis*).

Holme B, norra ytterön, är störst av Eskilstorps holmar. Den är 400 m lång och 200 m bred och ungefär mitt på ön finns en skarvkoloni där vi uppskattade att det fanns omkring 200 ungar. På ön häckar även trutar, grågäss och ejdrar. På denna holme domineras vegetationen av strandmålla, glasört, saltarv, bitterkrassing, strandkrypa, strandmalört, strandaster, åkertistel, kvickrot och strandråg (*Atriplex littoralis*, *Honkenya peploides*, *Glaux maritima*, *Aster tripolium* och *Leymus arenarius*).

Ungefär halvvägs ut från land ligger de tre mindre holmarna C, D och E:

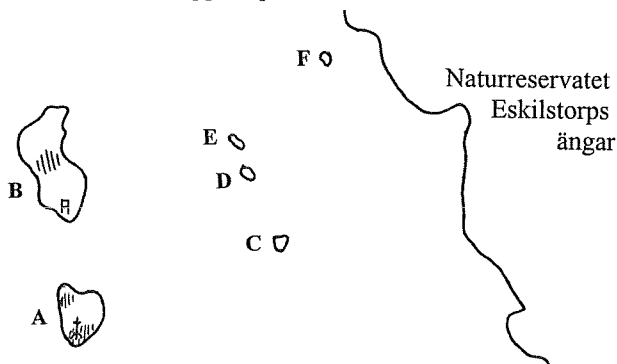
Holme C, södra inre ön, är omkring 50 x 50 m och domineras av strandkrypa, strandmalört, havssäv och vass.

Holme D, mellersta inre ön, mäter 40 x 30 m och havsnarv, strandkrypa, strandmalört och havssäv (*Spergularia maritima*) är karaktärsarter här.

Holme E, norra inre ön, är 40 x 20 m och domineras av strandmålla, spjutmålla, havssäv och kvickrot (*Atriplex prostrata* ssp. *prostrata*).

Nära land ligger **holme F**, nordöstra lilla ön, som är 30 x 30 m och domineras av havssäv, kvickrot och havssälting (*Triglochin maritima*).

I vattnet kring öarna noterade vi borstnate, nating-art, bandtång och särv (*Potamogeton pectinatus*, *Ruppia* sp., *Zostera marina* och *Zannichellia palustris*).

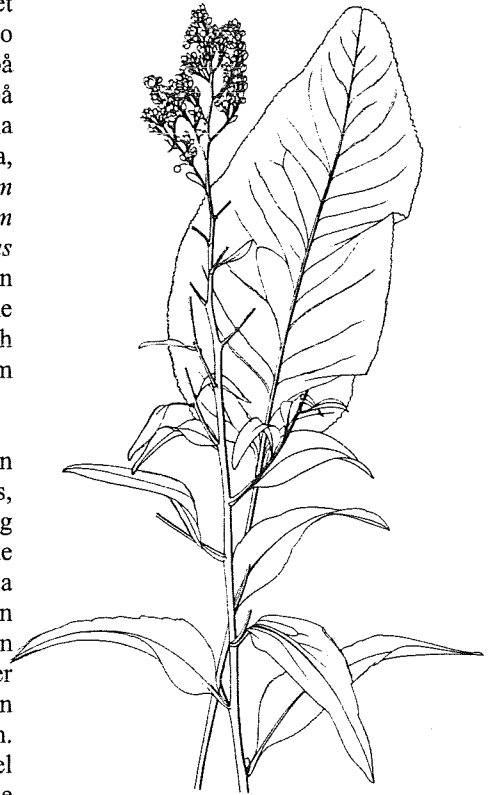
Karta över Eskilstorps holmar. // Skarvkolonier. † Sjömarke ▭ Anslagstavla

Som framgår av tabellen saknas många arter idag jämfört med 1934. Då var hela fält guldgula av gåsört (*Potentilla anserina*). Gåsörten finns kvar men inte i sådan omfattning. Däremot saknas idag trift, strandkämpar och gulkämpar (*Armeria maritima*, *Plantago coronopus* och *Plantago maritima*), vilka Gertz kallar dominerande element i vegetationen. Många av de arter som saknas nu har konkurrerats ut av högre vegetation som en följd av att betet upphört t. ex. sandnarv, vårarv, nagelört, harklöver, jordklöver, smultronklöver, vitklöver, skatnäva och mjuknäva (*Arenaria serpyllifolia*, *Cerastium semidecandrum*, *Erophila verna*, *Trifolium arvense*, *T. campestre*, *T. fragiferum*, *T. repens*, *Erodium cicutarium* och *Geranium molle*).

Av de arter som Kraft fann 1984 saknas idag bl. a. vresros (*Rosa rugosa*). Då fanns två rejäla buskar som nog gått åt till skarvarnas bon.

Omkring 20 arter är nya 1997 jämfört med Gertz inventering 1934. Av dessa är det svinmålla/svenskmålla, bitterkrassing och gråbo som ökat allra mest. Idag finns bitterkrassing på alla och svinmålla/svenskmålla och gråbo på fyra av de sex holmarna. Av de tillkomna arterna är pilört, svinmålla/svenskmålla, vitblåra, åkervinda och saltgräs (*Polygonum lapathifolium* ssp. *pallidum*, *Chenopodium album* coll., *Silene latifolia*, *Convolvulus arvensis* och *Puccinellia capillaris*) nya även jämfört med 1984. Strandkvanne och lomme (*Angelica archangelica* ssp. *litoralis* och *Capsella bursa-pastoris*) är två arter som saknades 1984 men som nu dykt upp igen.

Förändringarna av holmarnas flora genom åren har säkert olika orsaker. Som nämnts, föranleddes årets besök av skarvarnas häckning och min nyfikenhet på vad denna kunde innebära för floran. Just vid skarvkolonierna växer ingenting, men dessa upptar trots allt en begränsad yta. Fåglarnas gödsling spelar nog en viss roll och gässens betning håller vissa arter nere. Dock är nog frånvaron av färbete den viktigaste orsaken till förändringarna i floran. Tendensen visar på något färre arter, där en del breder ut sig och bildar täta bestånd. Skulle antalet skarvar öka mycket, kan floran på de yttre holmarna komma att ändras än mer i framtiden.

Bitterkrassing, *Lepidium latifolium*

Tabell över växter funna på Eskilstorps holmar 1997, 1984 resp. 1934. För 1997 visas även arternas fördelning på de 6 holmarna A-F.

Art	Holme:						Totalt 1997	Kraft 1984	Gertz 1934
	A	B	C	D	E	F			
<i>Polygonum aviculare</i> , trampört	+	-	-	+	+	-	+	+	+
<i>Polygonum lapathifolium</i> ssp. <i>pallidum</i> , pilört	-	+	-	-	-	-	+	-	-
<i>Polygonum persicaria</i> , åkerpilört	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Rumex acetosella</i> , bergsyra	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Rumex crispus</i> , krusskräppa	+	+	+	+	+	-	+	+	+
<i>Atriplex glabriuscula</i> , broskmålla	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Atriplex littoralis</i> , strandmålla	+	+	+	-	+	-	+	+	+
<i>Atriplex prostrata</i> ssp. <i>caloteca</i> , flikmålla	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Atriplex prostrata</i> ssp. <i>prostrata</i> , spjutmålla	-	+	-	+	+	+	+	+	+
<i>Chenopodium album</i> coll. svinmålla/svenskmålla	+	+	-	+	+	-	+	-	-
<i>Chenopodium glaucum</i> , blåmålla	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Chenopodium rubrum</i> , rödmålla	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Salicornia europaea</i> , glasört	+	+	-	-	-	-	+	+	+
<i>Salsola kali</i> , sodaört	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Suaeda maritima</i> , saltört	+	+	-	-	-	-	+	+	+
<i>Arenaria serpyllifolia</i> , sandnarv	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Cerastium fontanum</i> , hönsarv	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Cerastium semidecandrum</i> , vårarv	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Honkenya peploides</i> , saltarv	-	+	-	-	-	-	+	+	-
<i>Silene latifolia</i> , vitblåra	-	+	-	-	-	-	+	-	-
<i>Spergularia maritima</i> , havsnarv	-	-	-	+	+	-	-	-	-
<i>Spergularia salina</i> , saltnarv	+	-	+	-	-	+	+	+	+
<i>Stellaria media</i> , våtarv	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Stellaria pallida</i> , blekarv	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Papaver dubium</i> ssp. <i>dubium</i> , rågvallmo	-	+	-	-	-	-	+	+	-
<i>Cakile maritima</i> ssp. <i>baltica</i> , baltisk marviol	+	+	-	-	-	-	+	+	+
<i>Capsella bursa-pastoris</i> , lomme	-	+	+	-	-	-	+	-	+
<i>Cochlearia danica</i> , dansk skörbjuggsört	-	-	-	-	-	-	-	+	+
<i>Cochlearia officinalis</i> ssp. <i>anglica</i> , engelsk skörbjuggsört	-	-	-	-	-	-	-	+	+
<i>Cochlearia officinalis</i> ssp. <i>officinalis</i> , skörbjuggsört	-	+	-	-	-	-	+	+	+
<i>Descurainia sophia</i> , stillfrö	+	+	-	-	-	-	+	+	-
<i>Erophila verna</i> , nagelört	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Lepidium latifolium</i> , bitterkrassing	+	+	+	+	+	+	+	+	-
<i>Sedum acre</i> , gul fetknopp	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Potentilla anserina</i> , gåsört	+	+	+	+	+	-	+	+	+
<i>Potentilla reptans</i> , revfingerört	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Rosa rugosa</i> , vresros	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Lotus tenuis</i> , smal käringtand	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Trifolium arvense</i> , harklöver	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Trifolium campestre</i> , jordklöver	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Trifolium fragiferum</i> , smulttronklöver	-	-	-	-	-	-	-	+	+
<i>Trifolium repens</i> , vitklöver	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Vicia cracca</i> , kråkvicker	+	+	+	+	+	-	+	+	+
<i>Erodium cicutarium</i> , skatnäva	-	-	-	-	-	-	-	+	+
<i>Geranium molle</i> , mjuknäva	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Angelica archangelica</i> ssp. <i>litoralis</i> , strandkvanne	-	+	-	-	-	-	+	-	+
<i>Glaux maritima</i> , strandkrypa	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Armeria maritima</i> ssp. <i>elongata</i> , backtrift	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Armeria maritima</i> ssp. <i>maritima</i> , strandtrift	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Galium aparine</i> , snärjmåra	-	+	-	-	-	-	+	+	+
<i>Galium verum</i> , gulmåra	-	+	-	-	-	-	+	+	-
<i>Calystegia sepium</i> ssp. <i>sepium</i> , snårvinda	-	+	-	-	-	-	+	+	-
<i>Convolvulus arvensis</i> , åkervinda	-	+	-	-	-	-	+	-	-

Art	Holme:						Totalt 1997	Kraft 1984	Gertz 1934
	A	B	C	D	E	F			
<i>Galeopsis bifida</i> , toppdån	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Galeopsis tetrahit</i> , pipdån	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Linaria vulgaris</i> , gulsporre	-	+	-	-	-	-	+	+	-
<i>Odontites vulgaris</i> , rödtoppa	-	-	+	-	-	-	+	+	-
<i>Plantago coronopus</i> , strandkämpar	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Plantago maritima</i> , gulkämpar	-	-	-	-	-	-	-	+	+
<i>Achillea millefolium</i> , röllika	-	-	-	-	-	-	-	+	+
<i>Artemisia maritima</i> , strandmalört	+	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Artemisia vulgaris</i> var. <i>vulgaris</i> , gråbo	+	+	+	+	-	-	+	+	-
<i>Aster tripolium</i> , strandaster	+	+	-	-	-	+	+	+	+
<i>Chamomilla recutita</i> , kamomill	+	-	-	-	-	-	+	-	-
<i>Cirsium arvense</i> , åkertistel	+	+	+	+	-	+	+	+	+
<i>Leontodon autumnalis</i> , höstfibbla	-	-	-	-	-	-	-	+	+
<i>Matricaria perforata/maritima</i> , baldersbrå/kustbaldersbrå	+	-	-	-	-	-	+	-	-
<i>Matricaria maritima</i> , kustbaldersbrå	-	-	-	-	-	-	-	+	+
<i>Sonchus arvensis</i> var. <i>arvensis</i> , åkermolke	+	+	-	+	-	-	+	+	+
<i>Taraxacum</i> sp., maskros-art	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Taraxacum balticum</i> , östersjömaskros	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Allium vineale</i> var. <i>vineale</i> , sandlök	-	+	-	-	-	-	+	+	-
<i>Triglochin maritima</i> , havssålting	-	-	+	-	-	+	+	+	+
<i>Potamogeton pectinatus</i> , borstnate	-	-	-	-	-	-	+	-	-
<i>Ruppia</i> sp., nating-art	-	-	-	-	-	-	+	-	-
<i>Zostera marina</i> , bandtång	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Zannichellia palustris</i> , särv	-	-	-	-	-	-	+	-	-
<i>Juncus bufonius</i> , vägtåg	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Juncus compressus</i> , stubbtåg	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Juncus gerardi</i> , salttåg	-	+	-	+	-	+	+	+	+
<i>Blysmus rufus</i> , rödsäv	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Bolboschoenus maritimus</i> , havssäv	-	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Carex distans</i> , glesstarr	-	-	+	-	-	-	+	-	+
<i>Carex hirta</i> , grusstarr	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Carex otrubae</i> , blankstarr	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Agrostis capillaris</i> , rödven	-	-	-	-	-	+	+	+	-
<i>Agrostis stolonifera</i> , krypven	-	+	+	-	-	+	+	+	+
<i>Arrhenatherum elatius</i> , knylnhavre	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Bromus hordeaceus</i> ssp. <i>hordeaceus</i> , luddlosta	-	+	-	-	-	-	+	+	-
<i>Elymus repens</i> ssp. <i>repens</i> , kvickrot	+	+	-	+	+	+	+	+	+
<i>Elymus farctus</i> , strandkvikrot	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Festuca ovina</i> ssp. <i>ovina</i> , fårsvingel	-	-	+	-	-	-	+	-	+
<i>Festuca rubra</i> ssp. <i>rubra</i> , rödsvingel	-	+	+	-	+	+	+	+	+
<i>Hordeum vulgare</i> , korn	-	-	-	-	-	-	-	+	-
<i>Leymus arenarius</i> , strandråg	-	+	-	-	-	-	+	+	+
<i>Lolium perenne</i> , engelskt rajgräs	-	-	+	-	-	-	+	+	-
<i>Parapholis strigosa</i> , ormax	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Phragmites australis</i> , vass	+	-	+	-	-	-	+	+	-
<i>Poa annua</i> , vitgröe	-	-	-	-	-	-	-	-	+
<i>Poa pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i> , ängsgröe	-	-	-	-	-	-	-	+	+
<i>Puccinellia maritima</i> , revigt saltgräs	-	-	-	-	-	-	-	+	+
<i>Puccinellia capillaris</i> , saltgräs	-	-	+	-	-	-	+	-	-

Litteratur

- Gertz, O. 1935: Eskilstorpsholmarnas flora. *Skånes Natur* 1935: 156-163
 Kraft, J. 1987: *Falsterbohalvöns flora*. Lund 1987

Skånes Flora, bokade rutor

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO		
1C7h	Gislövsläge	==	==	UBE	MvR	1E9a	Örnahusen	ESv	==	ESv	ESv
1C7i	L. Isie	MGy	TLg	MGy	-	2C0d	Näsholmarna	==	-	==	-
1C7j	Smygehamn	MRq	==	MRq	PAO	2C0e	Vellinge	AKr	AKr	AKr	AKr
1C8b	Måkläppen	==	-	==	==	2C0f	Mellan-Grevie	AKr	AKr	AKr	AKr
1C8c	Falsterbo	-	==	-	-	2C0g	Ö. Grevie	AKr	-	AKr	AKr
1C8d	Ljunghusen	==	==	-	-	2C0h	Marieberg	-	GWt	KSn	EPD
1C8e	Fredshög	==	BLi	BLi	BLi	2C0i	Marklehave	-	-	-	AMH
1C8f	Maglarp	GRq	GRq	-	-	2C0j	Gärdslov	MRq	-	REc	AMH
1C8g	Trelleborg	-	GRq	-	-	2C1d	Klagshamn	-	-	-	-
1C8h	Gislöv	UBE	-	-	-	2C1e	Tygelsjö	AKr	AKr	GGu	-
1C8i	S. Äby	-	-	-	-	2C1f	Arrie	AKr	AKr	GGu	ÅGu
1C8j	Äspö	-	-	-	-	2C1g	Törringe	-	ROn	HJT	HJT
1C9c	Skanör	-	-	-	-	2C1h	Svedala	AMH	INo	SMo	HJT
1C9d	Höllviksnäs	-	-	==	-	2C1i	Börtingekloster	SMo	-	BSi	-
1C9e	Räng	AKr	AKr	AKr	AKr	2C1j	Börtinge	AMH	GWt	UAn	JJh
1C9f	Bodarp	-	-	AKr	-	2C2d	Gottorp	ÖHs	-	ÖHs	-
1C9g	V. Vemmerlov	-	skf	-	-	2C2e	Fosie	UBE	UBE	UBE	UBE
1C9h	Fru Alstad	skf	-	-	-	2C2f	Jägersro	-	-	UBE	BÖr
1C9i	Anderslov	-	-	-	-	2C2g	Skabersjö	BSi	BSi	BSi	BSi
1C9j	Jordberga	-	-	-	-	2C2h	Hyby	BSi	BSi	BSi	KEu
1D7a	Beddingestrand	==	==	-	==	2C2i	Holmeja	BSi	BSi	BSi	MSt
1D7i	Hagestadstrand	==	==	==	HJo	2C2j	Bökesåkra	SSp	BTn	APo	BBj
1D7j	Flygsandsfältet	==	==	BDh	==	2C3d	Limhamn	BÖr	BÖr	==	==
1D8a	Tullstorp	ILn	GHm	-	-	2C3e	Malmö	BÖr	Lsk	BÖr	BÖr
1D8b	Dybäck	GHm	NTö	-	-	2C3f	Bulltofta	MMn	SEJ	SEJ	SEJ
1D8c	Abbekås	NTö	==	NTö	==	2C3g	Särslöv	BSi	BSi	-	LFr
1D8f	Revnäbbspiren	==	==	GPg	==	2C3h	Klägerup	BSi	KRi	LFr	LFr
1D8g	Kabusaskjutfält	==	==	==	HJo	2C3i	Esarp	KRi	-	LFr	MGy
1D8h	Kåseberga	GBI	AaP	GBI	-	2C3j	Genarp	SON	BAX	-	LWg
1D8i	Högestadborg	MEq	HJo	-	-	2C4e	Lommabukten	==	BÖr	==	==
1D8j	Sandhammaren	BDh	BDh	-	HJo	2C4f	Alnarp	BÖr	SEJ	LGL	LGL
1D9a	V. Vemmenhög	LSd	LSd	LSd	LSd	2C4g	Tottarp	SEJ	LFr	-	URP
1D9b	Skivarp	-	-	-	-	2C4h	Staffanstorp	LFr	LFr	JJh	JJh
1D9c	V. Nöbbelöv	LPe	-	LPe	-	2C4i	Kyrkheddinge	BOI	APo	APo	PBr
1D9d	Balkåkra	BRy	BRy	IUd	-	2C4j	Dalby	Lsk	Lsk	Lsk	UGä
1D9e	Ystad	SLa	-	DHa	-	2C5e	Bjåred	==	==	==	SSp
1D9f	Öja	GPg	GPg	GPg	GPg	2C5f	Lomma	RSn	RSn	-	RSn
1D9g	Köpingebro	IBq	HJo	-	-	2C5g	Trolleberg	URP	ABl	ILm	SSp
1D9h	Glemmingebro	HJo	-	GTh	-	2C5h	Lund	JAg	TTY	PLa	ATd
1D9i	Löderup	-	-	-	-	2C5i	Hardeberga	LRu	APo	LRu	LRu
1D9j	Borby	-	RWe	ATh	JFk	2C5j	S. Sandby	APo	APo	TTY	MiL
1E8a	S Örnahusen	==	==	HJo	==						

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
2C6d Barsebäcksh.	===	===	===	GHm	2D1f Baldringe	HJo	MEq	-	IBq
2C6e Löddeborg	GHm	SSp	BPn	BAr	2D1g Tomelilla	TTy	KAO	-	-
2C6f Borgeby	LGL	-	CAn	-	2D1h Kverrestad	KAO	-	-	-
2C6g Vallkärra	-	SSp	SSp	SSp	2D1i Ö. Ingelstad	-	-	-	-
					2D1j Gärsnäs	-	-	PLr	-
2C6h Stångby	CGW	GPn	KJn	-					
2C6i Igelösa	PFn	LRu	-	-	2D2a Härkeberga	BLi	JJh	-	BLi
2C6j Flyinge	LLb	NON	THt	THt	2D2b Stallerhult	-	-	BHn	AEk
					2D2c Blentarp	LSg	SSp	LSg	-
2C7d Sjöbobadet	===	GHm	===	TOr	2D2d Sövdeborg	-	ILn	GWt	KAO
2C7e Barsebäck	GHm	-	TOr	TOr	2D2e Eriksdal	SSp	HJo	SEL	LJo
2C7f Hög	PHg	PHg	-	PHg	2D2f Röddinge	TTy	LRu	GWt	PLa
2C7g Kävlinge	PHg	EVq	GHm	GHm	2D2g Tryde	-	-	AKj	-
2C7h Örtofta	EVq	-	GHm	-	2D2h Spjutstorp	-	-	-	-
2C7i Borlunda	SSp	-	-	TTY	2D2i Tunbyholm	-	BDh	EBn	SKa
2C7j Skarhult	TTY	-	TTY	TTY	2D2j Gyllebo	LRu	MEm	BÖr	BDh
2C8d Lundåkrabukt.	===	JKt	===	JKt	2D3a Romeleklint	YBr	SSp	ABe	MLd
2C8e Saxtorp	JKt	TOr	JKt	-	2D3b Östarp	AKO	ÅBo	TKr	TKr
2C8f Dagstorp	MRu	MRu	MRu	MRu	2D3c Everlöv	LSg	-	-	-
2C8g Norrvidinge	MRu	-	AFg	AFg	2D3d Sjöbo	-	HJo	-	-
2C8h Virke	-	-	-	-	2D3e Tolånga	DHa	RGl	RGl	RGl
2C8i Esiöv	BMö	BMö	BMö	BMö	2D3f Vänstad	-	-	-	-
2C8j Kastberga	-	HLa	MSl	MSl	2D3g Äsperöd	-	-	-	-
					2D3h Kronovall	-	-	-	-
2C9c Landskrona	===	JKt	-	-	2D3i S:t Olof	-	-	OSv	GWt
2C9d Örja	JKt	JKt	-	-	2D3j Raskarum	ThL	ThL	ThL	PJo
2C9e Billeberga	JKt	JKt	SBx	SBx					
2C9f Källs-Nöbbelöv	-	TTY	-	-	2D4a Vasaholm	AMa	ESv	OHo	AKO
2C9g Marieholm	-	-	-	-	2D4b Vomb	REc	APo	-	TTY
2C9h Trollenäs	-	-	-	THt	2D4c Björka	-	TTY	-	VVr
2C9i Bosarp	-	-	THt	THt	2D4d S. Åsum	-	-	TTY	-
2C9j Stehag	HLa	-	HLa	HLa	2D4e Klamby	BMa	BMa	BMa	BMa
					2D4f Lövestad	KAO	SSp	-	SSp
2D0a Skurup	-	-	-	-	2D4g Ry	-	-	-	-
2D0b Örsjö	-	-	-	-	2D4h Fågeltofta	-	-	-	LFg
2D0c Villie	LPe	-	LPe	-	2D4i Tåghusa	BDh	-	LFg	-
2D0d Skärby	-	-	-	-	2D4j Vitaby	ÅPe	ÅPe	-	ÅPe
2D0e Krageholm	DHa	DHa	DHa	DHa					
2D0f Högestad	-	HJo	-	-	2D5a Revinge	HWI	HWI	HWI	HWI
2D0g Stora Köpinge	-	-	-	-	2D5b Harlösa	TTY	-	LPk	-
2D0h Bollerup	-	-	-	SSp	2D5c Övedskloster	PPn	TTY	URP	-
2D0i Hannas	-	-	-	-	2D5d Bjärsjölagård	BMa	-	-	-
2D0j Hammenhög	-	CLm	-	-	2D5e Vollsjö	-	-	-	-
					2D5f Pregestad	-	-	-	-
2D1a Kämparp	JAg	-	-	-	2D5g Kristinehov	-	BSi	-	-
2D1b Slimminge	-	-	ABe	-	2D5h Eljaröd	MBd	ÖHs	-	-
2D1c Beden	LPe	-	LPe	-	2D5i Brösarp	-	-	ÅSv	ÅSv
2D1d Bellinga	-	SLa	APo	SLa	2D5j Ravlunda	IUd	AKj	SSp	PPn
2D1e Ållskog	-	HJo	-	HJo					

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
2D6a Hammarlunda	ÅLn	-	-	-	2E2a Ö. Vemmerlöv	-	ANo	-	LPn
2D6b Hjuläröd	-	TTy	-	TTy	2E2b Baskemölla	BDh	BDh	ThL	===
2D6c Askeröd	-	-	-	OSv					
2D6d Östraby	-	-	KAO	skf	2E3a Rörum	BDh	GWt	-	APo
2D6e Starrarp	-	-	SSp	GWt	2E3b L. Vikstrand	KAO	===	===	===
2D6f Vallarum	-	KAO	TTy	TRI					
					2E4a Kivik	ESv	OJn	TKa	-
2D6g Trulshärad	AMH	GWt	DEk	TRI					
2D6h Hörröd	-	-	MEm	MEm	2E5a Kiviksmarknad	KAO	===	===	===
2D6i Tulleboda	-	BCn	EBn	HLa					
2D6j Maglehem	SSp	UGä	UBd	UGä	2E7a Furuboda	===	===	KLj	===
2D7a Hurva	-	TTy	TTy	-	2E8a Gropahålet	LSv	===	LSv	LSv
2D7b Högseröd	SSp	-	KAO	-					
2D7c Sebbarp	-	-	-	-	2E9a Ripa	HWI	SSz	SSz	SSz
2D7d Ö. Sallerup	-	-	-	-	2E9b Äspet	===	===	HWI	===
2D7e Bessinge	-	-	-	PLd					
2D7f Långaröd	OSv	-	-	AnA	3B5j Viken	===	===	===	GPf
2D7g Skärhus	MWg	-	OSv	-					
2D7h Slätteberga	-	LFg	-	LFg	3B6j Lerberget	===	ABC	KPe	KPe
2D7i Norrlia	-	-	UGä	-					
2D7j Olseröd	KLj	KLj	KLj	KLj	3B7j Höganäs	GWt	GWt	RÅk	RÅk
2D8a Pugerup	-	-	-	-	3B8i Möllehamn	===	===	===	MLh
2D8b Fogdarp	TKr	-	TKr	-	3B8j Krapperup	MLh	GWt	MLh	RÅk
2D8c Osbyholm	OSv	EÅk	OSv	SOI					
2D8d Hörby	SOI	KSJ	SOI	SOI	3B9i V Kullensfyr	RÅk	RÅk	===	===
2D8e Köinge	-	MvA	-	-	3B9j O Kullensfyr	RÅk	===	===	===
2D8f Harphult	MPn	-	-	KÅE					
2D8g Stensma	-	-	-	-	3C0a V Ven	===	ANn	===	ANn
2D8h Borrestad	-	-	-	-	3C0b O Ven	ANn	===	ANn	===
2D8i Degeberga	UGä	UAr	-	-	3C0c Säbyholm	-	-	JWI	JWI
2D8j Vittskövle	LSv	LSv	LSv	LSv	3C0d Vadensjö	-	-	-	JKk
					3C0e Sireköpinge	-	-	KHo	-
2D9a V. Ringsjön	-	PWn	HLa	-	3C0f Tirup	RLy	-	RLy	-
2D9b Bosjöklöster	OHg	OHg	OHg	OHg	3C0g Svalöv	HJo	HJo	HJo	HJo
2D9c Fulltofta	HLa	HLa	HLi	HLi	3C0h Gryttinge	-	THt	HJo	-
2D9d Stavrod	HLi	HLi	HLi	EAn	3C0i Trolleholm	THt	THt	CaJ	-
2D9e Satsерup	-	-	-	-	3C0j Rönneholm	THt	HLa	-	THt
2D9f Svensköp	SOI	-	-	-					
2D9g Inestorp	-	-	-	-	3C1b Rydebäck	===	-	===	ÅJo
2D9h Maltesholm	-	-	ÅSv	ÅSv	3C1c Kvistofta	-	-	-	JEH
2D9i Everöd	HMt	HMt	HMt	HMt	3C1d Vallåkra	JKk	JKk	AJh	-
2D9j Egeside	ÅSv	HWI	SBi	UAr	3C1e Kingelstad	-	-	-	-
					3C1f Duveke	-	HJo	-	HJo
2E0a Glimmimgehus	PJo	SSp	AaP	PJo	3C1g Axelvold	HJo	-	HJo	-
2E0b Brantevik	BDh	===	PJo	PJo	3C1h Konga	HJo	-	HJo	-
					3C1i Ask	-	KPn	-	-
2E1a Järrestad	-	KAO	-	-	3C1j Billinge	THt	THt	THt	THt
2E1b Simrishamn	-	SSp	AgP	SSp					

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
3C2b Råå	===	GWt	JEH	ENi	3C6g Ö. Ljungby	-	-	PWa	-
3C2c Raus	BLm	JEH	-	-	3C6h Penarp	-	LSi	LSi	LSi
3C2d Frillestad	-	-	-	-	3C6i Ishult	-	-	-	-
3C2e Skromberga	-	-	-	-	3C6j Oderljunga	-	-	-	-
3C2f Böketofta	-	-	-	-					
3C2g Kågeröd	-	-	HJo	HJo	3C7a Väsby	-	-	KOI	KOI
					3C7b Farhult	GAn	GAn	MLh	MLh
3C2h Kongaö	HJo	HJo	GWt	TTy					
3C2i Röstänga	KAO	CJn	REc	-	3C7c Vegeholm	SÅH	SÅH	SÅH	-
3C2j Anderstorp	-	-	-	-	3C7d Ängelholm	MGU	-	EJn	KÅH
					3C7e Höja	-	-	ABn	ABn
3C3a Pålsjöstrand	===	===	===	-	3C7f Össjö	ABn	ABn	ABn	ABn
3C3b Helsingborg	JEH	SÅH	URP	JEH	3C7g Brekille	-	-	ABn	-
3C3c Hjortshög	SÅH	SÅH	SÅH	SÅH	3C7h Rya	JJh	JJh	JJh	JJh
3C3d Mörrarp	-	-	JEH	-	3C7i Troedstorp	LSi	LSi	-	-
3C3e Billesholm	-	SSn	-	-	3C7j Bälänge	-	-	-	-
3C3f Åvarp	NNn	NNn	NNn	NNn					
3C3g Stenestad	KNn	-	BHz	-	3C8a Fjälåstorp	KOI	KOI	KOI	===
3C3h Ljungbyhed	BNi	LÅn	THm	-	3C8b Svanshall	KOI	===	===	===
3C3i Riseberga	OLa	-	GWt	LDe	3C8c Skepparkroken	===	===	===	MGU
3C3j Färingtofta	OLa	ALg	LÅn	-	3C8d Skälderviken	MGU	MGU	MGU	MGU
					3C8e Tåstarp	ABn	ABn	JFk	JFk
3C4a Sofiero	===	URP	JEH	JEH	3C8f Rögglan	ABn	ABn	ABn	-
3C4b Allerum	URP	JEH	JEH	JEH	3C8g Bassholma	-	-	-	-
3C4c Kropp	-	-	-	-	3C8h Ramnekärr	-	-	-	-
3C4d Hyllinge	-	-	-	-	3C8i Örkeljunga	-	-	-	-
3C4e V.-Gunnarstorp	-	-	-	KAO	3C8j Ö. Spång	JJh	JJh	JJh	JJh
3C4f Maglaby	-	BHz	-	-					
3C4g V. Sönnarslöv	HJo	-	LDe	-	3C9c Vejbystrand	MGU	MGU	MGU	MGU
3C4h Herrevadskl.	LDe	LDe	GWt	-	3C9d Angeltofta	MGU	MGU	MGU	MGU
3C4i Sorröd	LÅn	LÅn	LDe	-	3C9e Hjärmarp	JFk	-	MGU	MHn
3C4j Storaryd	-	-	-	-	3C9f Västersjön	SHg	JBr	-	-
					3C9g Rössjöholm	LEM	LEM	LEM	LEM
3C5a Döshult	UBR	-	-	-	3C9h Stavershult	-	-	-	-
3C5b Hjälmskult	SÅH	SÅH	SÅH	SÅH	3C9i Lemmeshult	-	-	-	-
3C5c Kattarp	-	-	JEH	-	3C9j Sonnarp	-	-	-	-
3C5d Ormastorp	-	KAO	-	-					
3C5e Åstorp	-	KAO	-	-	3D0a Munkarp	HLa	MvR	BSb	EBn
3C5f Kvidinge	-	-	-	-	3D0b Höör	TSä	TSä	TSä	TSä
3C5g Klippan	-	-	LÅn	LÅn	3D0c Fogdaröd	BSb	HLi	TLf	-
3C5h Vedby	-	-	-	-	3D0d S. Rörum	SOI	SOI	ALy	MvA
3C5i Hyllstofta	LÅn	LÅn	-	LSm	3D0e Ylloröd	KSv	-	AOx	-
3C5j Ebbarp	-	-	-	-	3D0f Linderöd	JJh	JJh	JJh	JJh
					3D0g Skättilljunga	MSv	MSv	MSv	MSv
3C6a Ingelstråde	-	-	RÅk	PBm	3D0h Tollarp	BDn	GWt	BCn	SSk
3C6b Mjöhult	AHe	SÅH	-	-	3D0i Lyngsjö	KAO	KAO	KAO	KAO
3C6c Röggle	SÅH	SÅH	SÅH	SÅH	3D0j Gårds Köpinge	BMö	BMö	BMö	BMö
3C6d Ausås	-	-	-	-					
3C6e Starby	-	-	ALn	-	3D1a Hallaröd	-	MSI	skf	skf
3C6f Källna	PWa	PWa	IHD	PWa	3D1b Frostavallen	skf	skf	MaN	skf

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO		
3D1c	Karlarp	TTy	-	skf	SKa	3D5i	Kviinge	KDa	KDa	KDa	KDa
3D1d	Häglinge	TJo	-	TTn	TJo	3D5j	Bivaröd	BWb	BWb	BWb	BWb
3D1e	Äspult	-	-	-	-						
3D1f	Rickarum	JAs	JAs	JAs	JAs	3D6a	Vasabygget	-	-	-	-
3D1g	Djurröd	MSv	MSv	MSv	MSv	3D6b	Barkhult	-	TTy	-	-
3D1h	Träne	SSk	SSk	KAO	SSk	3D6c	Hörja	TTy	-	TTy	-
3D1i	Vä	KLj	KLj	KLj	KLj	3D6d	Hörlinge	-	-	KSd	-
3D1j	N. Åsum	SSk	SSk	SSk	SSk	3D6e	Vankiva	PAO	PAO	-	PAO
						3D6f	Ballingslöv	JOE	-	JOE	THm
3D2a	Skankhult	skf	skf	skf	skf						
3D2b	N. Rörum	skf	AMo	-	TTy	3D6g	N. Sandby	THm	THm	THm	THm
3D2c	Tjörnarp	TJo	SKa	-	AMo	3D6h	Ranseröd	THm	SWk	THm	SWk
3D2d	Sösdala	SKa	CAA	SKa	SKa	3D6i	Knislinge	ÅSv	ÅSv	ÅSv	ÅSv
3D2e	Ljungarum	CAA	-	-	-	3D6j	Hjärsås	-	LÅk	-	LÅk
3D2f	Holkaberga	-	AJo	-	AJo						
3D2g	Nävlingeåsen	AJo	-	AJo	-	3D7a	Dalshult	-	-	-	-
3D2h	Bockebooda	-	-	-	GSn	3D7b	Röke	-	SSp	-	-
3D2i	Skepparslöv	KAO	-	-	GSn	3D7c	Humlesjö	-	-	-	-
3D2j	Kristianstad	BMö	BMö	KAO	KAO	3D7d	Aggarp	-	-	-	-
						3D7e	Fredskog	-	-	-	-
3D3a	Koholma	-	-	-	-	3D7f	Bubbarp	-	DFo	-	DFo
3D3b	Syrkhult	-	TTy	TTy	-	3D7g	Rävninge	DFo	-	DFo	-
3D3c	Maglö	TTy	-	TTy	TTy	3D7h	Tydingen	THm	THm	THm	THm
3D3d	Brönnestad	TTy	-	TTy	TTy	3D7i	Broby	ÅSv	ÅSv	THm	THm
3D3e	Sandåkra	-	-	SKa	EEn	3D7j	Feleberga	ÅSv	-	-	-
3D3f	Nävlinge	EbW	EbW	EbW	EbW						
3D3g	Vanneberga	-	-	-	LÅk	3D8a	Slättsjö	-	-	-	-
3D3h	Önnestad	GWt	-	LÅk	-	3D8b	Ånglarp	-	-	-	-
3D3i	Färlöv	TRl	TRl	TRl	TRl	3D8c	Kvidala	GWk	GWk	GWk	GWk
3D3j	Råbelöv	OMa	-	-	EAr	3D8d	N. Åkarp	-	-	-	-
						3D8e	Bjärnum	AaP	-	-	-
3D4a	Gustavsborg	GWt	-	GWt	-	3D8f	Farstorp	-	-	-	-
3D4b	Kampholma	-	TTy	-	-	3D8g	Hästveda	-	-	-	-
3D4c	Matteröd	TTy	TTy	TTy	-	3D8h	Boarp	-	-	-	-
3D4d	Hovdala	GSn	TTy	GSn	TTy	3D8i	Njura	-	-	-	-
3D4e	Tornestorp	PAO	KSd	PAO	KSd	3D8j	Glimåkra	DSg	DSg	ÅSv	ÅSv
3D4f	Ignaberga	EbW	EbW	EbW	EbW						
3D4g	Vinslöv	LÅk	LÅk	LÅk	LÅk	3D9a	Värsjö	LSi	LSi	LSi	LSi
3D4h	Sörby	LÅk	LÅk	LÅk	LÅk	3D9b	Bjärabygget	AaP	-	-	-
3D4i	Bjälöv	TRl	TRl	TRl	TRl	3D9c	Rommentorp	TTy	KAO	NON	NON
3D4j	Fjälkestad	-	-	LKt	-	3D9d	Vittsjö	TTy	CAA	SSp	GWt
						3D9e	Kulleröd	KSd	-	TTy	KSd
3D5a	Perstorp	-	-	-	-	3D9f	Länekärr	-	-	-	-
3D5b	V. Torup	CAA	CAA	CAA	-	3D9g	Skeinge	-	-	KPt	KPt
3D5c	Tyringe	TTy	-	KSd	DDi	3D9h	Sibbarp	-	AKj	AIV	MSn
3D5d	Finja	LÅk	LÅk	DDi	LÅk	3D9i	Eskilstorp	-	-	-	-
3D5e	Hässleholm	KSd	PAO	PAO	PAO	3D9j	Östaröd	ÅSv	JÅD	ÅSv	JÅD
3D5f	Stoby	PAO	ÅPn	PAO	ÅPn						
3D5g	Rommestorp	ÅPn	-	-	THm	3E0a	Horna	SBi	SBi	SBi	SBi
3D5h	Gumlösa	AJo	AJo	THm	THm	3E0b	Åhus	HWl	-	SBi	TLu

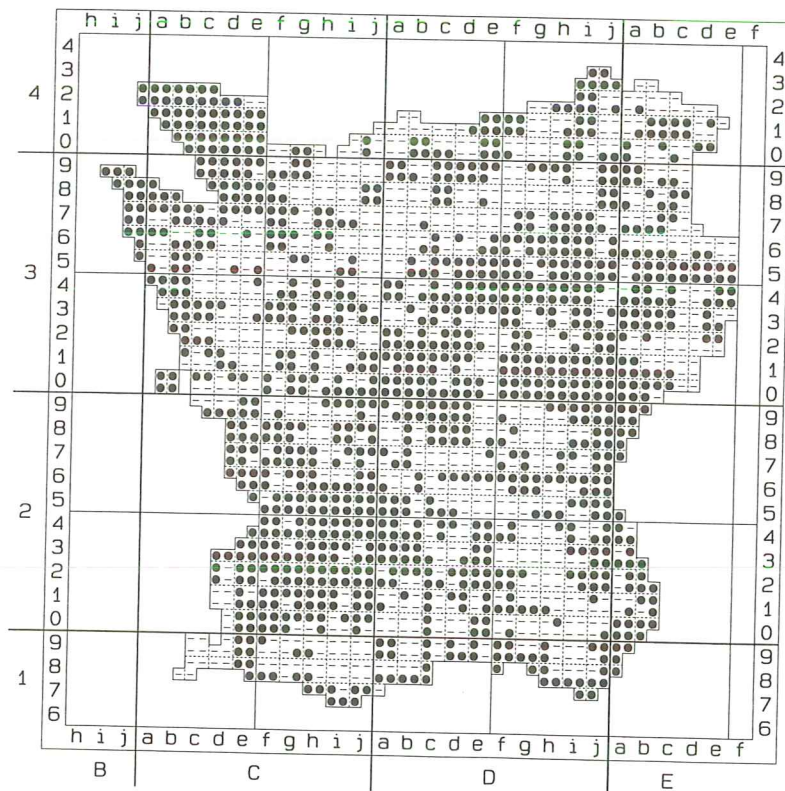
	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
3E0c Ö. Hammaren	===	===	TLu	-	3E9c Skyttatorp	skf	-	-	-
3E0d Lägerholmen	===	===	-	===	4B2j H. Väderö V	===	JKk	===	JKk
3E1a Rinkaby	SBi	KAO	ÅSv	KAO	4C0b Vasalt	===	MGu	MGu	MGu
3E1b Gälltofta	TLu	TLu	-	-	4C0c Grevie	MGu	MGu	MGu	MGu
3E1c Landön	TLu	-	-	-	4C0d Förslöv	MGu	MGu	MGu	MGu
3E1d Rakö	-	===	-	===	4C0e Simontorp	MGu	MGu	MGu	MGu
3E2a Fjälkinge	-	-	GEk	-	4C0f Högaltteknall	-	-	===	===
3E2b Nymö	-	-	TNi	-	4C0g Yllevad	LEM	LEM	===	===
3E2c Trolle-Ljungby	-	-	-	-	4C0h Stackarp	-	===	===	===
3E2d Nymölla	-	-	-	SSp	4C0i Floalt	-	-	===	-
3E2e Sölvesborg	-	===	SSp	===	4C0j Långalt	BiN	-	BiN	-
3E3a Balsby	TNi	TNi	TNi	KAO	4C1a Torekov	===	MGu	MGu	MGu
3E3b Bäckaskog	TNi	BCn	KAO	BDn	4C1b Mäsiinge	MGu	MGu	MGu	MGu
3E3c Hovgården	HIn	-	HIn	-	4C1c V. Karup	MGu	MGu	MGu	MGu
3E3d Bromölla	-	SSp	-	SSp	4C1d Malen	MGu	MGu	MGu	MGu
3E3e Valje	SSp	===	-	-	4C1e Ö. Karup	MGu	MGu	MGu	MGu
3E4a Österslöv	TDH	KAO	-	KAO	4C1j Hishult	===	-	===	===
3E4b Karsholm	KAO	HIn	MMr	-	4C2a H. Väderö Ö	JKk	MGu	JKk	MGu
3E4c Ivö	HIn	-	HIn	-	4C2b Hovshallar	MGu	MGu	MGu	MGu
3E4d Allarp	-	SSp	-	-	4C2c Norrviken	MGu	MGu	MGu	MGu
3E4e Hagstad	BeN	BeN	BeN	BeN	4C2d Båstad	MGu	MGu	===	===
3E5a Røetved	-	AGu	-	KBl	4C2e Skummeslöv	-	-	===	===
3E5b Oppmanna	MMr	SEk	KBl	SEk	4D0a Porkenahult	-	-	-	-
3E5c Vånga	SEk	ANi	SEk	ANi	4D0b Fagerhult	LSi	LSi	LSi	LSi
3E5d Näsrum	DHa	ANi	DHa	ANi	4D0c Snärshult	NON	NON	-	-
3E5e Drögsperyd	BAh	BAh	BAh	BAh	4D0d Emmaljunga	-	-	-	-
3E6a Immeln	LÅk	AGu	-	-	4D0e Hyngarp	BMö	BMö	BMö	BMö
3E6b Kaffatorp	AGu	HIn	-	-	4D0f Håstberga	BMö	-	-	-
3E6c Grönhult	HIn	-	-	-	4D0g Ejretal	-	-	-	-
3E6d Blistorp	ANi	ANi	-	-	4D0h Osby	-	MSn	-	AGu
3E6e Östad	-	-	-	-	4D0i Gyskulla	SSp	-	SKh	-
3E7a Sibbhult	KDa	KDa	-	-	4D0j Boalt	JÅD	JÅD	-	-
3E7b N. Mjönäs	PLr	PLr	-	PLr	4D1a N. Össjö	-	-	===	-
3E7c Skärnsås	-	-	KAO	-	4D1b Örnalt	-	-	-	===
3E7d Alltidhult	-	===	===	===	4D1c Hulabäck	-	-	===	===
3E8a Högsma	DSg	-	-	-	4D1d Harpholma	-	BMö	===	===
3E8b Ekeshult	-	IAn	AgA	-	4D1e Vesljunga	BMö	BMö	BMö	BMö
3E8c Kasseboda	KAO	-	KAO	TTy	4D1f Visseltofta	ÅWg	ÅWg	ÅWg	ÅWg
3E9a Vässlarpsjön	AJo	AJo	JÅD	AgA	4D1g Gråsljunga	-	-	-	-
3E9b Traneboda	-	-	-	-	4D1h Röena	-	AGu	-	-
					4D1i Slåhult	AGu	KPt	ÅWg	ÅWg
					4D1j Åbrolla	-	-	-	-

	SV	SO	NV	NO		SV	SO	NV	NO
4D2g Hallaryd	-	-	===	===	4E1a Biskopsgården	-	SEk	-	-
4D2h Björkerås	LSk	APo	===	===	4E1b Duvhult	BJn	AKO	KAO	LÅn
4D2i Killeberg	ÅWg	ÅWg	ÅWg	ÅWg	4E1c Tostaholm	TTY	GWt	LÅn	BJn
4D2j Hultaberg	-	SSp	-	-	4e1d Kätteboda	-	-	-	SEk
					4E1e Farabol	===	===	-	===
4D3i Fornahässle	ÅWg	ÅWg	===	ÅWg	4E2a Hökön	-	GWt	-	-
4D3j Loshult	JEH	JEH	JEH	===	4E2b St Bökön	-	-	-	-
4E0a Rönneboda	JÅD	-	KAn	-	4E2c Komålen	-	-	-	===
4E0b Lönsboda	-	-	-	KAO	4E2d Sandören	-	-	===	===
4E0c Hunshult	KAO	-	-	-	4E3a Låkan	===	-	===	===
4E0d Rönhult	===	===	TTY	KAO	4E3b Skinnakärr	-	===	===	===

Anm. === hav eller utanför landskapet,
 - obokad ruta
 skf ruta bokad för projektets
 inventeringsläger etc.

Bokningsläget 1997-11-01.

Antal bokade rutor: 1155 (av 1983)

Inventerare för Skånes Flora

Adress- och telefonlista

- Åsa Abrahamsson, ÅAb
Ö. Förstadsgatan 31
212 12 Malmö
040-292752
- Barbro Ahlner, BAH
Branthallavägen 119
295 00 Bromölla
0456-23385
- Agne Andersson, AgA
Pl. 1153
280 64 Glimåkra
0479-20816
- Anne Andersson, AnA
Viggårn 1
242 96 Hörby
0415-60264
- Carl-Axel Andersson, CAA
Fredriksbergs gård 2107
280 10 Sösdala
- Ellinor Andersson, EAn
S. Rörum 15
242 94 Hörby
0415-50115
- Gunvor Andersson, Gan
Björkeröd 7460
263 93 Höganäs
042-367230
- Ingvar Andersson, IAn
Björkhult 2153
280 70 Lönsboda
- Jörgen Andersson, JAs
Gasverksgatan 50
252 45 Helsingborg
- Majvi Andersson, MvA
Hagstad, Pl 409
242 94 Hörby
- Ulla Andersson, Uan
Grecosborgsgatan 16
233 39 Svedala
040-401725
- Åke Andersson, ÅAn
Ö. Hyllievägen 22
216 21 Malmö
040-156307
- Berit Aronsson, BAR
Lokesväg 3
240 21 Löddeköpinge
046-709755
- Kerstin Aronsson, KAN
Skeingevägen 49
283 00 Osby
0479-14309
- Ulf Arup, UAR
Skoghusvägen 2072
280 10 Sösdala
- Elisabeth Arvidsson, EAR
Råbelövsallén 103
291 94 Kristianstad
044-227308
- John Askling, JAG
Landsjö 1914
610 20 Kimstad
- Bengt Axelsson, BAX
Lillegårdsvägen 5
240 13 Genarp
040-482313
- Ann Beijersten, ABE
Östgotavägen 14
222 25 Lund
046-133238
- Karin Bergendal, KBI
Gamla Arkelstorpsv. 101 A
290 37 Arkelstorp
044-91347
- Elisabeth Berglin, EBN
Tulehemsvägen 127
224 67 Lund
046-113870
- Magnus Berglund, MBd
c/o Eklund
Ripvägen 3 B
756 53 Uppsala
018-324571
- Ulla Berglund, UBd
Fjälkestadsvägen 113-2
291 94 Kristianstad
044-227185
- Inger Bergqvist, IBQ
Kolonigatan 18
571 35 Nässjö
0380-16225
- Gudrun Berlin, GBI
Slättervägen 11 B
227 38 Lund
046-151479
- Peter Bernström, PBm
Strandvägen 204
261 61 Landskrona
0418-13929
- Sven Birkedal, SBI
Lingonstigen 8
296 00 Åhus
044-248744
- Björn Björnsson, BBj
Bäckahästvägen 3
240 13 Genarp
040-480964
- Stig Blixt, SBx
Ångahusvägen 154
261 76 Asmundtorp
0418-32284
- Åsa Bodenmalm, ÅBo
Kämmnärsvägen 4:2122
226 45 Lund
046-390340
- Johan Brink, JBR
Villagatan 24 E
263 35 Ängelholm
0431-15041
- Arne Broman, ABn
Sågmölllevägen
260 80 Munkaljungby
0431-30807
- Anna-Brita Carlander, ABC
S. Promenaden 5 B
211 29 Malmö
040-125971
- Bengt Carlsson, BCn
Örbäckengatan 10
593 52 Västervik
- Tina D'Hertefeldt, TDH
Vildandsvägen 10 N:309
227 34 Lund
046-126235
- Jan Åke Dahl, JÅD
Boalt
280 64 Glimåkra
0479-91115
- Bengt Dahlin, BDh
Stiby 9:4
272 96 Gärsnäs
0414-50680
- Kaj Davidsson, KDa
Hjalmarsväg 15
289 00 Knislinge
044-60990
- Leif Dehlin, LDe
Mårdstigen 8
260 70 Ljungbyhed
0435-41154
- Daniel Dzierzanowski, DDi
Berguvsgatan 6 B
215 59 Malmö
0708-553332
- Margareta Edqvist, MEq
Syrengatan 19
571 39 Nässjö
- Arne Ek, AEk
Småfolkskatan 16
212 38 Malmö
- Siv Ekb.-Löwenhjelms, SEL
Eriksdal
275 92 Sjöbo
0416-15004
- Dag Ekholm, DEK
Albert Hennings väg 7
291 46 Kristianstad
- Stefan Ekman, SEK
Bergevegen 21
NO-5042 Fjøsanger
Norge
+47-55120569
- Gerd Ekström, GEK
Hammarpystsvägen 63
291 50 Kristianstad
044-112959
- Eva Elfgrén, EEn
Enebacksvägen 6
272 51 Ronneby
- Mats Elfström, MEm
Väpplingvägen 21
227 38 Lund
046-145959
- Jan-Ole Engkvist, JOE
Siriusvägen 22
281 43 Hässelholm
0451-84558
- Ragnar Ericson, REc
Ragnar Lodbroks Gränd 4
224 75 Lund
046-147588
- Ulla-Britt Ericsson, UBE
Gråpoppegatan 2
213 63 Malmö
040-134046
- Kerstin Erlandsson, KEn
Vitsippegatan 7
233 37 Svedala

Inventerare för Skånes Flora

Adress- och telefonlista

49

Kjell-Åke Espersson, KÅE
Kilhult 666
242 95 Hörby
0415-70254

Joachim Falk, JFk
Tåstarp 2238
260 80 Munkaljungby
0431-28286

Donald Folkesson, DFO
Trehögars väg 34 A
224 75 Lund
046-129790

Arne Forsberg, AFG
Norrvidinge
260 20 Teckomatorp
0413-70840

Lars Fransén, LFR
Vemmenhögsvägen 11
245 38 Staffanstorp
046-256137

Lars Fröberg, LFG
Botaniska Museet
Ö. Vallgatan 18
223 61 Lund

Patrik Frödén, PFn
Möllevångsv. 10 B
222 40 Lund
046-157737

Rune Gerell, RGI
Tågratorp
275 92 Sjöbo
0416-15120

Alva Gustafsson, AGu
Wennerbergsgatan 1A
352 34 Växjö
0470-14145

Göte Gustafsson, GGu
Linnégatan 14
216 12 Malmö
040-151318

Mats Gustafsson, MGu
Andersgatan 5 C
214 65 Malmö
040-968550

Åse Gustafsson, ÅGu
Linnégatan 14
216 12 Malmö
040-151318

Mats Gyllin, MGY
Ekologihuset (Växtek.avd.)
Helgonavägen 5
223 62 Lund
040-124771

Ulf Gårdenfors, UGä
Malma Parkväg 12 B
756 45 Uppsala

Ola Hagring, OHg
Arkivgatan 33
223 59 Lund
046-138181

Sonja Hallberg, SHg
Ugglehult, Pl. 5902
266 97 Hjärnarp
0431-80388

Ingrid Hallengård, IHd
Bergagatan, Källna
264 00 Klippan
0431- 33197

Örjan Hallnäs, ÖHs
Fredsgatan 4 A
222 20 Lund
046-122533

Dag Hansen, DHA
Krageholmsvägen 24
271 95 Ystad
0411-61345

Sven-Åke Hansson, SÅH
Birkagatan 49
252 60 Helsingborg
042-297108

Bengt Hansson, BHn
c/o Thomasson
Magistratsv. 55, P:205
226 44 Lund
046-391043

Jan Erik Hederås, JEH
Tyringegatan 21
252 76 Helsingborg
042-140391

Anders Henriksson, AHe
Tranbärsvägen 18
263 71 Höganäs

Bengt Hertzman, BHZ
Erik Dahlbergsgatan 9 B
254 38 Helsingborg
042-290312

Tord Holm, THM
Finjagatan 13 B
281 50 Hässleholm
0451-14547

Paul Holmgren, PHG
Sälgvägen 24
244 41 Kävlinge
046-735480

Tord Holmstedt, THt
Fäladvägen 14
241 37 Eslöv
0413-17230

Göran Holmström, GHm
Runslingan 22 D
224 77 Lund
046-133794

Kalle Holmström, KHo
Gluggstorp 1623
260 22 Tågarp

Anna Maria Härstedt, AMH
Algatan 10
233 00 Svedaja
040-400211

Olle Högmo, OHO
Järngatan 2 B, 2 tr
222 37 Lund
046-136082

Mats Højman, MHn
Prästgårdsvägen 3
260 91 Förslöv
0431-50742

Hans Ingvarsson, Hin
Skärnsåsvägen 106
290 38 Villands Vånga
044-94199

Evy Jansson, EJn
Via Marina 1
262 61 Ängelholm
0431-20230

Anders Johansson, AJH
Tornavägen 5:212
223 63 Lund

Anders Johansson, AJo
Torsebrovägen 127-2
291 93 Kristianstad
044-73125

Cathrine Johansson, CaJ
Hedgatan 5
232 35 Arlöv
040-435514

Henrik Johansson, HJo
Kopralsgatan 5
268 00 Svalöv
0418-62873

Janne Johansson, JHh
S. Esplanaden 3 C
223 54 Lund
046-138033

Per Johansson, PJo
Hugingatan 42
195 52 Märsta

Sven Erik Johansson, SEJ
Nyvångsgatan 5
232 34 Arlöv
040-432470

Torsten Johansson, TJo
Floragatan 17
331 33 Värnamo
0370-13453

Åsa Johansson, ÅJo
Frejagatan 4
261 62 Glumslöv

Curt Johnsson, CJn
Odensjövägen 28
260 24 Röstänga
0435-91233

Karin Johnson, KJn
S:t Hans gränd 40 A
226 42 Lund
046-157943

Lars Johnson, LJo
Basgränden 45
224 68 Lund
046-139699

Olle Johnsson, OJn
Råbyvägen 15 J:34
223 57 Lund
046-2113507

Hilde Jonasson-Thelander,
HJT
Kantorsvägen 112
233 00 Svedala
040-403805

Gunilla Jörgensen, GJR
Slångatan 16 C
242 34 Hörby

Signe Karlsson, SKa
Sångarevägen 22 D
224 71 Lund
046-138729

Inventerare för Skånes Flora

Adress- och telefonlista

- Thomas Karlsson, TKA
Skogsvägen 46
122 63 Enskede
08-6491569
- Anders Kjellsson, AKJ
Mellanvångsvägen 5
223 55 Lund
046-133619
- Leif Klinteroth, LKt
Norra Bjärlövsvägen 26
291 95 Färlöv
044-73179
- Sven Koch, SKh
Solrosvägen 6
283 43 Osby
0479- 14508
- John Kraft, JKt
Olofstorp svägen 18
261 71 Landskrona
0418-30866
- Thomas Kraft, TKr
Vildandsvägen 14, L:301
227 34 Lund
046-137772
- Allan Kristersson, AKr
Möllevadsvägen 58
230 11 Falsterbo
040-470414
- Johan Krook, JKK
Ottarp 1583
260 22 Tågarp
042-99002
- Annika Lang, ALg
Färingtofta 4190
260 70 Ljungbyhed
0435-55159
- Åsa Lankinen, ÅLn
Tornavägen 17 A:315
223 63 Lund
046-392214
- Anita Larsby, ALy
Pl. 473, S. Rörum
242 94 Hörby
0415-50350
- Hans Larsson, HLa
Fulltofta Pl 711
242 94 Hörby
0415-10689
- Irene Larsson, ILn
Amiralsgatan 43 A
214 37 Malmö
040-119134
- Mikael Larson, MlL
Dalbyvägen 5
240 17 Södra Sandby
046-51601
- Olle Larsson, OLa
Slättåkra 911
260 70 Ljungbyhed
0435-41298
- Per Larsson, PLr
Stipendiegård 2C
907 35 Umeå
- Sven Larsson, SLa
Ö. Däcksgatan 12
271 51 Ystad
0411-15189
- Per Lassen, PLa
Botaniska Museet
Ö. Vallgatan 18
223 61 Lund
046-2228977
- Lars-Göran Lillvik, LGL
Östra Almgatan 105
234 37 Lomma
040-410282
- Mats Lindblad, MLd
N. Skolgatan 5
211 52 Malmö
040-113633
- Louise Lindblom, LLb
Vetlandsfaret 1 B
N-0684 Oslo, Norge
- Torbjörn Lindell, ThL
Luzernvägen 9
352 52 Växjö
0470-728617
- Annemari Lindén
Karindals gård
262 95 Ängelholm
042-53230
- Helen Lindén, HLi
Häggenäs 29
243 94 Höör
- Björn Lindgren, BLi
Storgatan 11
254 31 Staffanstorp
046-112867
- Marianne Lindroth, MLh
Sillgränd 25
260 42 Mölle
042-47268
- Björn Lindström, BLm
Bärnstensgatan 30
253 68 Helsingborg
- Charlotte Lindström, CLm
Vindåkra
276 56 Hammenhög
0414-321 92
- Kenth Ljungberg, KLj
Pärilvägen 3
291 65 Kristianstad
044-244967
- Ingegerd Ljungblom, ILm
S. Esplanaden 32:D 405
223 52 Lund
046-390067
- Pia Lund, PLd
Bessing 237
242 91 Höör
0415-61220
- Thomas Lundborg, TLg
Blidvädersvägen 4 H
222 28 Lund
- Tommy Lundkvist, TLu
Dalagatan 22
295 32 Bromölla
0456-28406
- Roland Lyhagen, RLy
Fjärilsgatan 2
268 32 Svalöv
0418-63234
- Thomas Lööf, TLf
Prebendevägen 14
240 10 Dalby
- Andromeda Madejska,
AMa
Snorres väg 82
224 74 Lund
046-145705
- Ola Magntorn, OMa
Husmansvägen 3 A
291 77 Gärd's Köpinge
044-235677
- Lars Erik Magnusson, LEM
Blåvingevägen 13
302 65 Halmstad
035-40154
- Märta Malmer, MMr
Kajevägen 10
290 37 Arkelstorp
044-91540
- Bo Mattiasson, BMa
Trädgårdsmästaren 2
222 48 Lund
040-464756
- Hillevi Mattisson, HMT
Blodriskevägen 26
297 02 Everöd
044-238478
- Stig Moberg, SMO
Syrengatan 15
233 32 Svedala
040-401385
- Maria Molin, MMn
Kastellgatan 10
211 48 Malmö
- Annine Moltzen, AMo
Norre Farimagsgade 25 B
Dk-1364 København K
31202082
- Bertil Möllerström, BMö
Kyrkvägen 19
287 72 Traryd
0433-62337
- Allan Nicklasson, ANi
Fogdegatan 6
352 36 Växjö
0470-10919
- Aimon Niklasson, ANn
Knektvägen 51
433 69 Partille
031-261378
- Bengt Nilsson, BeN
Trestenavägen 5 A
294 00 Sölvesborg
0456-12748
- Birgitta Nilsson, BiN
Västerbyvägen 3
310 20 Knäred
- Björn Nilsson, BNi
Skarpskyttevägen 30 C
226 42 Lund
046-132105

Inventerare för Skånes Flora

51

Adress- och telefonlista

Ethel Nilsson, ENi Malmngatan 12 252 32 Helsingborg 042-113681	Rut Olsson, ROn Tallgatan 4 233 32 Svedala 040-401378	Lennart Persson, LPe Ångsrogatan 2 B 554 39 Jönköping 036-126250	Torgny Roosvall, TRi Hästhagsvägen 41 291 75 Färlöv 044-71573
Kristian Nilsson, KNn Magistratsvägen 55 B:402 226 44 Lund 046-381470	Sonja Olsson, SOI Domängatan 30 242 32 Hörby 0415-10377	Thorsten Persson, THp Pl. 4248, N.Sandby 281 90 Hässleholm 0451-32125	Margareta von Rosen, MvR Limhamnsvägen 6 A 217 59 Malmö 040-264096
Nils-Otto Nilsson, NON Askevejen 40 1430 Ås, Norge 64940715	Stig Olsson, SON Åspets skola 240 13 Genarp 040-482078	Åke Persson, ÅPn PI 5171 281 90 Hässleholm 0451-36026	Gabrielle Rosquist, GRq Södra Esplanaden 13 C 223 54 Lund 046-157264
Torsten Nilsson, TNi Sommarvägen 6 291 94 Kristianstad 044-226250	Annelie Oxenstierna Hagstad 242 94 Hörby 0415-50333	Åke Persson, ÅPe Komministergatan 5 242 32 Hörby 0415-10787	Majvi Rosquist, MRq Hovslagargatan 4 231 33 Trelleborg 0410-16795
Nadja Niordson, NNn Mariebergsvägen 19 371 43 Karlskrona 0455-14021	Gertie Pahlberg, GPg Vädergränd 7 271 34 Ystad 0411-12438	Eva Peterson-Dahl, EPD Elinedalsvägen 77-32 233 93 Svedala 040-403757	Inger Runeson, IRu Råsgård 240 30 Vislanda 0470-51066
Ingrid Nordqvist, INo Lyckåsvägen 47 233 91 Svedala 040-403663	Agne Paulsson, AgP Agdelundsvägen 14 270 35 Kivik 0414-71349	Kerstin Petersson, KPt Masugnsvägen i7 360 42 Braås 0474-30516	Leif Runeson, LRu Lagerbrings väg 6 E 224 60 Lund 046-139131
Tore Olbjer, TOR Gökblomstervägen 39 240 21 Löddeköpinge 046-775752	Markus Paulsson, MPn Almbacksgatan 11 D 211 54 Malmö 040-306172	Lars Pettersson, LPn Vildandsvägen 10 N:309 227 34 Lund 046-126235	Mats Runeson, MRu Råsgård 340 30 Visland 0470-51066
Anna-Karin Olsson, AKO Magistratsvägen 55, P:210 226 44 Lund 046-391048	Aage Pedersen, AaP Vestre Alle 49 DK-9530 Støvring Lotta Persmark, LPk Kvinnevad 240 17 Södra Sandby 046-61002	Peter Pettersson, PPn Kvinnevad 240 17 S. Sandby 046-119987	Ulf Ryde, URp Plommonvägen 24 223 55 Lund 046-119987
Björn Olsson, BOI Mellanbacken 9 240 10 Dalby 046-200613	Bo Persson, BPn Domarevägen 11 240 21 Kävlinge 046-709205	Gun Pfern, GPf Nyponvägen 20 260 40 Viken 042-236761	Bert Rydhagen, BRy Snapphaneatan 7 271 36 Ystad
Kerstin Olsson, KOI Skarpskyttevägen 30 C 222 42 Lund 046-132105	Gunilla Persson, GPn Sankt Hans Gränd 32 B 226 42 Lund 046-134830	Alf Porenus, APo Betesvägen 2 240 10 Dalby 046-201194	Karin Sahlberg-Jönson, KSJ Ryttersgatan 8 242 31 Hörby
Kjell-Arne Olsson, KAO Lövens väg 38 291 94 Kristianstad 044-226024	Kerstin Persson, KPe Rättarevägen 58 263 53 Höganäs 042-349679	Karin Ribnell, KRi Killevägen 9 230 40 Bara	Britt Sandberg, BSb Styrmansvägen 5B 243 35 Höör 0413-25454
Pål-Axel Olsson, PAO Norreportsvägen 27 281 39 Hässleholm 0451-15060	Kjell Persson, KPn Örnstigen 6 284 00 Perstorp	Ulla-Britta Ripa, UBR Frontgatan 4 254 56 Helsingborg 042-152890	Sven Scheutz, SSz Strandvägen 13 B 296 38 Åhus 044-240171
			Lennart Segerbäck, LSK Betesvägen 6 240 10 Dalby 046-209819

Inventerare för Skånes Flora

Adress- och telefonlista

- Leif Sigbo, LSi
Bjäregratan 3
286 31 Örskällunga
0435-52232
- Bengt Sigfridsson, BSi
Aspgatan 3
230 40 Bara
040-447363
- Martin Sjödah, MSI
Råbygatan 4
223 61 Lund
046-323789
- Linnea Sjöholm, LSm
Lycke, Pl. 6752
264 93 Klippan
- Sam Skällberg, SSk
Branthallavägen 119
295 00 Bromölla
0456-23385
- Britt Snogerup, BSp
Trumpetaregränden 9
226 39 Lund
046-123755
- Sven Snogerup, SSp
Botaniska Museet
Ö. Vallgatan 18
223 61 Lund
046-2229558 A
- Lennart Stenberg, LSG
Fastlagsvägen 13
126 48 Hägersten
- Martin Stjernman, MSt
Södra Esplanaden 13 C
223 54 Lund
046-157264
- Lena Storlind, Lsd
Kollegievägen 63
224 73 Lund
046-134972
- Karin Strand, Ksd
Gethornskroken 13 A
281 49 Hässelholm
0451-43728
- David Ståhlberg, DSG
Postiljonsgatan 2 B:211
227 36 Lund
046-390219
- Erik Svensson, ESv
Pålhagen C6
780 57 Sälen
0280-20560
- Gunnar Svensson, GSn
Wilhelm Lagercrantz v. 3
291 45 Kristianstad
044-129659
- Curt Svensson, Ksv
Hagstad 411
242 94 Hörby
0415-50100
- Leif Svensson, Lsv
Kurvan 17
374 30 Karlshamn
0454-17302
- Mikael Svensson, MSn
Box 107
283 22 Osby
- Olof Svensson, OSv
Decembervägen 2
352 60 Växjö
0470-117 59
- Roland Svensson, RSn
Ö. Almgatan 61
234 37 Lomma
040-411909
- Staffan Svensson, SSn
Kakelvägen 8
227 30 Lund
- Åke Svensson, ÅSv
Norregatan 17
289 50 Knislinge
044-61316
- Torbjörn Säll, TSä
Sankt Månsgratan 9E
222 29 Lund
046-189753
- Gun Therkelson, GTh
Glemminge 31
270 21 Glemmingebro
0411-22425
- Berit Thomasson, BTn
Ellebäcksvägen 19
240 13 Genarp
040-482243
- Tove Thomasson, TTn
Råbyvägen 15 O:23
224 57 Lund
046-391043
- Ann-Marie Thorstensson,
ATH
Möllegatan 21
270 52 Borrby
0411-20641
- Astrid Thunblad, ATd
Basungränden 3 A
224 68 Lund
046-148432
- Ninni Thörn, NTö
Stora Segerstad
330 21 Reftele
- Torbjörn Tyler, TTy
Runslingan 8 A
224 77 Lund
- Ingrid Ulfgard, IUd
Flöjtvägen 10 A
224 68 Lund
046-129713
- Per Wahlén, PWA
Vallbergsgatan 4
302 31 Halmstad
035-126676
- Patrik Waldman, PWN
Kastanjegatan 7:506
223 59 Lund
046-390150
- Didrik Weber, DWr
Varvsgatan 10
296 31 Åhus
- Rolf Wedding, RWe
Bråbogatan 34
602 16 Norrköping
- Jens Weibull, JWl
Hasselstigen 16
260 30 Vallåkra
0418-23870
- Gunnar Weimarck, GWk
Botaniska Trädgården
413 19 Göteborg
031-413750
- Göran Wendt, Gwt
Vera Wendt, VWt
Högstorpssvägen 142 B
352 42 Växjö
0470-22733
- Liv Wennerberg, LWg
Flormansgatan 4 A
223 54 Lund
046- 127811
- Ebba Werner, EbW
Plönegatan 20
302 35 Halmstad
035-128272
- Martin Westberg, MWg
Inst. f. Syst. Botanik
Ö. Vallgatan 18
223 61 Lund
046-2228978
- Åke Widgren, ÅWg
Ronnebygatan 10
371 32 Karlskrona
0455-11741
- Sture Wijk, SWk
Klöverstigen 18
554 56 Jönköping
036-175794
- Eva Winquist, EVq
Stångby 601, Almgården
225 91 Stångby
046-48333
- Håkan Wittzell, HWl
Trastvägen 6 B
227 31 Lund
046-116853
- Bruno Wollberg, BWb
St. Råby 23
225 92 Lund
046-110775
- Lars Åkerman, LÅk
Åraslöv 131
288 00 Vinslöv
044-84407
- Ernst Åkesson, EÅk
Timotejvägen 7
242 93 Hörby
0415-10939
- Laila Åkesson, LÅn
Lycke 135
264 90 Klippan
0435-24309
- Richard Åkesson, RÅk
Kolgatan 7 B
263 36 Höganäs
042-331549
- Bengt Örneberg, BÖr
Svanholmmsgatan 12B
217 73 Malmö
040-915041

ABC	Anna-Brita Carlander	BWb	Bruno Wollberg	ILn	Irene Larsson
ABe	Ann Beijersten	BÖr	Bengt Örneberg	INo	Ingrid Nordqvist
ABl	Andreas Blümke	BeN	Bengt Nilsson	IRu	Inger Runeson
ABn	Arne Broman	CAA	Carl-Axel Andersson	IUD	Ingrid Ulfgard
AEk	Arne Ek	CaJ	Cathrine Johansson	JAg	John Askling
AFg	Arne Forsberg	CAN	Camilla Andersson	JAS	Jörgen Andersson
AGP	Agne Paulsson	CGW	Carl Gustav Werner	JBr	Johan Brink
AGu	Alva Gustafsson	CJn	Curt Johnsson	JCh	John Christoffersson
AHe	Anders Henriksson	CJo	Camilla Johansson	JEH	Jan Erik Hederäs
AIv	Anders Ivarsson	CLm	Charlotte Lindström	JFk	Joakim Falk
AJh	Anders Johansson	DDi	David Dzierzanowski	JHk	Jörgen Hanak
AJo	Anders Johansson	DEk	Dag Ekholm	JJh	Janne Johansson
AKj	Anders Kjellsson	DFo	Donald Folkesson	JKk	Johan Krook
AKO	Anna-Karin Olsson	DHa	Dag Hansen	JKt	John Kraft
AKr	Allan Kristersson	DSg	David Ståhlberg	JOE	Jan-Ole Engkvist
ALg	Annika Lang	EAn	Ellinor Andersson	JWl	Jens Weibull
ALn	Annemarie Lindén	EAr	Elisabeth Arvidsson	JÄD	Jan Åke Dahl
ALy	Anita Larsby	EBn	Elisabeth Berglin	KAO	Kjell-Arne Olsson
AMa	Andromeda Madejska	EEk	Eva Ekström	KAP	Karin Apelgren
AMH	Anna Maria Härstedt	EEn	Eva Elfgrén	KAN	Kerstin Aronsson
AMo	Annine Moltsen	EJn	Evy Jansson	KBI	Karin Bergendal
ANi	Allan Niklasson	ENi	Ethel Nilsson	KDa	Kaj Davidsson
ANn	Aimon Niklasson	EPD	Eva Petersen-Dahl	KEE	Kerstin Erlandsson
ANo	Andrea Nowag	ESv	Erik Svensson	KFg	Kjell Forsberg
AOr	Alf Oredsson	EVq	Eva Vinquist	KHo	Kalle Holmström
Aox	Annelie Oxenstierna	EÄb	Elisabeth Åberg	KIC	Knud Ib Christensen
APe	Anfred Pedersen	EÅk	Ernst Åkesson	KJn	Karin Johnsson
APo	Alf Porenus	EbW	Ebba Werner	KLj	Kenth Ljungberg
ATd	Astrid Thunblad	GBI	Gudrun Berlin	KLs	Kristina Lindeus
ATh	Ann-Marie Thorstensson	GDg	Gertrud Dahlgren	KMa	Karin Martinsson
AaP	Aage Pedersen	GEk	Gerd Ekström	KNn	Kristian Nilsson
AgA	Agne Andersson	GGU	Göte Gustavsson	KOl	Kerstin Olsson
AnA	Anne Andersson	GHm	Göran Holmström	KPe	Kerstin Persson
AnP	Anette Persson	GJr	Gunilla Jörgensen	KPn	Kjell Persson
BAh	Barbro Ahlner	GPf	Gun Pfern	KPt	Kerstin Petersson
BAr	Berit Aronsson	GPg	Gertie Pahlberg	KRi	Karin Ribnell
BAx	Bengt Axelsson	GPn	Gunilla Persson	KSd	Karin Strand
BBj	Björn Björnsson	GRq	Gabrielle Rosquist	KSJ	Karin Sahlberg-Jönson
BCn	Bengt Carlsson	GSn	Gunnar Svensson	KSn	Karin Samuelsson
BDh	Bengt Dahlin	GTh	Gun Therkelson	KSt	Karin Skeppstedt
BDn	Birger Danielsson	GTr	Göran Thor	KSV	Kurt Svensson
BHn	Bengt Hansson	GWk	Gunnar Weimarck	KUr	Karin Ursberg
BHy	Bertil Hylmö	GWt	Göran Wendt	KÄE	Kjell-Åke Espersson
BHz	Bengt Hertzman	HAD	Helen Andersson	KÄH	Kjell-Åke Hall
BiN	Birgitta Nilsson	HEW	Heinrich E Weber	KaB	Karin Broqvist
BJn	Bengt Johansson	HHv	Helén Hasslöv	LDe	Leif Dehlin
BLi	Björn Lindgren	HIn	Hans Ingvarsson	LEM	Lars Erik Magnusson
BLm	Björn Lindströml	HJT	Hilde Jonasson-Thelander	LFg	Lars Fröberg
BMa	Bo Mattiasson	HJo	Henrik Johansson	LFr	Lars Fransén
BMö	Bertil Möllerström	HLa	Hans Larsson	LGL	Lars-Göran Lillvik
BNi	Björn Nilsson	HLi	Helen Lindén	LHa	Lennart Hansson
BNN	Bertil Nilsson	HMt	Hillevi Mattisson	LJo	Lars Johnsson
BOl	Björn Olsson	HOM	H O Martensen	LKt	Leif Klinteroth
BPn	Bo Persson	HwI	Håkan Wittzell	LLb	Louise Lindblom
BRy	Bert Rydhagen	HÖl	Hans Öllgaard	LPe	Lennart Persson
BSb	Britt Sandberg	IAn	Ingvar Andersson	LPk	Lotta Persmark
BSi	Bengt Sigfridsson	IBq	Inger Bergqvist	LPn	Lars Pettersson
BSp	Britt Snogerup	Ihd	Ingrid Hallengård	Lru	Leif Runeson
BTn	Berit Thomasson	ILm	Ingegerd Ljungblom	Lsd	Lena Storlind

LSg	Lennart Stenberg	OMa	Ola Magntorn	SÅH	Sven-Åke Hanson
LSi	Leif Sigbo	OSv	Olof Svensson	TAm	Thomas Armström
LSk	Lennart Segerbäck	PAO	Pål-Axel Olsson	TDH	Tina D'Hertefeldt
LSv	Leif Svensson	PBm	Peter Bernström	TEI	Torsten Elfström
LWg	Liv Wennerberg	PBr	Pär Brännström	THm	Tord Holm
LÅk	Lars Åkerman	PFn	Patrik Frödén	THt	Tord Holmstedt
LÅn	Laila Åkesson	PGz	Peter Gaunitz	TJo	Torsten Johansson
MBd	Magnus Berglund	PHg	Paul Holmgren	TKa	Thomas Karlsson
MCa	Marianne Carlsén	PJh	Per Johansson	TKr	Thomas Kraft
MEm	Mats Elfström	PLa	Per Lassen	TLf	Thomas Lödf
MEq	Margareta Edqvist	PLd	Pia Lund	TLg	Thomas Lundborg
MGu	Mats Gustafsson	PLr	Per Larsson	TLu	Tommy Lundkvist
MGy	Mats Gyllin	PNn	Patrik Nilsson	TNi	Torsten Nilsson
MHd	Mikael Hedrén	PPn	Peter Pettersson	TOr	Tore Olbjer
MHn	Mats Högman	PWa	Per Wahlén	TRJ	Torgny Roosvall
MLd	Mats Lindblad	PWn	Patrik Waldman	TSä	Torbjörn Säll
MLg	Mats Lindeskog	REc	Ragnar Ericson	TTn	Tove Thomasson
MLh	Marianne Lindroth	RFr	Roy Franzén	TTY	Torbjörn Tyler
MMn	Maria Molin	RGl	Runc Gerell	TVg	Tommy Vikberg
MMr	Märta Malmer	RLy	Roland Lyhagen	ThL	Thorbjörn Lindell
MMö	Mikael Möller	RSn	Roland Svensson	ThP	Thorsten Persson
MPn	Markus Paulsson	RWe	Rolf Wedding	UAr	Ulf Arup
MRq	Majvi Rosquist	RÅk	Richard Åkesson	UBE	Ulla-Britt Ericsson
MRu	Mats Runeson	SBi	Sven Birkedal	UBR	Ulla-Britta Ripa
MSI	Martin Sjödal	SBx	Stig Blixt	UBd	Ulla Berglund
MSn	Mikael Svensson	SEJ	Sven Erik Johansson	UGä	Ulf Gårdenfors
MSt	Martin Stjernman	SEL	Siv Ekberg-Löwenhjelms	UOI	Ulf Olsson
MSv	Mats Svensson	SEk	Stefan Ekman	URP	Ulf Ryde
MaN	Maria Naymark0	SHg	Sonja Hallberg	VVr	Viveka Vretare
MiL	Mikael Larsson0	SKA	Signe Karlsson	VWt	Vera Wendt
MvA	Majvi Andersson	SKh	Sven Koch	YBr	Yolanda Brännström
MvR	Margareta von Rosen	SLa	Sven Larsson	ÅAn	Åke Andersson
MWg	Martin Westberg	SMo	Stig Moberg	ÅBo	Åsa Bodenmalm
NNn	Nadja Niordson	SOL	Sonja Olsson	ÅGu	Åse Gustavsson
NON	Nils-Otto Nilsson	SON	Stig Olsson	ÅJo	Åsa Johansson
NTö	Ninni Thörn	SSk	Sam Skällberg	ÅLn	Åsa Lankinen
OHg	Ola Hagring	SSn	Staffan Svensson	ÅPe	Åke Persson
OHo	Olle Högmo	SSp	Sven Snogerup	ÅPn	Åke Persson
OJn	Olle Johnsson	SSz	Sven Scheutz	ÅSv	Åke Svensson
OLa	Olle Larsson	SWk	Sture Wijk	ÅWg	Åke Widgren
				ÖHs	Örjan Hallnäs

Verksamhetsberättelse för Lunds Botaniska förening 1996

Medlemsantal

Antalet medlemmar per den 31 december uppgick till 482, varav tre var hedersmedlemmar.

Styrelsen

Styrelsen har under året bestått av: ordförande Sven Snogerup, vice ordförande Leif Sigbo, kassör Åke Andersson, protokollssekreterare Alf Porenus, programsekreterare Louise Lindblom och Torbjörn Tyler, övriga ledamöter Henrik Johansson, Göran Mattiasson, Kjell-Arne Olsson och Åke Svensson.

Styrelsen har under året haft åtta protokollförda sammanträden.

Funktionärer

Följande har under året varit funktionärer: sexmästare Per Lassen, redaktör Kjell-Arne Olsson, medlemsregistrator, arkivarie och distributör Britt Snogerup.

Föreningsmöten/exkursioner

Föreningen har under året haft åtta inomhusmöten med mellan 35-60 deltagare samt genomfört tre exkursioner:

- * 19 jan Sven & Britt Snogerup visade bilder och berättade om floran på ön Andros, Grekland.
- * 16 feb Kjell-Arne Olsson gav en årsrapport över Projekt Skånes Flora.
- * 15 mars Stefan Ekman höll ett föredrag om lavfloran i sydvästra Sverige och visade på lokaler och miljöer för hotade arter.
- * 11-18 maj arrangerades en medelhavsexkursion till Leukas, Grekland, under ledning av Thomas Landström med 11 deltagare.
- * 19 maj gjordes en exkursion till Söderåsen med besök vid skogskällan där den nyfunna kustgullpudran växer. 25 personer deltog.
- * 7 sept gjordes en exkursion till Hallands Väderö under ledning av Johan Krook och Mats Gustafsson. I det mindre tjänliga vädret hade 15 deltagare mött upp.
- * 20 sept visade Evastina Blomgren och Sven Bergqvist bilder och berättade om floran på Sotenäset.
- * 13 okt gjordes en mossexkursion tillsammans med föreningen Mossornas vänner på Revingefältet med 5 deltagare.
- * 18 okt hölls föredrag med bilder om floran på Madagaskar av Alf Ceplitis och Anna Boström.
- * 15 nov förmedlade Nils Cronberg intryck från den svensk-ryska expeditionen till norra Sibirien 1994.
- * 14 dec ägde årsmötet rum med val av styrelse och revisorer för 1997 samt föredrag av Gunnar Weimarck, som tillsammans med P-A Andersson gjort en datorbearbetning av "Atlasens" kartor för att finna kriterier för varför det som växer i Skåne växer där det växer. Gunnar sammanfattade undersökningen med orden: "Det vi visste vet vi nu bättre". Därefter gick julfesten av stapeln på Botaniska Museet.

Öppet hus

Tre öppet hus-aftnar genomfördes under hösten på Botaniska Museet där inventerare kunde få hjälp med artbestämning och diskutera fynd. I år besöktes dessa aftnar företrädesvis av ett 10-tal mer erfarna inventerare.

Medlemsbladet

Under redaktion av Kjell-Arne Olsson har föreningens Medlemsblad utkommit med tre häften, sammanlagt omfattande 132 sidor. I nummer 1 ingick Göran Mattiassons rapport över Floraväktarverksamheten i Skåne under 1995. Nummer 2 upptog flera artiklar med information och tips till inventerarna och nummer 3 rapporterade om återfynd i Skåne av såväl sjönajas, vildselleri som knölnate.

Stipendier

Föreningen har under året utdelat stipendier ur Jubileumsfonden och Svante Murbecks fond till ett sammanlagt belopp av 40 000 kronor. Stipendiater blev Ulf Arup, Patrik Frödén, Martin Westberg, Sven-Åke Hansson med 10 medarbetare, Ulf Johansson, Britt Snogerup, Olle Jonsson med 7 medsökande samt Anna Collén.

Projekt Skånes Flora

Floraprojektet, som skall utmynna i en modern landskapsflora över Skånes kärlväxter, har nu pågått i sju säsonger. C:a 250 personer är nu engagerade som inventerare. Av de totalt 1983 rutorna var i november 1039 bokade och fynd rapporterade från drygt 900 rutor. C:a 340 000 fynd från den pågående och c:a 130 000 fynd från den föregående inventeringen är inmatade i databasen. Årets inventeringsläger var förlagt till trakten av Vittsjö med 15 deltagare. För anskaffning av ny skrivare till projektet har Crafoordska Stiftelsen anslagit 15 000 kronor.

Floravård

Arbete med florabevakning, kartering av signal- och hotade arter samt registrering av äldre uppgifter har under 1996 stötts av WWF med 100 000 kronor.

Floraväktarverksamheten

I floraväktarverksamheten i Skåne, som startade 1988, deltog under året c:a 60 personer. Registrering och sammanställning av alla rapporter har fr. o. m. 1996 övertagits av Kjell-Arne Olsson som del av Projekt Skånes Flora. För 1995 års verksamhet erhöll föreningen under året ett anslag på 47 000 kronor av WWF.

Lokalfloror

Föreningen har under året engagerat sig i tryckning och distribution av två lokalfloror: 'Kulturlandskap och Flora på Bjärehalvön' av Mats Gustafsson samt 'Floran i Landskrona kommun' av John Kraft.

Övrigt

Antalet diarieförda skrivelser uppgick under året till 10 stycken, varav sju var inkommande stipendieberättelser.

Torbjörn Tyler representerade föreningen vid SBF:s konferens i oktober.

En bokauktion arrangerades i november, vars behållning, 3 175 kronor, tillföll Skåneflorafonden.

ÄLDRE MEDLEMSBLAD

Föreningens medlemmar kan gratis erhålla de tidigare utgivna medlemsblad som finns i lager. För icke medlemmar kostar de 20 kr/styck. Om man inte är medlem och vill ha kvarvarande medlemsblad, får man dem alltså kostnadsfritt genom att bli medlem i föreningen! Dock debiteras portokostnad om medlemsbladen måste skickas till dig.

MEDLEMSKAP I LBF

Det enklaste sättet att bli medlem är att kontakta distributören, tel: 046-222 89 65 eller ordf.: 046-222 89 77 (12 37 55). De träffas oftast också på mötena. Det går även att betala årsavgiften på 100 kronor till postgiro 8 35 22 - 3, Lunds Botaniska Förening. Glöm inte att ange både namn och adress, samt att det gäller ett nytt medlemskap. Vi får varje år några anonyma inbetalningar.

LBF är en ideell förening, med främsta syfte att sprida intresset för botanik och stödja botanisk forskning. Föreningen ordnar föredrag cirka 10 gånger om året, och dessa följs av eftersitsar till självkostnadspris. Föreningen ordnar också exkursioner, dels en- eller tvådagsturer inom Sydsverige, dels längre resor. Flertalet av de senare har gått till Medelhavsområdet. Naturskydd, främst syftande till att skydda hotade skånska växter, ingår också i programmet. Föreningen driver genom särskilda arbetsgrupper inventeringsprojekten Skånes Flora och Blekinge Flora. Även andra floraprojekt stöds, f.n. framför allt Smålands Flora.

Innehåll

Information från Projekt Skånes Flora	1
Inventeringsläger i Höör, 5 - 10 juli 1998	1
Fortsatta resestipendier för inventering av Skånes Flora!	1
Antalet olika taxa per ruta	2
Brev till Medlemsbladet	3
Växter på ön Lybeck	7
Om rödklöver i Skåne	14
Sandnejlika, <i>Dianthus arenarius</i> , i Skåne	19
Varför besöker så få botanister Alnarp, när det finns så mycket att se? .	24
Floran på Eskilstorps holmar	36
Skånes Flora, bokade rutor	41
Inventerare för Skånes Flora, adress- och telefonlista	48
Inventerare för Skånes Flora, signaturer	53
Verksamhetsberättelse för Lunds Botaniska förening 1996	55